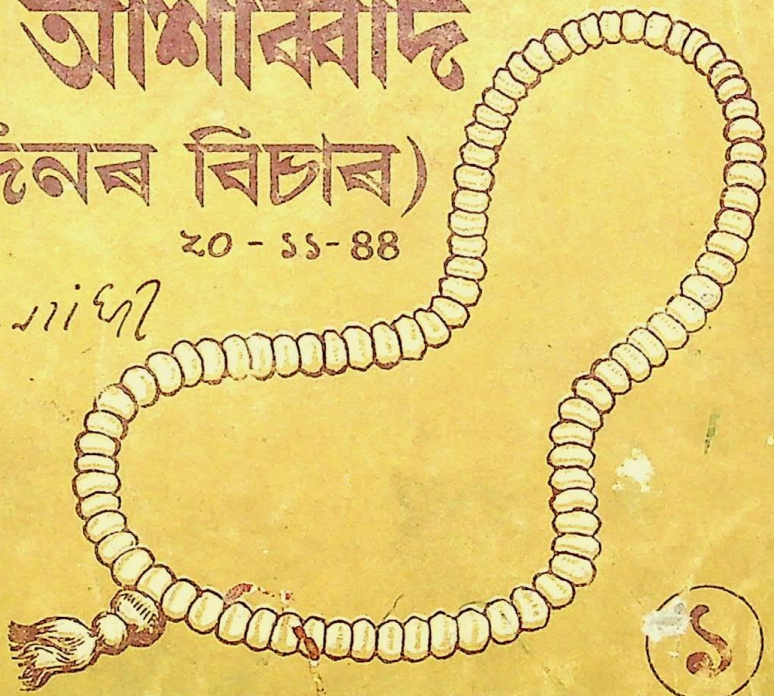
বাপুৰ আশীৰ্ব্বাদ

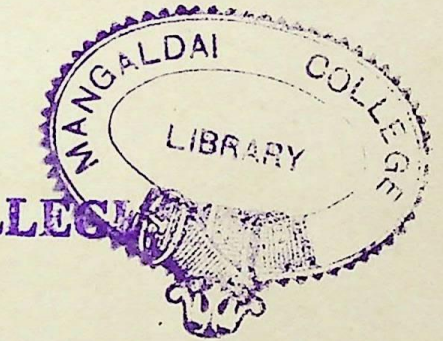
(দিনৰ বিচাৰ)

২০-১১-৪৪

MANGALORE COLLEGE LIBRARY

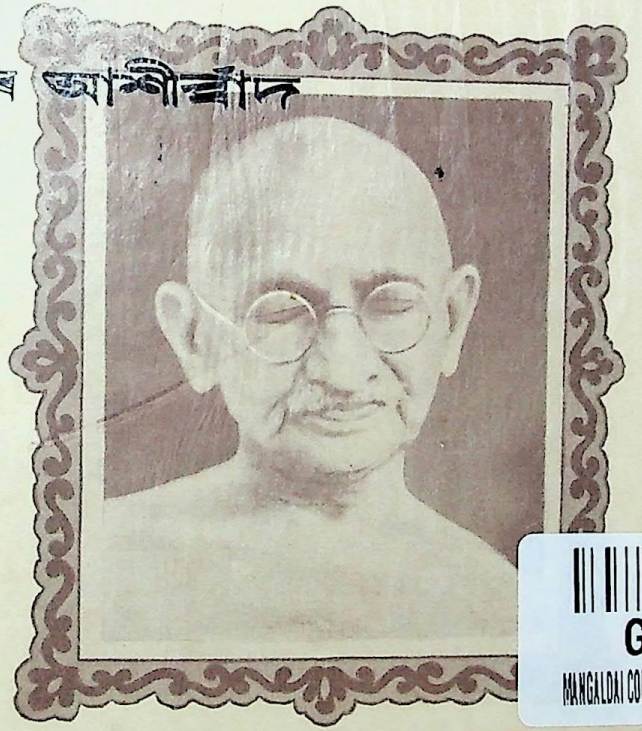
Misc. Spl. 99
5473 Gandhi

MANGALDAI COLLEGE
LIBRARY
Accession No ... 5473 ... ...
Class No ... 320-55 ... ...
Book No ... GAN ... ...

Lawyer's Book Stall,
GAUHATI, ASSAM.

বাপুর আশীর্বাদ

G5473
MANGALDAI COLLEGE CENTRAL LIBRARY

সাহিত্যিক চুরোট

বহাৰে বাগ দুনিয়া

হায় বহাৰে বাগ দুনিয়া চন্দ ৰোজ !
দেখ লো ইসকা তমাশা চন্দ ৰোজ ॥

ঐ মুসাফিৰ ! কুচ কা সামান কৰ।
ইস জহাঁ মে হায় বসেৰা চন্দ ৰোজ ॥

পুছা লুকমাঁ সে : "জিয়া তু কিতনে ৰোজ ?"
দস্তে হসৰত মলকে বোলা : "চন্দ ৰোজ" ॥

বাদ মদফন কবৰ মে বোলী কজা।
"অব য়হাঁপে সোতে বহনা চন্দ ৰোজ" ॥

ফির তুম কহাঁ ও ম্যায় কহাঁ, ঐ দোস্তো!

সাথ হায় মেরা তুম্‌হারা চন্দ রোজ ॥

কীঁউ সতাতে হো দিলে বেজুর্ম কো।

জালিমো! হায় য়হ জমানা চন্দ রোজ ॥

য়াদ কর তু ঐ নজীর করবোঁ কে রোজ।

জিন্দগী কা হায় ভরোসা চন্দ রোজ ॥

একলা চলোরে

যদি তোর ডাক শুনে কেউ না আসে, তবে একলা চলোরে।
একলা চলো, একলা চলো, একলা চলোরে ॥
যদি কেউ কথা না কয়, ওরে ওরে ও অভাগা,
যদি সবাই থাকে মুখ ফিরায়ে, সবাই করে ভয়—
তবে পরাণ খুলে
ও তুই মুখ ফুটে তোর মনের কথা একলা বলো রে ॥
যদি সবাই ফিরে যায়, ওরে ওরে ও অভাগা,
যদি গহন পথে যাবার কালে কেউ ফিরে না চায়—
—তবে পথের কাঁটা

ও তুই বক্তমাখা চবণ তলে একলা দলোবে ॥
যদি আলো না ধবে, ওবে ওবে ও অভাগা,
যদি ঝড় বাদলে আঁধাব বাতে দুয়াব দেয় ঘবে
—তবে বজ্রানলে
আপন বুকেব পাঁজব জ্বালিয়ে নিয়ে একলা
জ্বলো বে ॥

—ববীন্দ্রনাথ ঠাকুব।

বাপুব আশীর্ব্বাদ

(দিনব বিচাব)

২০-১১-৪৪

অনুবাদিকা : **শ্রীনির্ম্মলা বড়া**

আনন্দ টি হিঙ্গোবানীব হৈ
বাজকুমাব **শ্রীসুবেশ্বব গোঁহাইব**
দ্বাবা প্রকাশিত।

—কিতাপ পোৱা ঠাই—
শ্রীঅৰুণ চন্দ্র গুহ
অসম বুক ডিপো
গুৱাহাটী আৰু কলিকতা।

ছবি আঁকোতা :
কে. পাল

প্রথম প্রকাশ : ১৯৫৮ ইং
বেচ : ৩·৫০ নয়া পইচা

মুদ্রাকৰ :
পপুলাৰ আর্ট প্রিণ্টার্চ
১,মুক্তাৰাম বাবু চেকেণ্ড লেন,
কলিকতা-৭।

ৰিদ্যাটৈল

—কিতাপ পোৱা ঠাই—
শ্রীঅৰুণ চন্দ্র গুহ
অসম বুক ডিপো
ওৱাহাটী আৰু কলিকতা।

ছবি আঁকোতা :
কে. পাল

প্রথম প্রকাশ : ১৯৫৮ ইং
বেচ : ৩'৫০ নয়া পইচা

মুদ্রাকৰ :
পপুলাৰ আর্ট প্রিণ্টার্চ
১,মুক্তাৰাম বাবু চেকেণ্ড লেন,
কলিকতা-৭।

লক্ষ্মীকেৰী

দুআষাৰ

এটি পৱিত্ৰ আত্মাৰ সোৱঁৰণীত আৰু এটি বিৰহী আত্মাৰ সান্ত্বনাৰ অৰ্থে বাপুৱে এই "ৰোজকে বিচাৰ" খন লেখিবলৈ আৰম্ভ কৰে। বাপু দুয়োৰে গুণমুগ্ধ আছিল। তেখেতে নিজৰ "ৰোজকে বিচাৰ" লেখাৰ ক্ৰম কাচিৎহে ভঙ্গ কৰিছে।

বিদ্যাৰ (যাৰ স্মৃতিত এই বিচাৰ লেখা হৈছিল) সোৱঁৰণীত তেওঁক ঋষিকন্যা নামেৰেহে সম্বোধন কৰা হৈছে। বাপুৱে তেওঁক অতি সাধ্বী নাৰী ৰূপে লৈছিল। দৈৱক্ৰমেহে এনে এটি আত্মাৰ লগত মোৰ নিজৰো পৰিচয় ঘটে!

বিদ্যাৰ পৱিত্ৰ জীৱনে দিয়া ৰঙ্গনিক আমি সম্পূৰ্ণভাৱে গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলোঁ, এয়ে মোৰ আক্ষেপ। যি কি নহওক, তেওঁৰ স্মৃতিত লেখা বাপুৰ এই 'ৰোজকে বিচাৰ' খন শিক্ষাৰ সাগৰ। এই সাগৰৰপৰা মাণিক তুলি আমাৰ নিজৰ জীৱনো সার্থক কৰিব পাৰিলে কিমান যে মঙ্গল হব!

জয়ৰামদাস দৌলতৰাম

১ য়ৰ্ক প্লেস, নয়া দিল্লী
২০ আগষ্ট, ১৯৪৮

INTRODUCTORY NOTE

I am grateful to Smt. Nirmola Bora, B. A., B. T. Special Officer-in-Charge, Basic Education Literature, Assam, for having taken the trouble of translating "Bapu-ke-Ashirvad" into the Assamese language. Not knowing that language myself, I can only hope that the translation has been done faithfully and well.

As regards the subject-matter of the book, I think it would be presumption to say anything about it. These thoughts are like diamonds which have come out from the deep mine of Bapu's heart and as such are priceless. They speak for themselves and hardly need any comment or elucidation at anybody's hands.

I am sure my Assamese brothers and sisters will derive full benefit from this translation of the daily thoughts of the Father of our Nation. As to how he came to write them, the whole story is given in my preface to the Hindi edition of the book. The reader will do well to read it carefully in order to understand the background of these thoughts.

In the end, I should like to offer my sincere thanks to Shri Rajkumar S. Gohain, Basic Education Officer & Secretary to the State Advisory Board of Basic Education, Assam, for having agreed to publish on my behalf this Assamese rendering of "Bapu-ke-Ashirvad".

Anand T. Hingorani

7, EDMONSTONE ROAD,
ALLAHABAD.
March 18, 1958.

আগকথা

বুনিয়াদী সাহিত্য বিভাগৰ (অসম), বিশেষ বিষয়া, শ্ৰীমতী নিৰ্ম্মলা বড়া বি, এ; বি, টিএ কষ্ট কৰি 'বাপুৰ আশীৰ্ব্বাদ' অসমীয়ালৈ ভাঙ্গনী কৰাৰ কাৰণে মই তেওঁৰ শলাগ লৈছোঁ। এই ভাষাটি মই নিজে নাজানো যেতিয়া অনুবাদ সঠিককৈ আৰু ভালকৈ কৰিছে বুলিয়েই আশা কৰিছোঁ।

মোৰ বোধেৰে, পুথিখনিৰ বিষয়বস্তু সম্বন্ধে কিবা একেষাৰ কবলৈ যোৱাটো দাম্ভিকতা মাথোন! এই বিচাৰ ধাৰা সমূহ বাপুৰ গভীৰ অন্তঃকৰণৰ পৰা ওলোৱা হীৰক খণ্ড স্বৰূপ আৰু তেনে হেনেই অমূল্য। ই নিজেই নিজক ব্যক্ত কৰিব যেতিয়া আনৰ টীকা বা ব্যাখ্যা নিষ্প্রয়োজন।

মোৰ বিশ্বাস, জাতিৰ জনকৰ দৈনিক বিচাৰধাৰাৰ এই অনুবাদ খনিৰ পৰা মোৰ অসমীয়া ভাই ভনী সকলেও যথাসম্ভৱ উপকাৰ লাভ কৰিব। এই বিচাৰধাৰা তেওঁ কেনেকৈ লেখিব লগীয়াত পৰিল সেই কাহিনী এই পুথিৰ হিন্দী প্ৰকাশনত মোৰ পাতনিতেই দিয়া হৈছে। এই চিন্তাধাৰাৰ পটভূমিকাৰ বিষয়ে অবগত হবলৈকে পাঠকে উক্ত কথাখিনি মনোযোগেৰে পঢ়িলে ভাল হব।

অৱশেষত, অসম ৰাজ্যিক বুনিয়াদী শিক্ষা বোৰ্ডৰ সচিব আৰু বুনিয়াদী শিক্ষাৰ বিষয়া, শ্ৰীৰাজকুমাৰ সুৰেশ্বৰ গোহাঁইদেৱে মোৰ হৈ 'বাপুৰ আশীৰ্ব্বাদৰ' অসমীয়া ভাঙ্গনীখনি প্ৰকাশ কৰিবলৈ গাত লোৱাত তেওঁলৈকো মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

৭, এডমনষ্টন ৰোড, এলাহাবাদ।
মাৰ্চ্চ ১৮, ১৯৫৮।

আনন্দ, টি, হিঙ্গোৰানী

ভূমিকা

কোনো এখন কিতাপৰ কাৰণে ভূমিকা লেখিবলৈ বহা এয়ে মোৰ প্ৰথমবাৰ নহয়। ইয়াৰ আগতেও "গান্ধীচিৰিজ" পুথিমালাৰ কাৰণে প্ৰস্তাৱনা লেখাৰ সুযোগ কেইবাবাৰো ঘটিছিল। কিন্তু আজিৰ মনোভাৱ আৰু সেইদিনবোৰৰ মনোভাৱৰ কিমান পাৰ্থক্য! আজি মনত সেই উৎসাহো নাই, আনন্দও নাই। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে নিজকে আজি দুখ আৰু শোকে হেঁচি ধৰা যেন লাগিছে।

মোৰ বাপু ক'ত আছে?—মোৰ বাপু, যিজনাৰ ওচৰলৈ মই অকল কিতাপ পত্ৰৰ উপদেশ বিচাৰিয়েই যোৱা নাছিলোঁ; ইয়াৰ বাহিৰেও যিজনাৰ ওচৰত

মোৰ জীৱনৰ সকলো সঙ্কট আৰু সংশয়ৰ সময়ত শৰণ লৈছিলোঁগৈ। 'বাপু' সঁচাকৈয়ে 'বাপু' আছিল। তেখেতেই মোৰ জীৱনৰ শক্তি আৰু সহায় আছিল।

এইখিনি লেখিবলৈ বহি বহুতো কথাই মনলৈ আহিছে আৰু মনটো গধুৰ হৈ পৰিছে। মানসিক বেদনাত পীড়িত হৈ মই যেতিয়া বাপুৰ ওচৰ চাপি তেখেতৰ চৰণ-কমল স্পৰ্শ কৰিছিলোঁ, তেখেতে নিজৰ স্বাভাৱিক মিচিকিয়া হাঁহিটিৰে মোৰ পিঠিত আশীৰ্ব্বাদৰ চাপৰ কেইটা মাৰি সুধিছিল, "আনন্দ, কেনে আছা?" সেই সময়ত এনে হেন লাগিছিল, যেন মনৰ আধাখিনি বোজা তেতিয়াই পাতল হল! ইয়াৰ পিচতো বাপুৰে মোক কেনেকৈ যে সান্ত্বনা দিছিল! এই গোটেই পুথিখনিয়েই সেই অলৌকিক প্ৰেমৰ স্মৰণ-চিহ্ন ৰূপ আৰু সাক্ষীস্বৰূপ।

মোৰ অন্তৰত দুঃসহ বেদনাৰে আঘাত দিয়া আটাইতকৈ ডাঙৰ ঘটনাটি হৈছে—মোৰ পত্নী বিদ্যাৰ অকালমৃত্যু। বাপুৰ বাহিৰে আন কাৰোবাৰ পৰা যদি মই

প্রেৰণা পাইছিলোঁ তেন্তে বিদ্যাৰ পৰাই। মোক প্ৰথমতে বাপুৰ ওচৰলৈ বুলি সবৰমতী আশ্ৰমলৈ পঠিওৱাৰ গুৰিতে তেওঁৰেই আছিল। বাপুৱে তেওঁক নিজ কন্যা ৰূপে গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু ভালেমানদিন আশ্ৰমত নিজৰ ওচৰতে ৰাখিছিল। এইটো সত্য যে বাপু আৰু বিদ্যা এই দুয়ো ব্যক্তিয়েই মোৰ জীৱনলৈ যি পৰিবৰ্ত্তন আহিছিল তাৰ হেতু হৈছিল। তেওঁলোক নোহোৱাহেঁতেন কব নোৱাৰোঁ, মই আজি ক'ত আৰু কেনে অৱস্থাত থাকিলোঁহেতেন।

২০ জুলাই, ১৯৪৩ চনত বিদ্যাই ইহসংসাৰৰ পৰা বিদায় লোৱাৰ লগেলগেই মোৰ মনত হল যেন গোটেই সংসাৰখনেই মোৰ কাৰণে শূন্য। মোৰ এনে শোকাতুৰ মনক বুজনি দিব পৰা একমাত্ৰ লোক বাপুৰেই আছিল, কিন্তু সেই সময়ত তেখেত মোৰ পৰা বহুতো আঁতৰত 'আগাখাঁ মহল' পুনাতহে আছিল। ৬মে' ১৯৪৪ চনত বাপুৱে যেতিয়া মুক্তি পালে মই তেতিয়া লক্ষ্ণৌত কাণৰ চিকিৎসা

কৰাইছিলোঁ। বাপুক লগ পাবলৈ মই তেতিয়া অধীৰ হৈ পৰিলোঁ। সেই কাৰণেই মুম্বইলৈ এখন তাঁৰ পঠিয়ালোঁ। তাত লেখিছিলোঁ, মোৰ নিজকে কিমান যে অকলশৰীয়া যেন লাগে! কাণৰ চিকিৎসা আধকৰাকৈ এৰিয়েই মই তেখেতৰ ওচৰলৈ যাবলৈ আজ্ঞা বিচাৰিলোঁ। ইয়াৰ উত্তৰত বাপুৱে এই তাঁৰখন পঠিয়ালে :—

"নিজকে অকলশৰীয়া বুলি ভাবিবলৈ তোমাৰ অধিকাৰ নাই।
ঈশ্বৰেই আমাৰ নিৰন্তৰ সঙ্গী। কাণৰ চিকিৎসা সম্পূৰ্ণ হলে
আহিব পাৰা।"

"এই তাঁৰখন পাই মই কিছু ধৈর্য্য ধৰিছিলোঁ যদিও মনত শান্তি পাব নোৱাৰিলোঁ। সেইকাৰণে এই সম্বন্ধে বাপুলৈ এখন চিঠি লেখিলোঁ। তাৰ উওৰত বাপুৱে ২ জুন, ১৯৪৪ ত এনেকৈ লেখিলে :

"তুমি এতিয়া শোক কবিবলৈ এবি দিয়া উচিত। তুমি যি পঢ়িছিলা আৰু তাব পবা যি বুজিছিলা এতিয়া তাবেই আশ্রয় লোৱা। মোলৈ এগবাকী ভগ্নীয়ে পঠিওৱা 'সত্যবিচাব' এটি তোমালৈকো পঠিয়ালোঁ। সেই কথাখিনি অন্তবেবে গ্রহণ কবিবা। বিদ্যা মবা নাই। তেওঁ মাথোন নিজব শবীবটো, যত তেওঁব নিবাস আছিল, তাকেহে ইয়াত এবি থৈ গৈছে আৰু নিজব যোগ্য আন এটি শবীব ধাবণ কবিছেগৈ"।

বাপুৱে এই চিঠিখনব লগতে ইংবাজীত ছপা হোৱা সেই "সত্যবিচাব"খনিও পঠিয়াই দিছিল। এই কথাখিনি পূজ্যা কস্তুববাব মৃত্যুব পিচত এগবাকী পাশ্চাত্য মহিলা শ্রীমতী গ্লেন, ই স্নাইডৰে গ্রাহেম্‌চব (আমেবিকা) পবা তেখেতলৈ সান্ত্বনা দি লেখিছিল।

"য়হ ঠীক নহীঁ, ঐসা মত কহো
কি বহ মব গঈ হায়। বহ সির্ফ হমসে দূব চলী গঈ হায়!
প্রসন্নতাপূর্ণ মুসকানকে সাথ,
বিদাঈ কা সংকেত কবতে হুএ
বহ এক অনজানে দেশ মেঁ চলী গঈ হায়,
ঔব হমে য়হ কল্পনা কবতে হুএ ছোড় গঈ হায়
কি কিতনা সুন্দব বহ দেশ হোগা জহাঁ উসনে
বস্‌না পসন্দ কিয়া হায়।
য়হ সমঝোকি উসে বহাঁ ভী য়্যাসাহী প্রেম প্রাপ্ত হায়
জ্যাসা কি উসে য়হাঁ প্রাপ্ত থা;
য়হ সমঝো কি বহ অবভী য়্যাসে হী হায়, ঔব কহো—
বহ মবী নহী, সির্ফ হমসে দূব চলী গঈ হায়!"

আকৌ ২০ জুন, ১৯৪৪ চনৰ এখন চিঠিত বাপুৱে লেখিছিল :

"বিদ্যাৰ মৃত্যুত তুমি সকলো সময়তে বিচাৰ নকৰাকৈও নাথাকিবা আৰু বিচলিতো নহবা। জীয়াই থাকোঁতে যদি তেওঁ তোমাৰ জীৱনত প্ৰেৰণা যোগাইছিল তেন্তে আজি তেওঁ নিজৰ বিশ্ৰাম ঘৰলৈ গৈছে যেতিয়া তুমি আৰু অধিক প্ৰেৰণা তেওঁৰ পৰা পোৱা উচিত। মোৰ মতেতো আত্মাৰ প্ৰকৃত মিলনৰ অৰ্থ এয়েই। ইয়াৰ অত্যুত্তম উদাহৰণ ঈশাৰ জীৱন আৰু আধুনিক কালত ৰামকৃষ্ণ পৰমহংস। মৃত্যুৰ পিচত তেখেতসকল আৰু বেচি প্ৰভাৱশালী হল। তেখেতসকলৰ আত্মাৰ মৰণ কেতিয়াও হোৱা নাই আৰু ঠিক তেনেকৈয়ে বিদ্যাৰো আত্মাৰ মৰণ নাই। সেইকাৰণে তুমি শোক কৰিবলৈ নিশ্চয় ; ত্যাগ কৰা উচিত আৰু সম্মুখত কি কৰ্ত্তব্য আছে তাৰহে চিন্তা কৰা উচিত"।

আকৌ ১৯ জুলাই, ১৯৪৪ ৰ এখন চিঠিত তেখেতে লেখে :

"বিদ্যা অতি সাধ্বী আছিল। তেওঁৰ অন্তৰ আছিল উজ্জ্বল। ত্যাগৰ ইচ্ছা আছিল অতি প্ৰবল। তেওঁৰ অন্তৰ্ধন সমুদ্ৰহেন আছিল। তুমি নিজকে তেওঁৰ উপযুক্ত কৰি গঢ়িব লাগিব"।

এনেদৰে পত্ৰবিনিময়ৰ দ্বাৰাই বাপুৱে মোক শান্তি পাঠ শিকাইছিল। অলপ দিনৰ পিচতে তেখেতে যেতিয়া লেখিলে যে ৩০ চেপ্তেম্বৰ ১৯৪৪-ত তেখেত সেৱাগ্ৰামলৈ যাব আৰু তেখেতক লগ পাব খুজিলে ময়ো তালৈকে যাব পাৰোঁ, তেতিয়া আৰু মই নিজকে সংযত কৰি ৰাখিব নোৱাৰিলোঁ, ততালিকে সেইখিনি পালোঁগৈ। বাপুৰ ওচৰ পাই প্ৰথমতে মই নিজৰ দুখ চেপি ৰাখি আনন্দ মনেৰেই থাকিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলোঁ কিন্তু এনে চেষ্টাত সফল হব নোৱাৰিলোঁ। গতিকে এদিন প্ৰাতঃকালৰ প্ৰাৰ্থনাৰ পিচত মই বাপুৰ কাষ চাপিলোঁগৈ। সেই সময়ত

তেখেতে আঠুৰাৰ তলত সোমাই ৰিচনাত কাতি হৈ আছিল। মই মোৰ মুৰটো তেখেতৰ বুকুৰ মাজত সুমুৱাই থৈ খুব কান্দিলোঁ। প্ৰায় এঘণ্টামান সময় মই এনেদৰে মূৰ গুজি বহি আছিলোঁ আৰু বাপুৱে অতি স্নেহেৰে সান্ত্বনাৰ অমৃত হেন কথাবোৰ মোৰ কাণত ৰবষি আছিল। 'ব্যস্', সেইদিনাৰ পৰাই নিতৌ পুৱা বাপুৰ ওচৰলৈ গৈ এনেভাৱে নিজৰ কাতৰ মনটোক শান্ত কৰোৱা মোৰ এটা নিয়মেই হৈ পৰিল।

সেৱাগ্ৰাম আশ্ৰমত পুৱা দুমাহ আছিলোঁ। যি বহুমূলীয়া সময়খিনি মই এনেদৰে মোৰ "প্যাৰে বাপু"ৰ ওচৰত কটাইছিলোঁ আৰু তেখেতে তেতিয়া মোৰ ওপৰত যি প্ৰেমধাৰা ৰবষিছিল তাকনো মই কেনেকৈ পাহৰিব পাৰোঁ! বাপুৱে মোক যে কেনেকৈ তেখেতৰ নিজ পুত্ৰ হেন দেখিছিল তাক মনত পৰিলে আজিও মোৰ চকুলো ওলায়। সেই সময়ত বাপুৱে মোক অকল যে সহানুভূতি দেখুৱাইছিল

আৰু ধৈর্য্য দিছিল এনে নহয় ৰৰং নিজৰ দুখৰ হেঁচাত তেখেতৰ উপদেশখিনি যাতে কেতিয়াও পাহৰি নেপেলাওঁ তাৰ বাবে নিতৌ কাগজ এডোখৰত কিবা অলপ লেখি দিছিল আৰু গোটেই দিনটোলৈ সেইখিনি কথাকে 'মনন' কৰিবলৈ কৈছিল। ১৩ অক্টোবৰ, ১৯৩৪ ৰ পৰা ১৫ দিনলৈকে বাপুৱে একে লেঠাৰিয়ে লেখি আছিল আৰু ইয়াৰ পিচত মাজে সময়ে লেখিছিল। নৈসৰ্গিক চিকিৎসাৰ কাৰণে মোক ভীমাৰৰমলৈ পঠিওৱাৰ আগলৈকে তেখেতৰ এনে লেখনী চলি আছিল।

মোৰ বোধেৰে, বাপুৱে মোৰ কাতৰ অন্তৰক সান্ত্বনা দিবলৈ সেই দিনত যি-খিনি লেখিছিল সিয়েই সৰ্ব্বজনৰ কাৰণে সাৰথি হৰ পাৰে—বিশেষকৈ আজি যেতিয়া বাপু আপোন স্থূল শৰীৰেৰে আমাৰ ওচৰত নাই। কিন্তু সেই সকলো খিনি কথা এই ভূমিকা খনতে দিবলৈ অসুবিধাই পাইছোঁ। সেইকাৰণে মাত্ৰ

কেইদিন মানব বিচাৰহে ইয়াত দিয়া হল :

"যিজনে কেৱল ঈশ্বৰহে সহায় লয়, তেওঁ মানুহৰ সহায়
নিবিচাৰে, লাগিলে তেওঁ মৃতই হওক বা জীৱিতই হওক।
এই কথাষাৰ বুজিব পাৰিছা যদি তুমি আৰু কেতিয়াও
শোক নকৰা"।

১৩-১০-৪৪

"তুমি ট্ৰাই এগেইন" (আকৌ চেষ্টা কৰা) নামক কৱিতাটি জানানে? দুখত অসহায় হবৰ তোমাৰ কোনো অধিকাৰ নাই। আন সকলো ভাৱসা অসাৰ ; কেৱল ঈশ্বৰতহে বিশ্বাস ৰাখা। বিশ্বাৰ মৰণৰ পৰা এই শিক্ষাকেই পোৱা যায়। তোমাৰ প্ৰেমৰ পৰীক্ষা চলিছে"।

১৪-১০-৪৪

"ঈশ্বৰৰ কৃপা ঈশ্বৰৰ কাম কৰিলেই লাভ হয়। তুমি ঈশ্বৰৰ কাম কৰিব লাগিব। কেতিয়াবা যঁতৰ ঘূৰাইছানে? যঁতৰ ঘূৰোৱা আটাইতকৈ ডাঙৰ যজ্ঞ। কান্দি থাকোঁতে যঁতৰ ঘূৰাবা।"

১৫-১০-৪৪

"শান্তিত আৰু সুখততো বহুত কথাই হয়। যঁতৰ দুঃখীজনৰ, ভোকাতুৰ জনৰ লগৰী। দুখৰ পৰাতো আঁতৰি থাকিবই নালাগে।"

১৬-১০-৪৪

"তুমি নিজৰ দিনলিপি এনেভাৱে কৰা উচিত যে একমুহূৰ্ত্তও যেন আজৰি নোপোৱা। এয়েই মৃত প্ৰিয়জনৰ প্ৰতি প্ৰকৃত প্ৰেম। ইংৰাজ সকলৰ মন কৰা। তেওঁলোকেও নিজৰ প্ৰিয়জনক ভাল পায়, কিন্তু প্ৰিয়জনৰ বিচ্ছেদ ঘটিলে তেওঁলোকে আগতকৈও অধিক সেৱা কাৰ্য্যত নিজক সমৰ্পণ কৰে"।

১৭-১০-৪৪

"মৃতকে জীৱিত সকলৈ কিবা পঠিয়ায়, আমি তাৰ ভুহে নাপাওঁ ; কিন্তু জীৱিত জনে যে মৃতকলৈ কিবা পঠিয়ায়, ইয়াত কোনো সন্দেহ নাই। এই কাৰণেই আমি পিচত তেওঁলোকৰ কাৰণে কেতিয়াও কান্দিব নালাগে"।

"ঈশ্বৰৰ কৃপা (grace) ঈশ্বৰৰ কাম কৰিলেই লাভ হয়। ঈশ্বৰৰ কাম শৰীৰৰ দ্বাৰা, মনৰ দ্বাৰা, বাণীৰ দ্বাৰা আৰু দুঃখীজনৰ সেৱা কাৰ্য্যৰ দ্বাৰা হয়।

১৮।১০।৪৪

"ভাবিবা যে দুখীয়া মানুহ এজনে তোমাৰ অৱস্থাত কি কৰিব পাৰে! তেওঁৰ যদি পত্নী বিয়োগ ঘটে তেন্তে তেওঁ আগতকৈ দুগুণ কাম কৰিব। তেৱোঁ ঈশ্বৰৰে ভক্ত। ঈশ্বৰৰ কাম কৰিলেহে অন্তৰৰ আনন্দ স্ফুৰণ হয়। আমি আটায়ে নিজৰ কথা দৰিদ্ৰ অৱস্থাৰে চিন্তা কৰিব লাগে। বধিৰতাকো ঈশ্বৰৰে আশীৰ্ব্বাদ বুলিয়েই ভাবিবা। বিনা কামে এটা মুহূৰ্ত্তও থকাটো ঈশ্বৰৰে কিবা এটা চুৰ কৰা বুলি

ভাবিবা। মই আভ্যন্তৰিক আৰু বাহ্যিক আনন্দৰ অন্য আৰু কোনো পথৰ সন্ধান নেজানো।"

"তোমাৰ কাৰণে ২০ তাংটো পালন কৰাৰ আটাইতকৈ ভাল উপায় হৈছে তুমি গোটেই দিনটো সূতা কাটি থাকিবা, নাইবা আপোন অভিৰুচি অনুসৰি আশ্রমৰ যি কোনো কামতে লাগি থাকিবা আৰু তাৰ লগতে ৰাম নামো সাঙুৰি লবা—"।

"(কাঙ্গালি ভোজন) একেবাৰে নিষ্প্রয়োজন। যাৰ সঁচাকৈয়ে প্রয়োজন তেওঁক তুমি কিবা এটা দিব পাৰিলেতো ভালেই"। ১৯।১০।৪৪

"আজিৰ দিনটো তোমাৰ কাৰণে এটি শুভদিন। বিদ্যাক মই বহুতো কন্দুৱাইছিলোঁ। তেওঁ যেনেকৈ তোমাক চকুলো দিছিল আৰু কৈছিল ; "প্রভো, কোৱা"! মই তেওঁক খং কৰিছিলোঁ আৰু কৈছিলোঁ ; 'ভগৱানক যঁতৰতেই দেখিবা, শেষত বুজিলেগৈ।"

"আমি যন্ত্রও আৰু যন্ত্রীও। শৰীৰ যন্ত্ৰ, আত্মা যন্ত্রী। তুমি আজি এই যন্ত্রৰ পৰা যন্ত্রবৎ কাম লব লাগিব আৰু মোক হিচাপ দিব লাগিব।"

২০-১০-৪৪

"মানুহে যাক ধ্যান কৰে তেওঁৰ যোগেই নিশ্চয় ঈশ্বৰক দেখা পায়। যঁতৰ আটাইতকৈ উত্তম প্রতীক আৰু ইয়াৰ দৃশ্যফলো আছে।"

"মানুহক মানুহৰ সহায় লাগে, সেই কাৰণেইতো আশ্রম আদি অনুষ্ঠান সমূহ আছে। মানুহৰ সহায় সান্নিধ্যৰ দ্বাৰাইহে ঘটে এনে নহয়। কোনোৱে বচনেৰে কৰে, কোনোৱে কেৱল চিন্তাৰে কৰে, কোনোৱে স্বৰ্গগত সকলৰ সৎবচনৰ দ্বাৰা কৰে; যেনেকৈ মই তুলসীদাসৰ লগত নিতৌ মিলোঁ।"

"আত্মা অমৰ। ইয়াৰ আৰাধনা কেতিয়াও অথলে নাযায়।"

২১-১০-৪৪

২২-১০-৪৪

"মোৰ ওচৰত থাকিলে একো হানি নহয়, কিন্তু এনেসময়ত যেনেকৈ মহাদেৱে কৰিছিল আৰু যেনে কৃপালনীয়ে; টাকুৰী ঘূৰোৱো। শেহত ভগৱানৰ সময়খিনি চুৰি নহয় আৰু। টাকুৰী আমাৰ মূক বন্ধু। কোনো শব্দই নকৰে, অথচ জগতৰ কাৰণে যি সূতাৰ প্রয়োজন তাক উলিয়াই দি থাকে। টাকুৰী ঘূৰাবৰ সময়ত সকলো চাব পাৰোঁ আৰু শুনিব পাৰোঁ। মই ইমান খিনিলৈকে কম যে ভগৱানৰ কৰুণা হলে এনেধৰণৰ কামত নিবদ্ধ থাকিলেই কাণো খুলিব। কিন্তু যেতিয়া এনে কৰ্ম্মযোগী হব পাৰিবা তেতিয়া আৰু কাণৰ চিন্তাই নাথাকে। বান্দৰ গুৰু-ৱেতো জানি শুনিয়েই কাণ বন্ধ কৰি থয়, কাৰণ চাৰিও ফালৰ শব্দই তেওঁৰ বাটত ভেটা দিয়ে"।

২৩-১০-৪৪

মোৰ শান্তি আৰু মোৰ বিনোদৰ ৰহস্যই হৈছে মোৰ ঈশ্বৰ, অর্থাৎ সত্যৰ প্রতি অটল শ্রদ্ধা। মই জানো যে মই একো কৰিব নোৱাৰোঁ। মোৰ ভিতৰতেই ঈশ্বৰ

আছে, তেৱেঁই মোৰ দ্বাৰা সকলো কৰাই লয়। তেনেহেলে মই কেনেকৈ দুঃখী হব পাৰোঁ? এইটোও জানো যে মোৰ দ্বাৰা যিহকে কৰায় মোৰ ভালৰ কাৰণেই কৰায়। এই কথা জানিও মই আনন্দেৰে থাকিব লাগে। 'বা'ক ঈশ্বৰে লৈ গল সেইটোও 'বা'ৰ ভালৰ কাৰণেই, গতিকে 'বা'ৰ বিয়োগে মোক শোক দিব নালাগে। সেইকাৰণেই বিদ্যাৰ মৃত্যুক তোমাৰ দুখ ৰূপে গ্ৰহণ কৰাতো পাপ বুলি জানিবা।

২৪-১০-৪৪

"শাৰীৰিক শ্ৰম বেচিকৈ কৰিবা। পঢ়া আৰু পঢ়োৱা কামো নিশ্চয় কৰিবা, কিন্তু টাকুৰী, যঁতৰৰ কাম বেচিকৈ কৰিবা। শাক বাচিবা, আশ্ৰমৰ কামৰ ভাগ লবা, আৰু সকলো কাৰ্য্যতেই ঈশ্বৰক দৰ্শন কৰিবা. কিয়নো ঈশ্বৰ সকলোতে বিয়পি আছে।"

২৫-১০-৪৪

"মোৰ লেখনীৰ পৰা যি উলিয়াৰ লগীয়া আছে তাকেই উলিওৱা। এইটো ভাল কাম, কিন্তু শাৰীৰিক পৰিশ্ৰমো যথেষ্ট বঢ়াব লাগে। বিদ্যাক স্মৰণ কৰা আৰু কন্দা বৰ ক্ষতিকৰ। যি স্মৰণে আত্মাক ওপৰলৈ তোলে, জাগৃত কৰে তেনে স্মৰণ হে উত্তম। আত্মাৰ স্বৰূপ সৎ (সত্য) চিৎ (অন্তৰৰ পৰা পোৱা জ্ঞান, অনুভৱ সিদ্ধ) আৰু আনন্দ। আনন্দত দুয়োটাৰে পৰীক্ষা আছে। আনন্দ ভিতৰৰ, ইয়াক বাহিৰতো দেখিবলৈ পোৱা যায়।"

২৮-১০-৪৪

'সকলো ঈশ্বৰেই কৰিছে আৰু তেওঁ যি কৰে ভালৰ কাৰণেই কৰে; এনে ভাবি আনন্দেৰে থাকিবা"।

১৩-১১-৪৪

"হাঁহি কান্দোন অন্তৰৰ পৰাই ওলায়। মানুহে দুখ ভাবি কান্দে। সেই দুখকে সুখ ভাবি হাঁহেও। সেই কাৰণেই বামনামৰ সহায় লাগে। তেওঁতেই সকলো অর্পণ কৰাৰ আনন্দইতো আনন্দ।"

১৬-১১-৪৪

এনেদৰেই মোৰ উদ্বিগ্ন মনৰ শান্তিৰ কাৰণে বাপুৱে মোক নিতৌ প্ৰবোধ দিছিল। মোৰ স্বাস্থ্যৰ প্ৰতিও তেখেতৰ সদাই চকু আছিল। তেখেতে যদিও মোক বাৰে বাৰে কৈছিল যে মোৰ বধিৰতাক "ঈশ্বৰৰ আশীৰ্ব্বাদ" বুলিয়েই যেন ধৰি লওঁ তথাপিও মই চিন্তান্বিত হৈ আছিলোঁ। সেইকাৰণে তেখেতে মোক প্ৰাকৃতিক চিকিৎসাৰ অর্থে ভীমাবৰমলৈ পঠিয়াবলৈ ঠিক কৰিলে। মোৰ ২৮ নবেম্বৰত তালৈ যোৱাৰ কথা আছিল আৰু বাপুৰ পৰা বিদায় লোৱাৰ সময় চমু

চাপি অহাৰ লগে লগে মই কিবা এটা ব্যাকুলতা অনুভৱ কৰিছিলোঁ। বাপুৰ মধুৰ সংসর্গ আৰু তেখেতৰ প্ৰেৰণাদায়ক উপদেশত মই এনে ভাৱে অভ্যস্ত হৈছিলোঁ যে ইয়াৰ পৰা বিদায় লোৱাতো মোৰ কাৰণে কঠিন যেনেই লাগিল। মই এইদৰে ভাবি থাকোঁতেই মনলৈ এটা চিন্তা আহিল। বাপুৱে যদি মোলৈ নিতৌ কিবা নহয় কিবা অলপ লেখে আৰু যদি ডাকযোগে ভীমাবৰমলৈ পঠিয়াই থাকে তেন্তে কি যে মজা হব!

পিচদিনা পুৱা মই অতি সঙ্কোচেৰে এই কথাখিনি বাপুক কলোঁগৈ। বাপুৱে মোৰ কথাখিনি বৰ মন দি শুনিলে আৰু কলে; "তোমাৰ কথাখিনিতো ভালেই। এই বিষয়ে নিশ্চয় চিন্তা কৰিম"। দুই তিনদিনৰ ভিতৰতেই বাপুৱে লেখিব বুলি কথা দিলে। মোৰ পৰম আনন্দ হল। মই এলবাম এখন কৰি তেখেতক দিলোঁ। ২২ অক্টোবৰত বাপুৱে যেতিয়া নিজেই হাঁহি (প্ৰসন্ন) মুখে মোক কলে: "আনন্দ,

মই তোমাৰ কাৰণে লেখিবলৈ আৰম্ভ কৰিলোঁৱেই আৰু তাকো ২০ তাৰিখৰ পৰাই"। তেতিয়া মোৰ আনন্দই নধৰা হল, আৰু আন্তৰিক কৃতজ্ঞতাত তৎক্ষণাত তেখেতৰ ওচৰত মোৰ মূৰ দোঁ খালে। তেখেতে ২০ তাৰিখৰ যি বিশেষ উল্লেখ কৰিলে তাৰ গুৰুত্ব মই ঠিক ঠিক ভাৱেই উপলব্ধি কৰিব পাৰিলোঁ, কিয়নো সেই দিনটোক মই অতি পৱিত্ৰ বুলি ভাবিছিলোঁ আৰু বিদ্যাৰ সোঁৱৰণীত প্ৰতিমাহতেই এনেদৰে মানিছিলোঁ। সেই দিনাৰ (২০-১১-৪৪) পৰা প্ৰায় দুবছৰ ধৰি নিতৌ মোৰ কাৰণে আৰু বিদ্যাৰ স্মৃতিত বাপুৱে এটিকৈ উপদেশ লেখি আছিল।

পুনৰ ১৯৪৬ চনৰ জুন মাহত পুনাত আকৌ বাপুৰ লগত মোৰ সাক্ষাৎ ঘটিল। তাতেই এদিন হঠাতে মই তেখেতক সুধিলোঁ যে তেখেতে "বোজকে বিচাৰ" লেখিছে নে নাই। বাপুৱে নিজৰ স্বাভাবিক মিচিকিয়া-হাঁহিটি মাৰি ওচৰতে পৰি থকা 'নোটবুক' খন দেখুৱালে। ইয়াৰ ওপৰত তেখেতৰ পৱিত্ৰ হাতেৰে মোৰ

নামটো লেখা আছিল। তেখেতে কলে: "চোৱা আনন্দ, মই ইয়াৰ ওপৰতে তোমাৰ নামটো লেখি থৈছোঁ। তোমাৰ এলবামৰ পাত শেষ হোৱাৰ পিচত মই ইয়াতেই বিচাৰ লেখা চলাই আছোঁ।"

এইষাৰ শুনি মই অতি সন্তোষ পালোঁ আৰু এই বিচাৰ ছপা কৰিবলৈ বাপুৰ যেতিয়া আজ্ঞা বিচাৰিলোঁ তেতিয়া তেখেতে কলে: "ইয়াতনো সাৰ কি আছে, তুমি যে ছপাৰ খুজিছা? যদি ছপাৰেই খুজিছা তেন্তে মই মৰাৰ পিচত ছপাবা। এতিয়াইনো কিহৰ লৰালৰি? কোনে জানে, আজি মই যি লেখিছোঁ শেষ নিশ্বাসলৈকে তাক পালন কৰিব পাৰিম নে নোৱাৰিম। যদি পালন কৰিব পাৰোঁ তেহে ছপোৱা ঠিক হব, নহলে নহয়"।

"বাপু, আপুনিতো ১২৫ বছৰ জীয়াই থাকিব, তেতিয়ালৈকে মইতো জীয়াই

নাথাকিম! তেনেহলে এই বিচাৰ মই কেনেকৈ ছপা কৰিব পাৰিম", হাঁহি কলোঁ।

বাপুৱে গহীন হৈ কলে: "অ' ১২৫ বছৰ! মই যদি ঠিক এতিয়া কৰি থকাৰ দৰেই ঈশ্বৰৰ কাম কৰি থাকিব পাৰো তেতিয়াহে মোক জীয়াই আছোঁ বুলি ধৰিবা। কিন্তু, ইয়াতোকৈ যদি তিলমানো কম পৰে তেন্তে বুজিবা যে তোমাৰ বাপু মৃতকৰে তুল্য। নাজানো, আৰু কিমান দিন মই এনে ধৰণেৰে ঈশ্বৰৰ কাম কৰিব পাৰিম"!

বাপুক ইমান গহীন দেখি মই মনে মনে থাকিলোঁ আৰু এই কথাষাৰ সিমানতে এৰিলোঁ।

মার্চ্চ, ১৯৪৭ অত "ভঙ্গী নিবাস", দিল্লীত বাপুৰ লগত আকৌ মোৰ ১৫ দিন থকাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। তাতো এদিন মই বাপুক সুধিছিলোঁ যে তেখেতে

"ৰোজকে বিচাৰ" লেখা কিয় বন্ধ কৰিলে। বাপুৱে উত্তৰ দিলে: "নোৱাখালীত হিন্দুমুছলমানৰ একতাৰ কাৰণে মই সকলো এৰিলোঁ, যাতে মই একচিত্ত হৈ ইয়াৰ উত্তৰ দায়িত্ব গ্ৰহণত সম্পূৰ্ণ ৰূপে কৃতকাৰ্য্য হব পাৰোঁ। আশ্ৰম এৰিলোঁ, 'হৰিজনৰ' কাৰণে লেখিবলৈ এৰিলোঁ। তেতিয়াই ভাবিলোঁ, এই 'বিচাৰ' লেখাওনো বন্ধ নকৰোঁ কিয়? মই লেখাটোও বোজা যেনেই পাইছিলোঁ। কাম শেষ হোৱাৰ পিচত নিতৌ ৰাতি অন্তৰলৈ বিচাৰ আহে যে এতিয়া আৰু কিবা এটা কাম কৰিবলৈ আছে। মই কৰবাৰ পৰা চাই চাইও লেখিব নোৱাৰোঁ, অথচ মনত এইটোও খেলায় যে একেখিনি কথাকে দোহোৰাই নেলেখোঁ। সেইকাৰণে লেখাই বন্ধ কৰিলোঁ। এতিয়া মই যি দিনলিপি ৰাখিছো, তাকতো মই ক্লান্ত হৈ পৰিলে মনু নাইবা আন কাৰোবাক লেখিবলৈ কৈ যাওঁ। কিন্তু এই 'বিচাৰ'তো মই আপোন হাতেৰেই লেখিব লগা হৈছিল নহয়! সেই কাৰণেও মই বোজ

যেন পাইছিলোঁ। তথাপিও মই লেখিলে যদি তুমি কিবা আনন্দ পোৱা তেন্তে মই আকৌ লেখিবলৈ প্ৰস্তুত আছোঁ"।

বাপুৱে মোৰ দৰে তুচ্ছ মানুহ এজনৰ কাৰণে ইমান পৰিশ্ৰম কৰিব, সেইটোও মই ভাল নাপাওঁ। মই কলোঁ: "বাপু, মইতো নিশ্চয় আনন্দ পাওঁ, কিন্তু মোৰ কাৰণে আপুনি যে ইমান কষ্ট কৰিব লগীয়া হয় সেইটোও মই ভাল নাপাওঁ। মই দেখি আছোঁ, আজিকালি আপুনি কিমান ধৰণৰ কামত লাগি থাকিব লগীয়া হৈছে। আপুনি প্ৰথমতেই মোৰ প্ৰতি বহুতো কৃপা দেখুৱাইছে। এতিয়া আশীৰ্ব্বাদ কৰক, ঈশ্বৰৰ প্ৰতি যেন মোৰ শ্ৰদ্ধা বাঢ়ে আৰু নিজক যেন দুখী বুলি নাভাবোঁ"।

কিছুমান দিনৰ পিচত মই 'বিচাৰ' ছপাবলৈ আকৌ বাপুৰ আজ্ঞা বিচাৰিলোঁ। সেইবাৰ বাপুৱে নিজৰ অনুমতি দিলে আৰু কলে: "কিন্তু সুশীলা কিম্বা প্যাৰীলালৰ

হতুৱাই এবাৰ যদি ঠিক কৰাই লব পাৰা তেন্তে ভাল হয়। ইয়াৰ শুধৰণী কৰিবলৈ মইতো এতিয়া সময় উলিয়াবই নোৱাৰোঁ। সুশীলাৰ হতুৱাই এই কাম কৰাব পাৰিলে ভাল হব। তেওঁ ভালকৈ বুজিবও পাৰিব, কাৰণ এই বিচাৰ লেখিবৰ সময়ত তেওঁ সদাই মোৰ লগতে আছিল। চাবা, বিচনাত শুই শুয়েই তেওঁ শুধৰাবলৈ সময় উলিয়াই লব"। (সেই সময়ত সুশীলা বহন মুম্বইত আস্পতালত আছিল) তেতিয়া সুশীলা বহনৰ হতুৱাই বিচাৰ ধাৰা শুধবাই লোৱাৰ সুবিধাই নঘটিল আৰু ইতিমধ্যে সেই ডাঙৰ দুৰ্ঘটনাটোও ঘটিল, যিটোৰ কাৰণে বাপুৱে আপোন শৰীৰো ত্যাজিব লগীয়া হল। ফেব্ৰুৱাৰীৰ আৰম্ভণিতেই মই বাপুৰ অস্থি দৰ্শন কৰিবলৈ বুলি দিল্লীলৈ গৈছিলোঁ। তেতিয়াই সুশীলা বহনে এই 'বিচাৰ' ধাৰা পঢ়ি চাই ইয়াৰ সামান্য ইফাল সিফাল কৰিলে। এইবাৰে মই তেখেতৰ ওচৰত কৃতজ্ঞ। কিন্তু এই কথাষাৰ কলেও অনুচিত নহয় যে প্ৰকৃততে

এই বিচাৰ ধাৰাত শুধৰণীৰ থল অতি কমহে আছিল। মৃত্যুৰ পিচত তেখেতৰ এই পুথিখনি প্ৰকাশিত হওক, বাপুৰ সেই ইচ্ছাও দৈৱৰ লিখনত পূৰণ হল।

এই বিচাৰধাৰাৰ যি নিজস্ব সুগন্ধি আছে সিয়েই বাপুৰ স্মৃতিক চিৰদিনৰ কাৰণে জাগৃত কৰি ৰাখিব। এই 'বিচাৰ' এনে এগৰাকী ব্যক্তিৰ যিজনাই নিজৰ জীৱনত চিৰদিন এই বিচাৰধাৰা পালন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। বাপুৰ জীৱনজোৰা অমৰ সাধনা ইয়াৰ অন্তৰালত আছে। গতিকে বিচাৰধাৰাৰ মূল্য মোৰ অঙ্কনৰ সীমাৰ বাহিৰে।

মোৰ নিজৰ ক্ষেত্ৰত, এই বিচাৰে মোক চিৰদিনলৈ সৎপ্ৰেৰণা যোগাই থাকিব। মই নিজৰ জীৱনতো ইয়াৰ অকণমানো যদি মানি চলিব পাৰোঁ তেন্তে নিজকে অতি সৌভাগ্যবান বুলি মানিম। কেৱল নিজৰ কাৰণেই ইয়াক সুৰক্ষিত কৰাটো মোৰ কাৰণে এক প্ৰকাৰৰ কৃপণালি হব। ইয়াৰ পৰা মোৰ দৰেই যদি আন এটি শোক-

গ্ৰস্ত প্ৰাণে কিবা সান্ত্বনা পাব পাৰে তেন্তে সেয়ে মোলৈ পৰম সন্তোষৰ কথা হব।

পুথিখনিৰ নামাকৰণ কৰাৰো এটা স্পষ্ট কাৰণ আছে। মোৰ মানত বাপুৰ এই বিচাৰ ধাৰা মোলৈ আশিষবাণী স্বৰূপ। এই কথাষাৰ আনৰ ক্ষেত্ৰতো যে সিদ্ধ হব সেই বিষয়ে মোৰ লেশমাত্ৰও সন্দেহ নাই।

৭, এডম্যানষ্টন ৰ'ড্, এলাহাবাদ
১৮ চেপ্তেম্বৰ, ১৯৪৮।

আনন্দ হিঙ্গোৰানী

পুনঃ—মই ওপৰত কৈ আহিছোঁ যে বাপুৱে এই বিচাৰ ধাৰা লেখাৰ ক্ৰম প্ৰায় দুবছৰ ধৰি চলাইছিল। এই প্ৰথম খণ্ডটিত ২০ নবেম্বৰ, ১৯৪৪ ৰ পৰা ১৬ এপ্ৰিল, ১৯৪৫ লৈকে অৰ্থাৎ ৫ মাহৰ দৈনিক বিচাৰ দিয়া হৈছে। ইয়াৰ পিচত আকৌ এনেকুৱা তিনিটা খণ্ড প্ৰকাশ কৰাৰ ব্যৱস্থাপনা আছে আৰু এনেদৰে লেখা বিচাৰধাৰা চাৰিটা খণ্ডত সম্পূৰ্ণ হব। মোৰ কাৰণে এইটো দুখৰ বিষয় যে বাপুৱে যদিও মোৰ অনুৰোধ ৰাখিবলৈ স্বীকাৰ কৰিছিল তথাপি নিজে ইয়াৰ ইংৰাজী ৰূপ দিবলৈ নোৱাৰিলে। বাপুৱে এই বিচাৰধাৰা লেখিবলৈ আৰম্ভ কৰাৰ দুই তিনি দিন মানৰ পিচতে মই বাপুক অনুৰোধ কৰিছিলোঁ, তেখেতে যেন ইয়াৰ ইংৰাজী ভাঙ্গনী কৰে, কাৰণ এনে কৰিলে গোটেই বিশ্বসম্মুখত এই বিচাৰধাৰা প্ৰকট হব পাৰিব। মই কৈছিলোঁ যে ইয়াৰ অনুবাদ কৰি মই-তেখেতেক দেখুৱাম আৰু পিচত তেখেতে শুধৰণী কৰি

নিজ হাতে যদি কথাখিনি লেখি দিয়ে তেন্তে ভাল হয়। প্ৰথমতে বাপুৰ অলপ সঙ্কোচ হৈছিল, কাৰণ তেখেতৰ চিন্তা হৈছিল ইমান সময় কেনেকৈ উলিয়াব পাৰিব। তথাপি মোৰ কথাখিনি তেখেতৰ মনোমত হল আৰু মোক অনুবাদৰ কাম আৰম্ভ কৰিবলৈ কলে।

মই বাপুৰ ইমানবোৰ কামৰ কথা জানিও আকৌ তাতে হেঁচা দিব নোৱাৰিলোঁ। সেইকাৰণে য'ৰ কথা ততে থাকিল। কিন্তু ইয়াৰ পিচৰটো ফেব্ৰুৱাৰীত মই যেতিয়া দিল্লীত আছিলোঁ তেতিয়া এনে এটি কথাৰ ভু পালোঁ যিটো জানি মই স্তম্ভিত হলোঁ। বাপুৱে যি কোনো কামবেই উত্তৰ দায়িত্ব এবাৰ গ্ৰহণ কৰিলে তাক পালন কৰিবলৈ কিমান যে যত্ন কৰে এই কথা তাৰে নিদৰ্শন। এইবাবেই সেই কথাষাৰো উল্লেখ কৰাৰ আৱশ্যক হৈ পৰিছে। মোক ৰাজ-কুমাৰী অমৃত কাউৰ বহনে কলে যে বাপুৰ অৱসৰ নহলেগৈ কাৰণে মোৰ ইচ্ছা পূৰ্ণ

কৰিবলৈ তেখেতে ইংৰাজী অনুবাদ কৰা কামৰ ভাৰ তেখেতকে (ৰাজকুমাৰী বহনকে) সঁপি দিলে। ৰাজকুমাৰী বহন বহুতো কামত মেৰ খাই আছিল, তথাপিও কৈছিল যে বাপুৰ এই ইচ্ছা পূৰ্ণ কৰিবলৈ তেখেতে অৱশ্যেই যত্ন কৰিব। সেই অৰ্থে তেখেতে মোক অনুবাদৰ 'মোচাবিদা' (মস্ৰিদা) তৈয়াৰ কৰিবলৈ কৈছিল। মই এই কথাষাৰ জানিবলৈ পাই আনন্দিত হৈছোঁ যে ইংৰাজী পাঠক সকলৰ সুবিধাৰ কাৰণেই এই বিচাৰ ইংৰাজী ভাষাতো প্ৰকাশিত হব আৰু এইদৰে দেশৰ আন আন ভাষাতো প্ৰকাশিত হব।

আঃ হিঃ

পাতনি

.....আৰু এটি দুঃখী মনে হঠাতে এদিন প্ৰাণে বিচৰা কথাখিনিৰ সন্ধান পাই মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰেই পুথিখনিৰ ত্ৰুটীবহুল ভাঙ্গনী কৰিলে। অকল সেয়ে নহয়, লেখক আৰু ৰাইজৰ ওচৰত ক্ষমাভিক্ষা বিচাৰি আৰু এখন দুঃখী অন্তৰৰ কাৰণে ভাঙ্গনীখিনি ৰাইজৰ আগত উলিয়াবলৈকো দুঃসাহস কৰিছে। দুঃখীজনৰ অন্তৰত এধানিমানো শান্তি দিব পাৰিলেই অনুবাদ কৰাৰ শ্ৰম সাৰ্থক হব।

বাপুজীৰ 'ৰোজকে বিচাৰ'ৰ ভাঙ্গনী কৰিবলৈ প্ৰথম প্ৰেৰণা শ্ৰীযুত তুলসীৰাম গগৈদেৱেই দিছিল। 'ৰোজকে বিচাৰ'ক আমি 'বাপুৰ গীতা' হেনেই জ্ঞান

কবোঁ। আমাব মানত এই বিচাব ধাবাও ব্রহ্মবাণী। গতিকে, ইয়াব ব্যাখ্যাও অপাব। মোব দবে বিক্তালোকব পক্ষে ইয়াব ভাঙ্গনী কবিবলৈ প্রয়াস কবাতো একপ্রকাবব বাতুলতাই। তথাপি এনে কিয় হল, তাব ব্যাখ্যা প্রথমতেই দিয়া হৈছে।

বাপুৰে সাধাবণ কথাবেই (তেখেতব কথাব বৈশিষ্ট্য) তেখেতব "বোজকে বিচাব" প্রকাশ কবিছে যদিও ইয়াব মাজতে "গোস্পদে নভোমণ্ডল'ব দবে কিছুমান শব্দই ইয়াব অর্থক নিগূঢ় কবি তুলিছে। ভাঙ্গনী কবোঁতেও বাপুব শব্দ গাঁথনিবেই অর্থব নবচব নোহোৱাকৈ অসমীয়া প্রতিশব্দবোব বহুৱাবলৈকে যথাসম্ভব চেষ্টা কবা হৈছে। কাচিৎ কোনা কোনো ক্ষেত্রতহে উপযুক্ত (weighty) প্রতিশব্দব নাটনি পবাত দুই এটা সমশব্দ প্রয়োগ কবা হৈছে। আশা কবোঁ "বোজকে

বিচাব'ব সম্পাদক মহোদয়ে আৰু পাঠক সমাজে সকলোখিনি ত্রুটী মার্জ্জনা কবিব।

ভাঙ্গনী কবাব পিচত শ্রীযুত দেৱকান্ত শর্ম্মা, 'বিশাবদ', আৰু বহা হিন্দী বিদ্যালয়ব প্রধান অধ্যাপক শ্রীযুত বালুবাম আর্য্যদেৱে পুথিখনি আগব পবা গুবিলৈকে চাই দি যথেষ্ট সহায় কবিলে। শ্রীযুত গগৈদেৱব যোগে তেখেতসকলব পবা সহায় আৰু ভাবসা নোপোৱা হলে পুথিখনি বাইজব আগলৈ ইমান সোনকালে আগবঢ়াব নোৱাবিলোঁহেতেন। তেখেতসকল তিনিওলৈকে মোব আন্তবিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কবিলোঁ। শ্রীমতী দীপিকা আইদেৱেও প্রেছব উপযোগীকৈ অনুবাদখিনিব ধুনীয়া নকল এটি কবি দি কামটি ভালেখিনি সবল কবিলে। তেওঁলৈকো বহুতো মবম থাকিল।

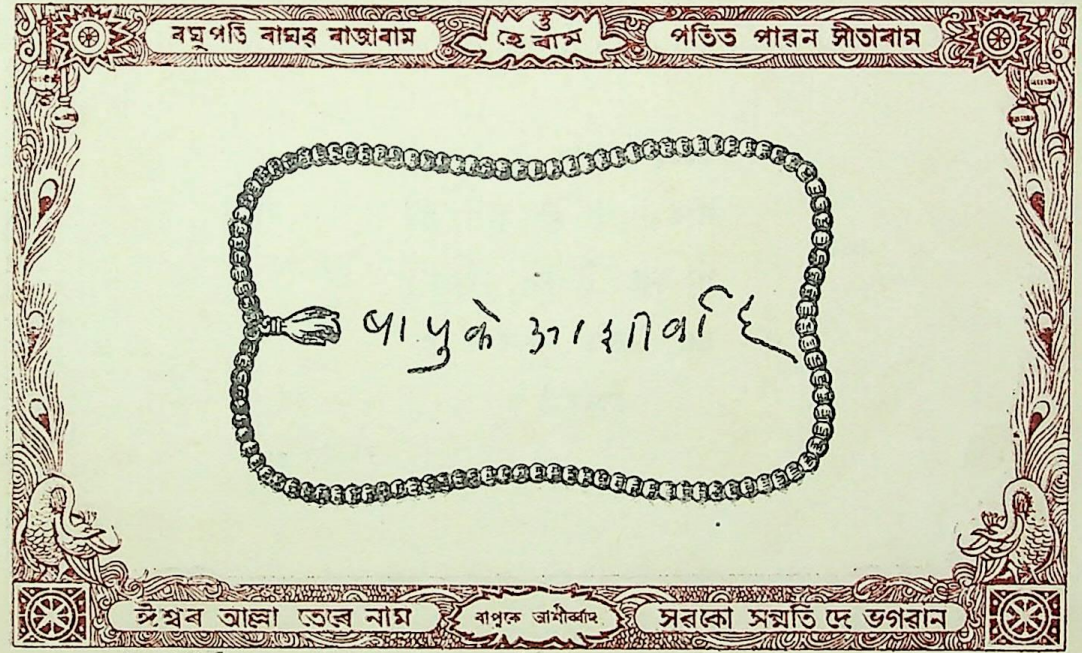
প্রকাশক শ্রীআনন্দ হিঙ্গোবানীয়ে ভাঙ্গনী আৰু প্রকাশ কবিবলৈ অনুমতি

দিয়াত তেঁখেতৰ ওচৰতো কৃতজ্ঞ। পুথিখনিৰ ছপা সম্বন্ধে দিয়া তেঁখেতৰ নির্দ্দেশাৱলীৰ বাবেও নথৈ শলাগ লৈছোঁ।

শ্রীযুত অৰুণ চন্দ্র গুহই ইমান যত্নেৰে আৰু কম সময়ৰ ভিতৰতে পুথিখনি ছপা কৰি উলিয়াবলৈ যি খিনি কষ্ট কৰিলে তাৰো নথৈ শলাগ লৈছোঁ।

বহা
১-১১-৫৭

অনুবাদিকা।

ईश्वर के नाम तो अनेक हैं,
लेकिन एक ही नाम ढूढ़ें
तो वह है सत्, सत्य।
इस लिये सत्य ही
ईश्वर है।

२०-११-४४

ঈশ্ববব নাম অলেখ আছে। কিন্তু তাব ভিতবতে অন্বেষণ কবিলে এটি মাত্র নাম পাব—সৎ, সত্য। সেই কাবণে সত্যইহে ঈশ্বব।

২০।১১।৪৪

सत्य के दर्शन बग़ैर अहिंसा के हो
ही नहीं सकते। इसी लिये कहा है
कि अहिंसा परमोधर्मः।

२१-११-४४

সত্যের দর্শন অহিংসা-বিনে হবই নোরাবে।
সেই কারণেই কোরা হৈছে—অহিংসা
পরম ধর্ম্ম।

২১।১১।৪৪

रघुपति राघव राजाराम हे राम पतित पावन सीताराम

सत्य की शोध और अहिंसा का पालन
ब्रह्मचर्य, अस्तेय, अपरिग्रह, अभय, सर्वधर्म
समानत्व, अस्पृश्यता निवारण, इत्यादि
बग़ैर ही नहीं सकता।

२२-११-४४

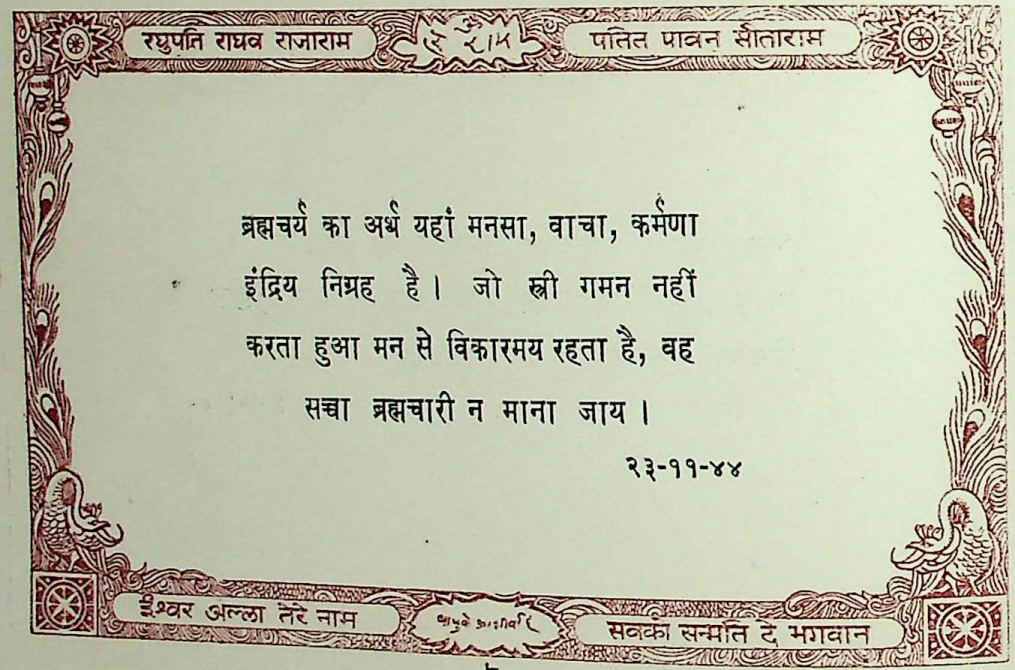
ईश्वर अल्ला तेरे नाम सबको सन्मति दे भगवान

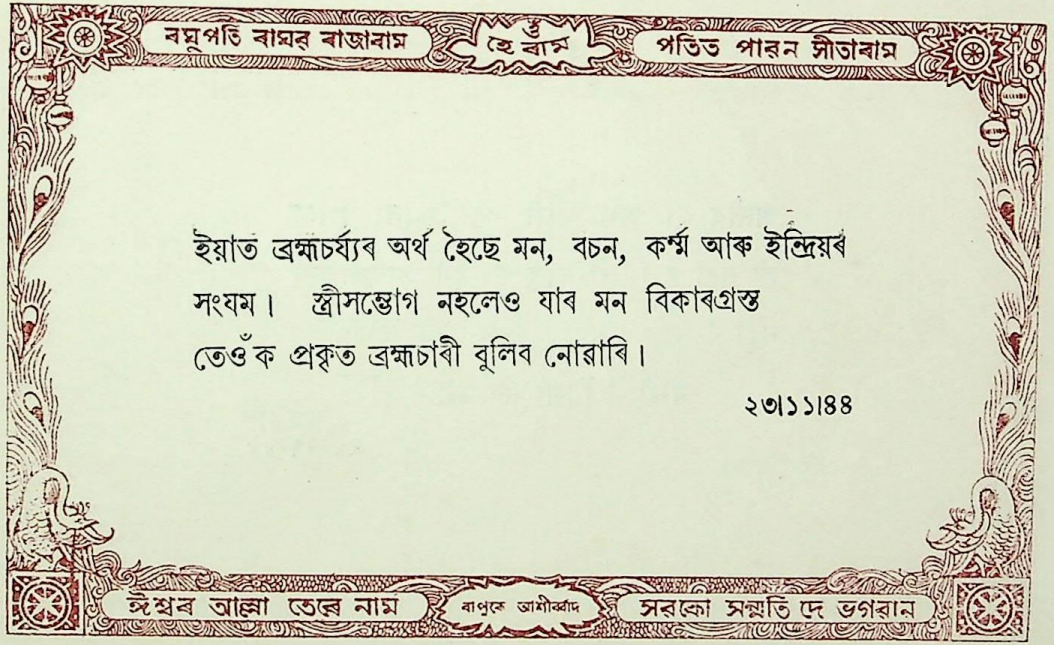
রঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম হে ৰাম পতিত পাৱন সীতাৰাম

সত্যৰ অন্বেষণ আৰু অহিংসাৰ পালন ব্ৰহ্মচৰ্য্য,
অস্তেয়, অপৰিগ্ৰহ, অভয়, সৰ্ব্বধৰ্ম্মে সমানত্ব, অস্পৃশ্যতা-
নিবাৰণ ইত্যাদি নহলে হব নোৱাৰে।

২২।১১।৪৪

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুৰ আশীৰ্ব্বাদ সৱকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
ब्रह्मचर्य का अर्थ यहां मनसा, वाचा, कर्मणा
इंद्रिय निग्रह है। जो स्त्री गमन नहीं
करता हुआ मन से विकारमय रहता है, वह
सच्चा ब्रह्मचारी न माना जाय।
२३-११-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
ইয়াত ব্ৰহ্মচৰ্য্যৰ অৰ্থ হৈছে মন, বচন, কৰ্ম্ম আৰু ইন্দ্ৰিয়ৰ
সংযম। স্ত্ৰীসম্ভোগ নহলেও যাৰ মন বিকাৰগ্ৰস্ত
তেওঁক প্ৰকৃত ব্ৰহ্মচাৰী বুলিব নোৱাৰি।
২৩।১১।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

अस्तेय का अर्थ चोरी नहीं करना इतना
ही नहीं है। जो वस्तु की हमें आवश्यकता
नहीं है उसे रखना, लेना, भी चोरी है।
चोरी में हिंसा तो भरी है।

२४-११-४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

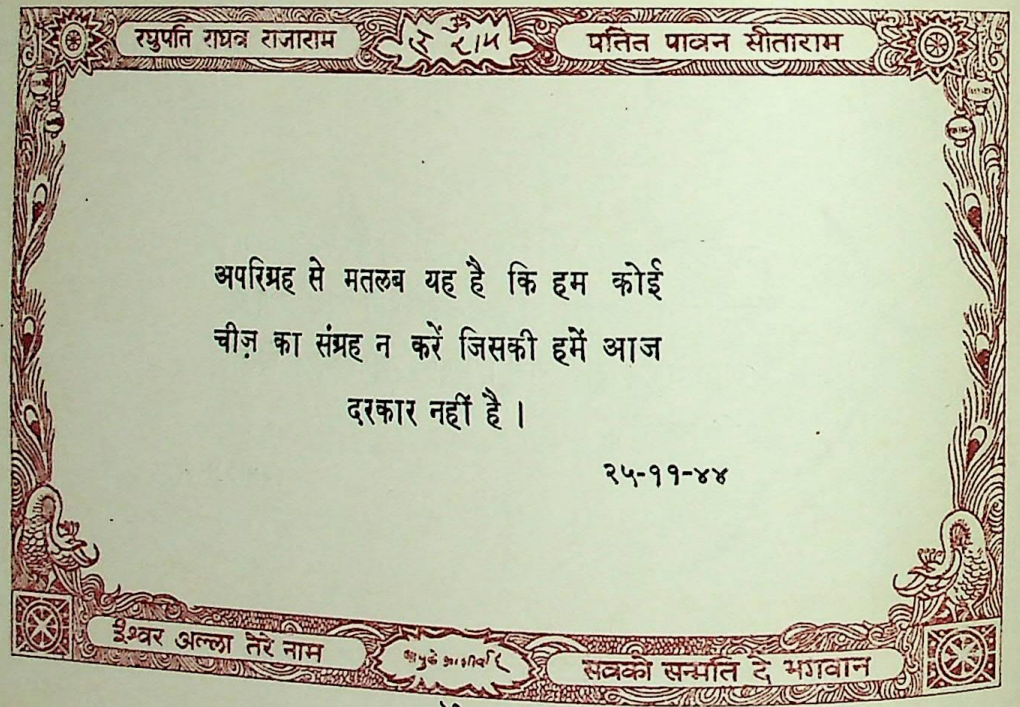
পতিত পাবন সীতারাম

অষ্টেয়র অর্থে চুরি করির নালাগে ইমানেই নহয়।
আমার যি বস্তুর আরশ্যকতা নাই তাক রখা বা
লোরামানে চুরি করা। চুরি কার্য্যততো হিংসা
ভরি আছে।

২৪।১১।৪৪

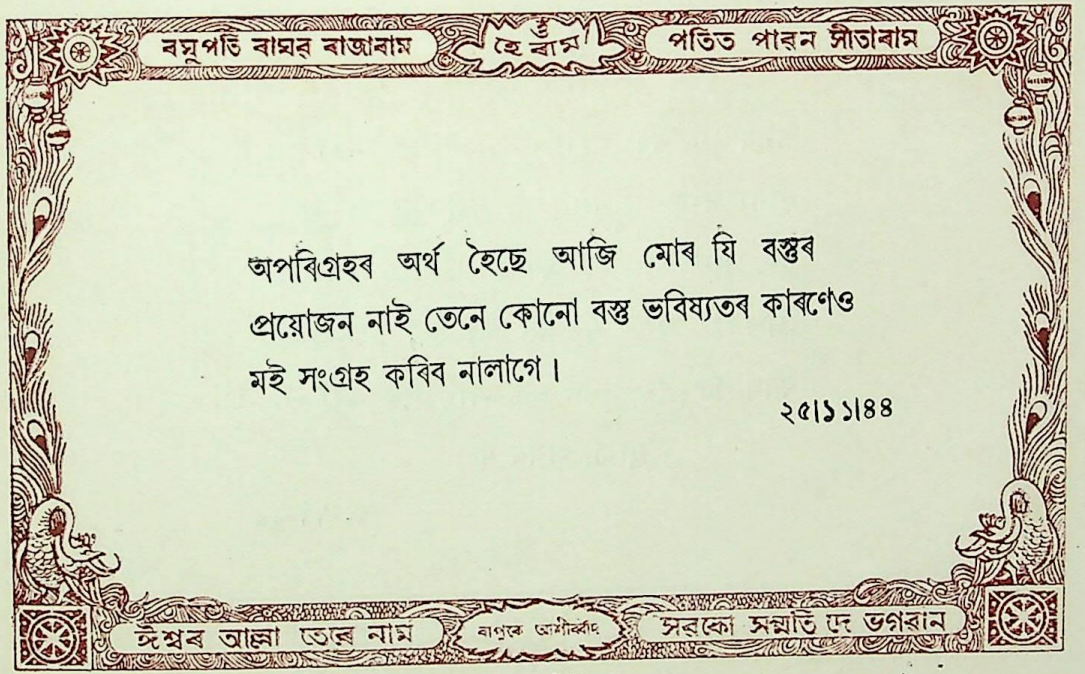
ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম

সবকো সন্মতি দে ভগবান

अपरिग्रह से मतलब यह है कि हम कोई
चीज़ का संग्रह न करें जिसकी हमें आज
दरकार नहीं है।

२५-११-४४

অপৰিগ্রহৰ অর্থ হৈছে আজি মোৰ যি বস্তুৰ
প্রয়োজন নাই তেনে কোনো বস্তু ভবিষ্যতৰ কাৰণেও
মই সংগ্রহ কৰিব নালাগে।

২৫।১১।৪৪

रघुपति राघव राजाराम ॥ हे राम ॥ पतित पावन सीताराम

अभय में सब प्रकार के डर का अभाव होना चाहिये। मोत का डर, मारपीट का डर, भूख का डर, अपमान का डर, लोक-लाज का डर, भूत प्रेत का डर, किसी के क्रोध का डर—इन सब और ऐसे डरों से मुक्ति, अभय है।

२६-११-४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम ॥ बापूके आशीर्वाद ॥ सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি বাঘব বাজাবাম ॥ হে বাম ॥ পতিত পাবন সীতাবাম

অভয়ত সর্ব্বপ্রকাবব ভয়বে অভাব হোৱা উচিত। মৃত্যুব ভয়, মাবপিটব ভয়, ক্ষুধাব ভয়, অপমানব ভয়, লোকলজ্জাব ভয়, ভূতপ্রেতব ভয়, অন্যব ক্রোধলৈ ভয়, এই সকলোবোষ আক এনেধবণব অন্যান্য ভয়ব পৰা মুক্তিয়েই অভয়।

২৬।১১।৪৪

ঈশ্বব আল্লা তেৰে নাম ॥ বাপুকে আশীর্ব্বাদ ॥ সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

जैसे हम अपने धर्म को आदर देते हैं
ऐसे ही दूसरे धर्म को दें—मात्र सहिष्णुता
पर्याप्त नहीं है।

२७-११-४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম

পতিত পাৱন সীতাৰাম

আমি নিজৰ ধৰ্ম্মক যেনেকৈ শ্ৰদ্ধা কৰো ঠিক
তেনেভাৱেই আনৰ ধৰ্ম্মকো শ্ৰদ্ধা দিব লাগে—মাত্ৰ
সহিষ্ণুতাই পৰ্য্যাপ্ত নহয়।

২৭।১১।৪৪

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

বাপুকে আশীৰ্ব্বাদ

সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

अस्पृश्यता निवारण के मानी हरिजनों को छूना इतना ही नहीं, लेकिन उनको हमारे रिश्तेदारों जैसे समझना, अर्थात जैसे हमारे भाई बहनों से वर्तते हैं ऐसे ही उनसे वर्तना। न कोई ऊंच है, न कोई नीच।

३८-११-४४

অস্পৃশ্যতা নিবাৰণৰ অৰ্থ অকল হৰিজন সকলক স্পৰ্শ কৰা—ইমানেই নহয়, কিন্তু তেওঁলোককো আমাৰ আত্মীয়ৰ দৰে ভাবিব লাগে। অৰ্থাৎ আমাৰ ভাইভনীৰ লগত যেনে ব্যৱহাৰ কৰোঁ তেওঁলোকৰ লগতো তেনে ব্যৱহাৰেই কৰিব লাগে। কোনো উচ্চ নহয় আৰু কোনো নীচ নহয়।

২৮।১১।৪৪

योगश्चित्तवृत्तिनिरोधः

यह पातंजल योग दर्शन का पहला सूत्र है। योग चित्तवृत्ति का निरोध है, यानी हमारे दिल में उठते तरंगों पर अंकुश रखना, उसे दबा देना, यह योग हुआ।

२९-११-४४

যোগশ্চিত্তবৃত্তিনিৰোধঃ

এয়ে পাতঞ্জল যোগদৰ্শনৰ পহিলা সূত্ৰ। যোগ হৈছে চিত্তবৃত্তিৰ নিৰোধ, অৰ্থাৎ আমাৰ অন্তৰত উথলি উঠা তৰঙ্গত বাধা দিয়া, তাক সংযম কৰা, এয়ে যোগ।

২৯।১১।৪৪

जिस के चित्त में तरंग उठते ही रहते हैं
वह सत्य के दर्शन कैसे कर सकता है।
चित्त में तरंग का उठना समुद्र के तुफान
जैसा है। तुफान में जो सुकानी सुकान
पर काबू रख सकता है वह सलामत रहता
है। ऐसे ही चित्त की अशांति में जो
रामनाम का आश्रय लेता है वह जीत
जाता है।

३०-११-४४

যাব অন্তৰত তৰঙ্গৰ আলোড়ন চলিয়েই থাকে
তেওঁ সত্যদর্শন কেনেকৈ কৰিব পাৰিব। চিত্তত
তৰঙ্গৰ আলোড়ন সমুদ্রৰ ধুমুহাৰ দৰেই। ধুমুহাত
যি 'সূকানী'য়ে (গুৰিয়াল) 'সূকান' (গুৰি)
ঠিক ৰাখিব পাৰে তেওঁৰেই নিৰাপদে থাকে।
তেনেকৈয়ে চিত্তৰো অশান্তিত যি জনে ৰাম
নামৰ শৰণ লয় তেওঁৰেই জিত হয়।

৩০।১১।৪৪

"वृक्षन् की मत ले" २ भजन मनन करने योग्य है। वह तपता है और हमको शीतलता देता है। हम क्या करते हैं ?

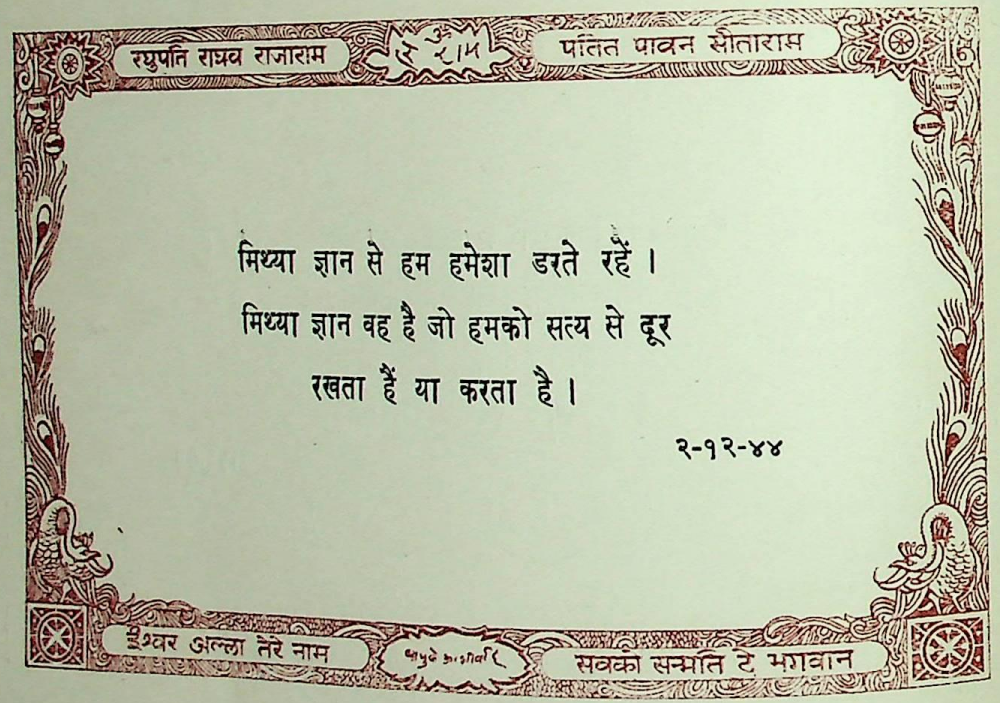
२ देखिये परिशिष्ट नं० १

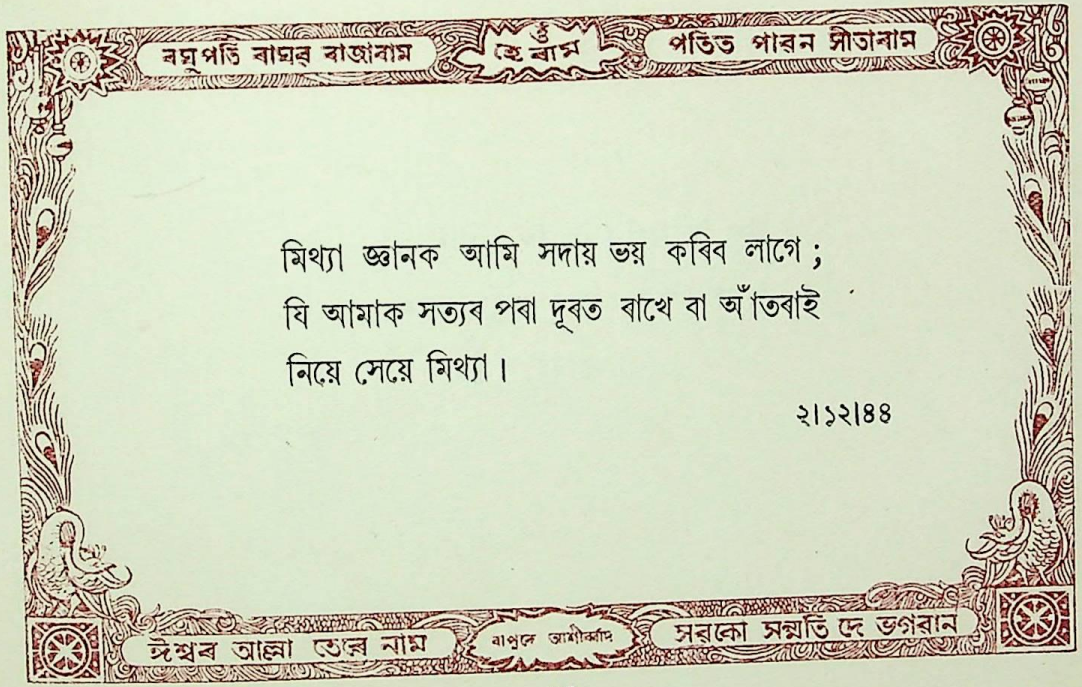
१-१२-४४

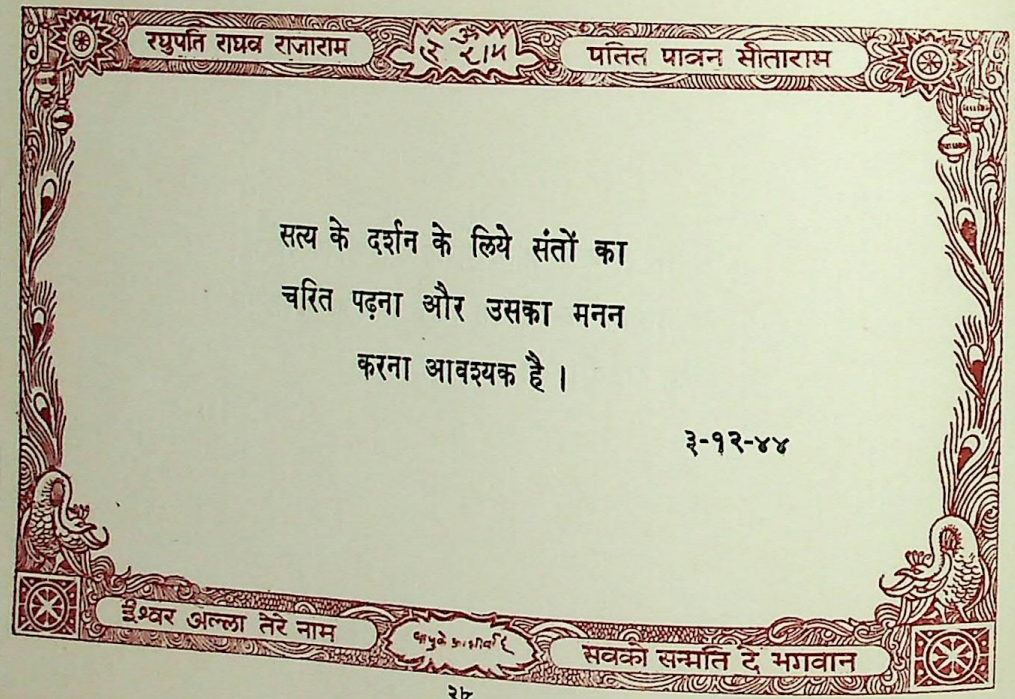
"বৃক্ষণকী মত লে" * ভজন মনন কৰিবৰ যোগ্য। তেওঁ নিজে তপ্ত হয় আৰু আমাক ছাঁ দিয়ে। আমি কৰিছোঁ কি ?

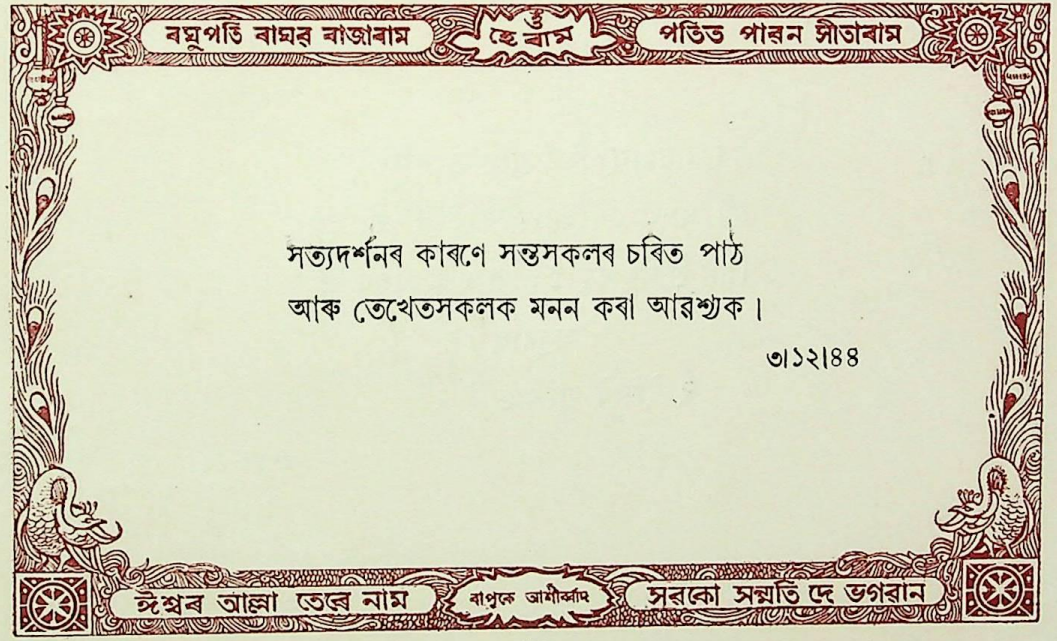
* পৰিশিষ্ট নম্বৰ ১ চোৱা

১।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम
ॐ राम
पतित पावन सीताराम
मिथ्या ज्ञान से हम हमेशा डरते रहें।
मिथ्या ज्ञान वह है जो हमको सत्य से दूर
रखता हैं या करता है।
२-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबका सन्मति दे भगवान

রঘুপতি বাঘৱ ৰাজাৰাম
ওঁ হে ৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
মিথ্যা জ্ঞানক আমি সদায় ভয় কৰিব লাগে;
যি আমাক সত্যৰ পৰা দূৰত ৰাখে বা আঁতৰাই
নিয়ে সেয়ে মিথ্যা।
২।১২।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তোৰ নাম
বাপুৰে আশীৰ্বাদ
সৱকো সন্মতি দে ভগৱান

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
सत्य के दर्शन के लिये संतों का
चरित पढ़ना और उसका मनन
करना आवश्यक है।
३-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
সত্যদর্শনৰ কাৰণে সন্তসকলৰ চৰিত পাঠ
আৰু তেখেতসকলক মনন কৰা আৱশ্যক।
৩।১২।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

जब भगवान् निज मुख से कहते हैं वे
सब प्राणी में विहार करते हैं तो हम
किस से वैर करें ? (आज के भजन का
अनुवाद) २
२ देखिये परिशिष्ट नं २

४-१२-४४

ভগৱানে যেতিয়া নিজমুখে কৈছে যে তেওঁ
সকলো প্ৰাণীতে বিহাৰ কৰিছে তেন্তে আমি
কাৰ লগত বৈৰী আচৰিম ? (আজিৰ ভজনৰ
অনুবাদ) *

* পৰিশিষ্ট নম্বৰ ২ চাওঁক

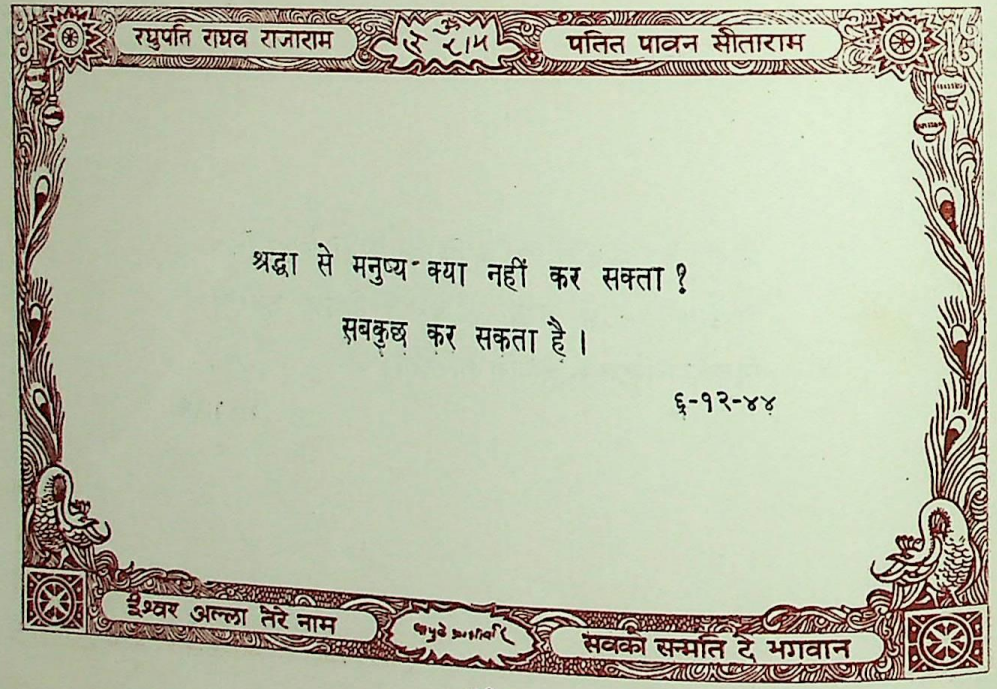
৪।১২।৪৪

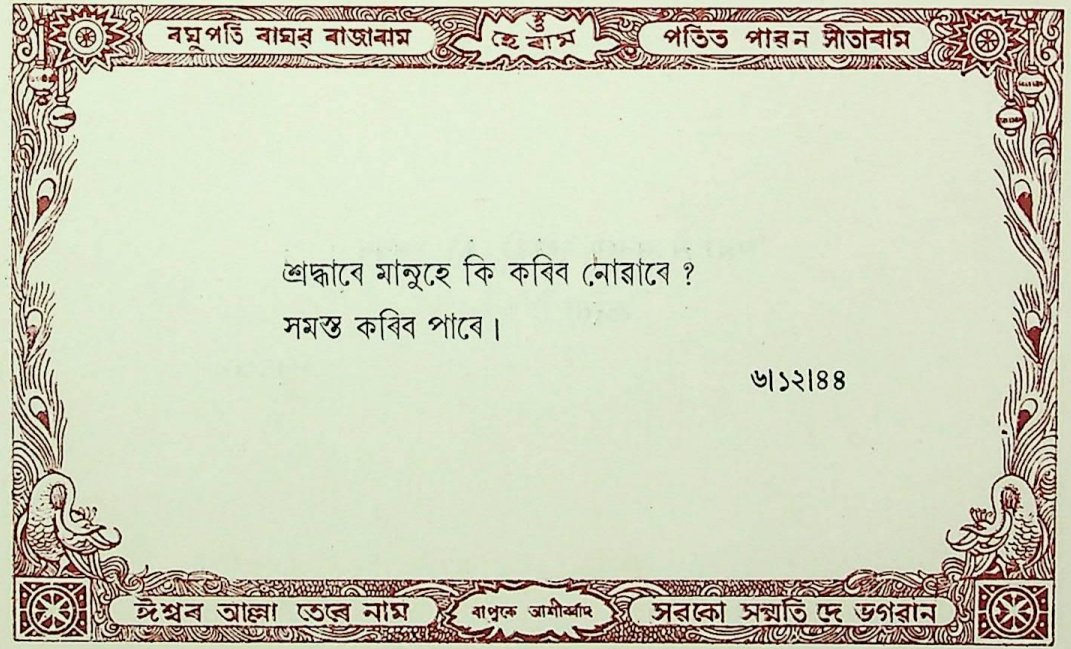
मीराबाई के जीवन से हम बड़ी बात
यह सीखते हैं कि उसने भगवान् के लिये
अपना सबकुछ छोड़ा—पति भी।

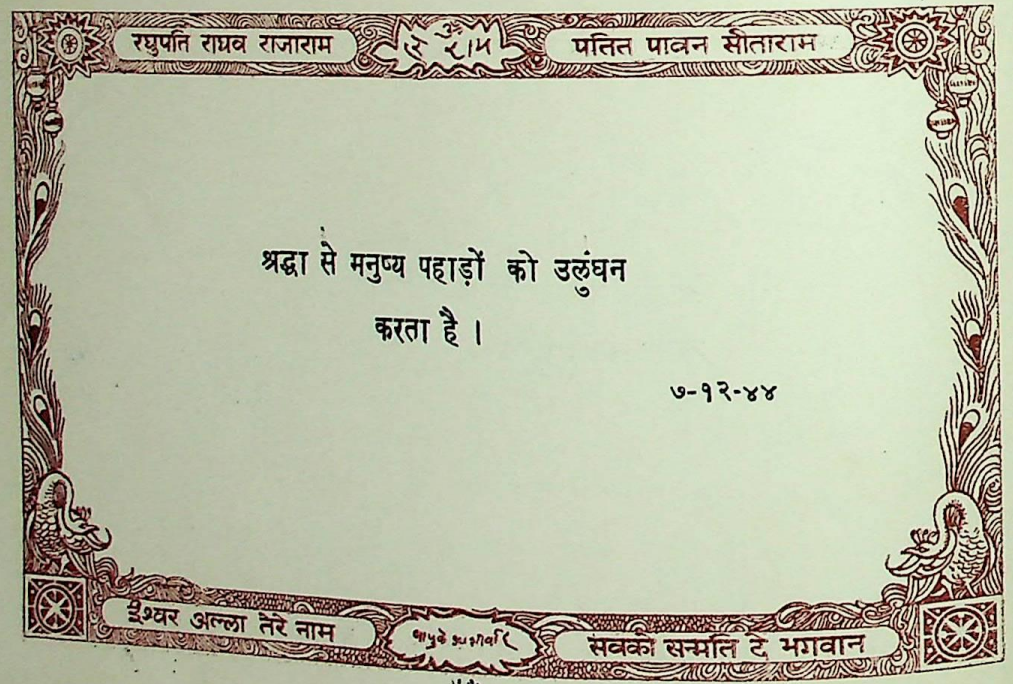
५-१२-४४

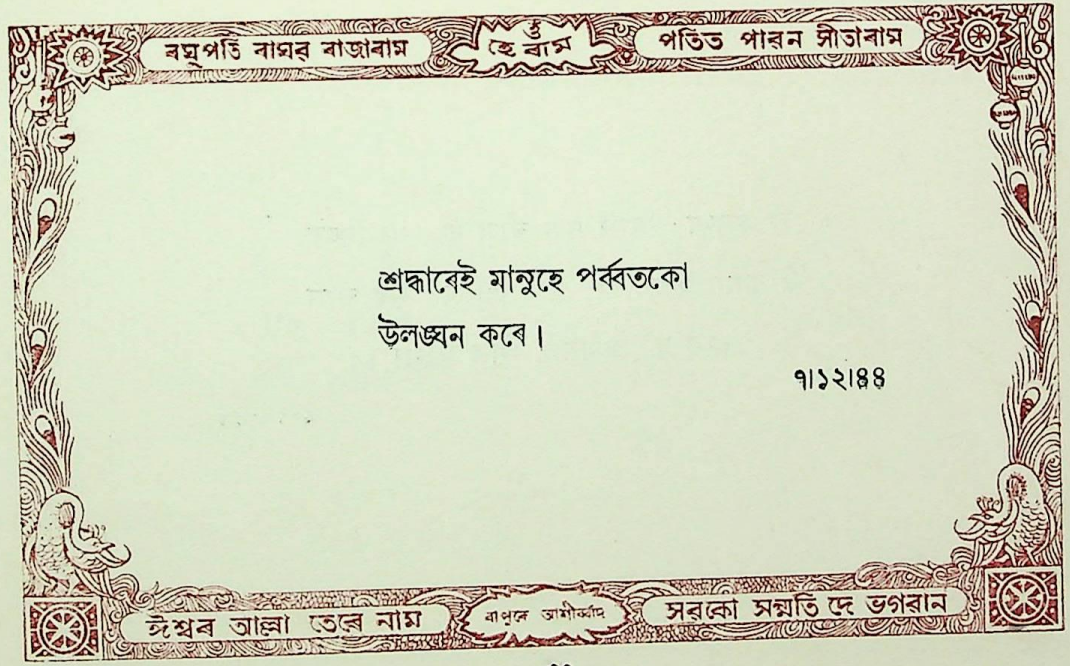
মীৰাবাইৰ জীৱনৰ পৰা আমি এইটোৱেই ডাঙৰ শিক্ষা
পাওঁ যে তেওঁ ভগৱানৰ কাৰণে নিজস্ব সকলো
বিসৰ্জ্জন দিলে—আনকি পতিকো।

৫।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
श्रद्धा से मनुष्य क्या नहीं कर सक्ता ?
सबकुछ कर सकता है।
६-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
পতিত পাবন সীতারাম
শ্রদ্ধাবে মানুহে কি কবিব নোৱাবে ?
সমস্ত কবিব পাবে।
৬।১২।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
বাপুকে আশীর্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
ॐ राम
पतित पावन सीताराम
श्रद्धा से मनुष्य पहाड़ों को उलंघन
करता है।
७-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি বাঘব রাজাবাম
হে রাম
পতিত পাবন সীতাবাম
শ্রদ্ধাবেই মানুহে পর্ব্বতকো
উলঙ্ঘন কবে।
৭।১২।৪৪
ঈশ্বব আল্লা তেৱে নাম
সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

जो मनुष्य किसी एक चीज़ पर एकनिष्ठा
से काम करता है, वह आख़िर सब चीज़
करने की शक्ति हासिल करेगा।

८-१२-४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

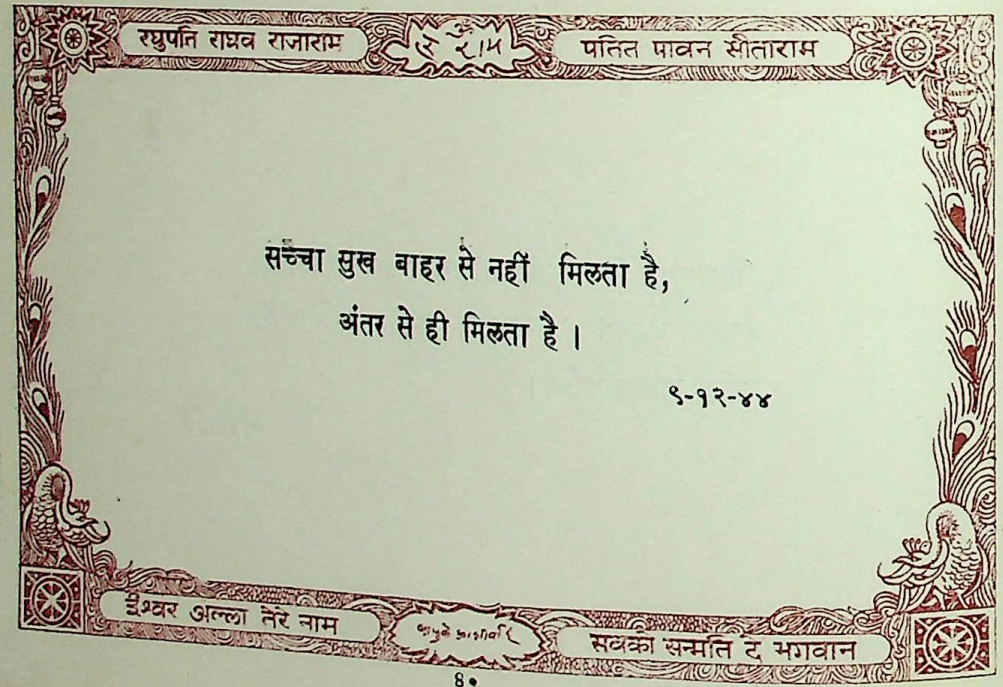
পতিত পাবন সীতারাম

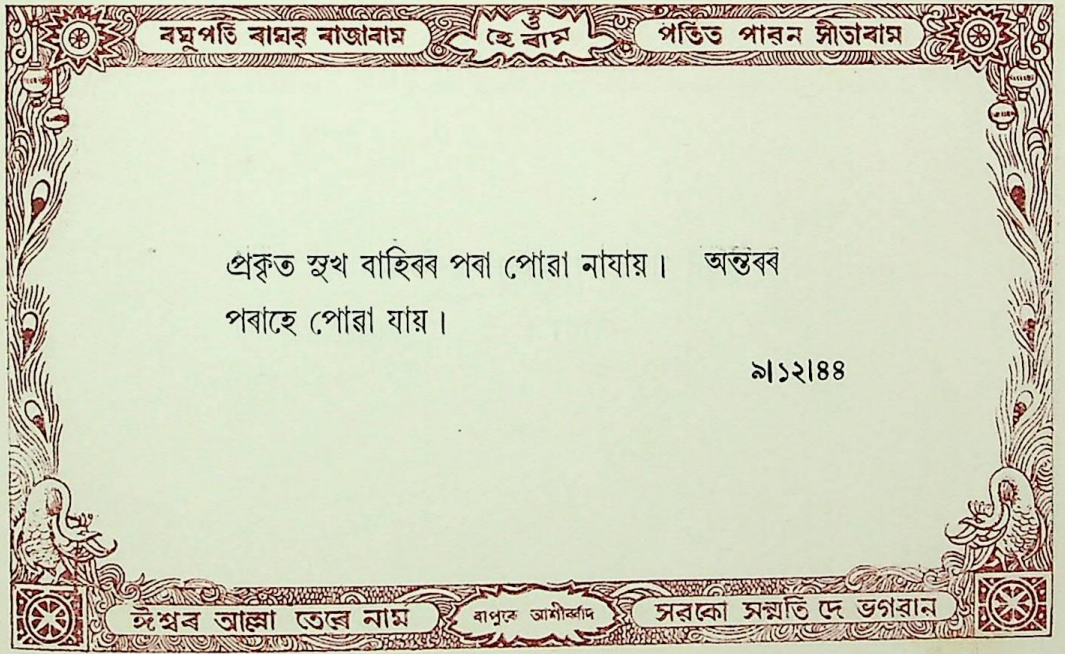
যি মানুহে যি কোনো এটা কাম একনিষ্ঠাবে কবে
তেওঁ অৱশেষত সকলো কার্য্য কৰিব পৰা
শক্তি আয়ত্ব কৰিব।

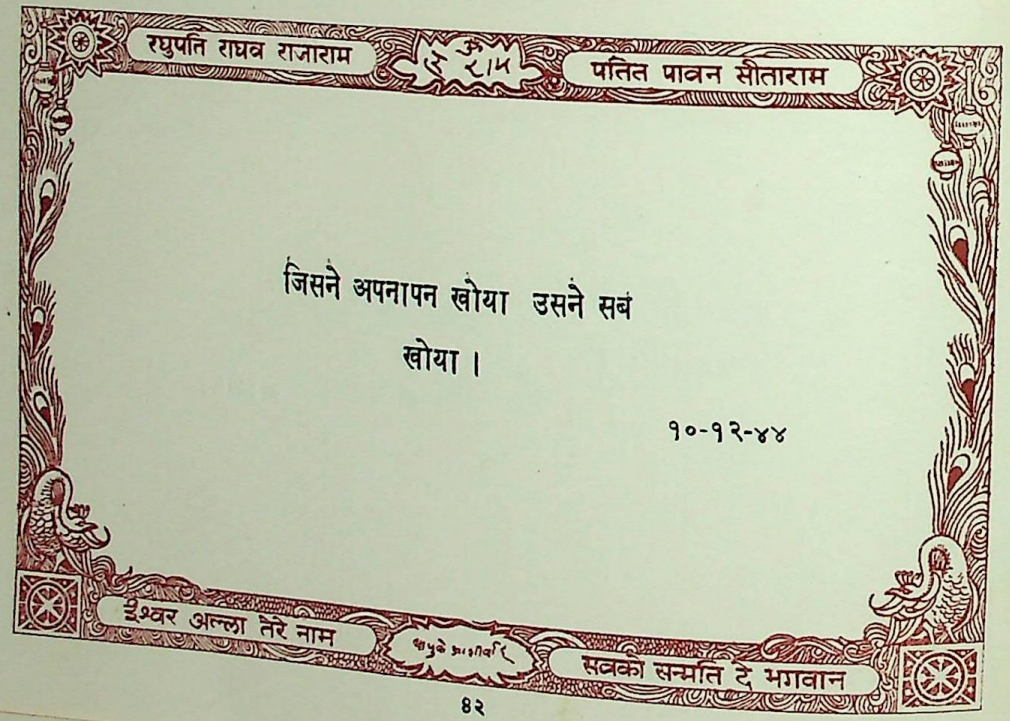
৮।১২।৪৪

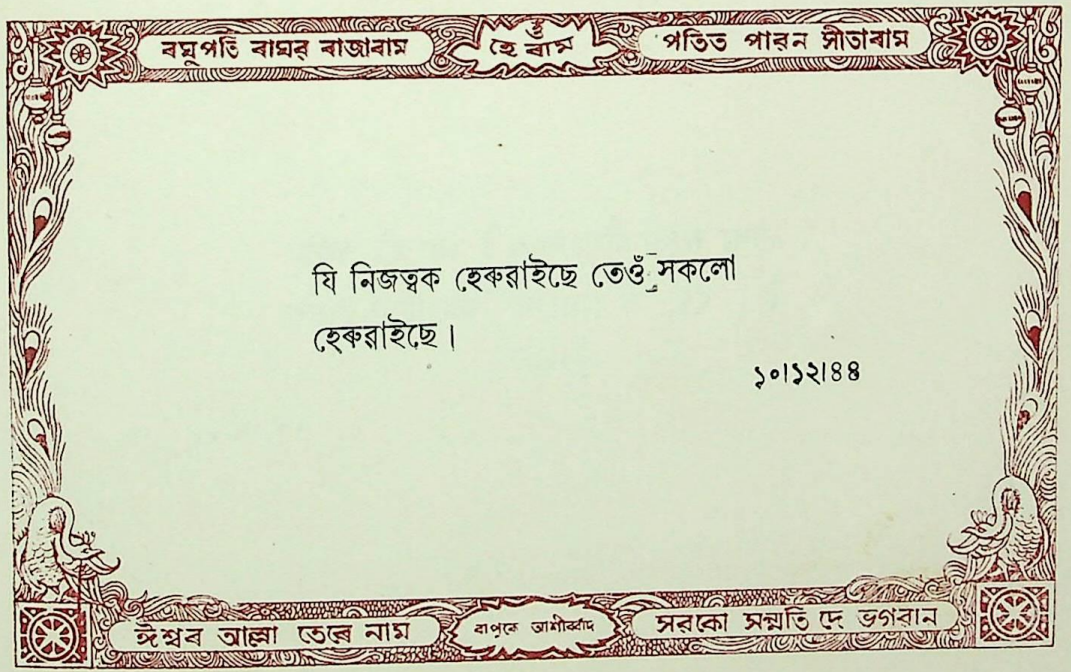
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

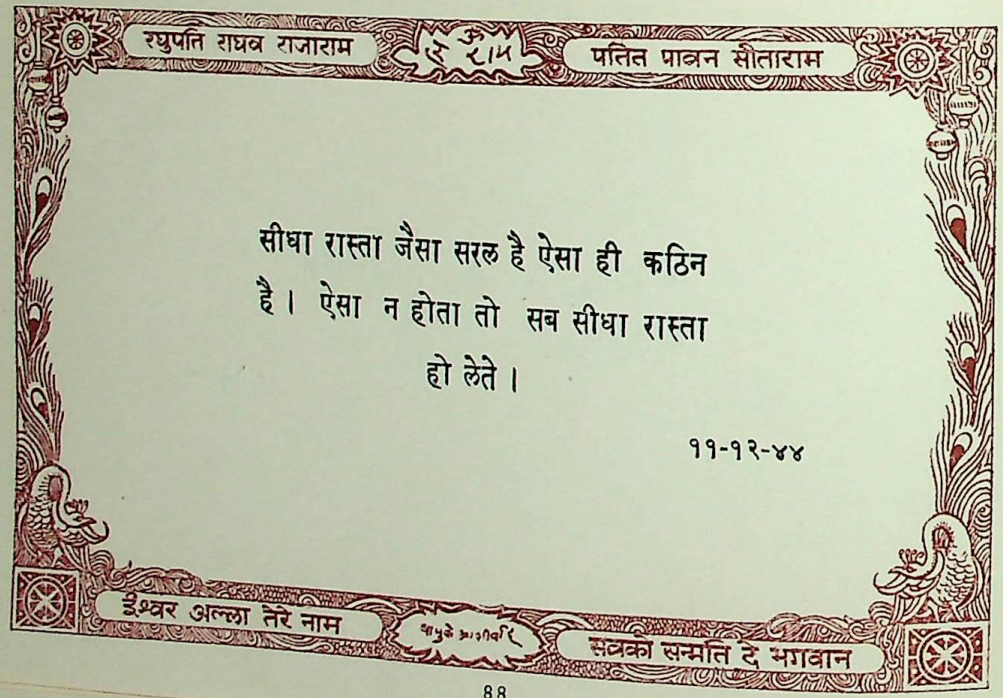
সৰকো সন্মতি দে ভগবান

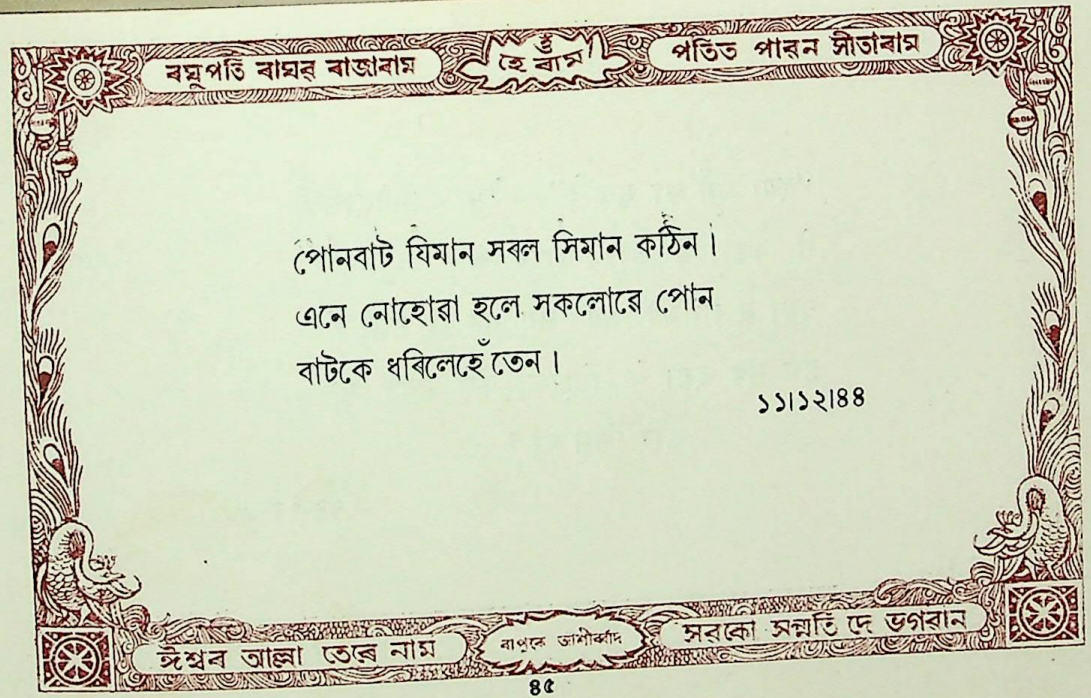

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
सच्चा सुख बाहर से नहीं मिलता है,
अंतर से ही मिलता है।
९-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
পতিত পাবন সীতারাম
প্রকৃত সুখ বাহিরের পরা পোরা নাযায়। অন্তরের
পরাহে পোরা যায়।
৯।১২।৪৪
ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম
বাপুকে আশীর্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
পতিত পাবন সীতারাম
জিসনে অপনাপন খোয়া উসনে সব
খোয়া।
১০-১২-৪৪
ঈশ্বর অল্লা তেরে নাম
সবকো সন্মতি দে ভগবান

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
হে রাম
পতিত পাবন সীতারাম
যি নিজত্বক হেৰুৱাইছে তেওঁ সকলো
হেৰুৱাইছে।
১০।১২।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
বাপুৰে আশীৰ্ব্বাদ
সৰকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
ॐ हे राम
पतित पावन सीताराम
सीधा रास्ता जैसा सरल है ऐसा ही कठिन
है। ऐसा न होता तो सब सीधा रास्ता
हो लेते।
११-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
बापुके आशीर्वाद
सबका सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
ওঁ হে রাম
পতিত পাবন সীতারাম
পোনবাট যিমান সৰল সিমান কঠিন।
এনে নোহোৱা হলে সকলোৱে পোন
বাটকে ধৰিলেহেঁতেন।
১১।১২।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
বাপুৰে আশীৰ্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

"दया धर्म का मूल है"—ऐसा तुलसीदासजी ने कहा है और कहते हैं : "तुलसी दया न छांड़िये जब लग घट में प्रान।" हम सब दया के भिक्षुक, कैसे दया करें और किस पर ?

१२-१२-४४

"দয়াই ধৰ্ম্মৰ মূল"—এই বুলি তুলসী দাসজীয়ে কৈছিল, আকৌ কৈছিল ; "তুলসী, দেহাত প্ৰাণ থাকে মানে দয়াক নেৰিবা"। আমি গোটেইবোৰ দয়াৰ ভিক্ষাৰী। দয়া কেনেকৈ কৰোঁ আৰু কাক ?

১২।১২।৪৪

एक बहन ने कहा : "मैं प्रार्थना करती थी, अब छोड़ दी है।" मैंने पूछा : "क्यों ?" उसने उत्तर दिया : क्योंकि मैं दिल को धोका देती थी।" उत्तर तो ठीक ही है; लेकिन धोका देना छोड़े, प्रार्थना क्यों छोड़े ?

१३-१२-४४

এগৰাকী ভগ্নীয়ে কৈছিল ; "মই প্ৰাৰ্থনা কৰিছিলোঁ, এতিয়া এৰি দিলোঁ।"। মই সুধিলো ঃ "কিয়" ? তেওঁ উত্তৰ দিলে ; "কাৰণ মই অন্তৰক ফাঁকি দিছিলোঁ"। উত্তৰটো ঠিকেই হৈছিল। কিন্তু ফাঁকি দিবলৈ এৰা, প্ৰাৰ্থনাক এৰা কিয় ?

১৩।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

कल का भजन बहुत मीठा और मननीय था। उसका सार यह है। भगवान न मंदिर में है, न मस्जिद में ; न भीतर है न बाहर ; कहीं है तो दीन जनों की भूख और प्यास में है। चलो, हम उनकी भूख और प्यास मिटाने के लिये नित्य कातें या ऐसी जात मेहनत उनके निमित्त रामनाम लेकर करें।

१४-१२-४४

Mise - Spl - 99 (Gandhi)
5473

ईश्वर अल्ला तेरे नाम सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি বাঘৱ বাজাবাম পতিত পাৱন সীতাবাম

কালিৰ ভজন বৰ মধুৰ আৰু মনোগ্ৰাহী হৈছিল। তাৰ সাৰ এয়ে—ভগৱান মন্দিৰতো নাই, মস্‌জিদতো নাই, ভিতৰতো নাই, বাহিৰতো নাই, যদি ক'ৰবাত আছে তেন্তে দীনজনৰ ভোক আৰু পিয়াহতহে আছে। ব'লা, আমি তেওঁলোকৰ ভোক আৰু পিয়াহ গুছাবৰ কাৰণে নিতৌ সূতা কাটো নাইবা তেওঁলোকৰ কাৰণে বাম নাম লৈ এনে ধৰণৰ প্ৰকৃত মেহনৎ কৰোঁ।

১৪।১২।৪৪

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম সবকো সন্মতি দে ভগৱান

क्या बात है कि हम सामान्यतया भी झूठ से नहीं बचते भले वह शर्म या डर के मारे क्यों न हो। क्या अच्छा यह नहीं होगा कि हम मौन ही धारण करें या आपस २ में निडर होकर जैसा हमारे दिल में है वैसा ही कहें ?

१५-१२-४४

এইটো কি কথা যে সচৰাচৰতে আমি মিথ্যাৰ পৰা বক্ষাই নাপাওঁ, লাগিলে সি লজ্জাৰ কাৰণেই নহওক বা ভয়ৰ কাৰণেই নহওক ! কি ? এইটোৱেই ভাল নহব জানো, আমি মৌনতা ধাৰণ কৰা নাইবা পৰম্পৰ্ব প্ৰতি নিৰ্ভয় হৈ অন্তৰত যি আছে তাকেই প্ৰকাশ কৰা ?

১৫।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

थोड़ा सा झूठ भी मनुष्य का
नाश करता है जैसे दूध को एक
बूंद ज़हर भी।

१६-१२-४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

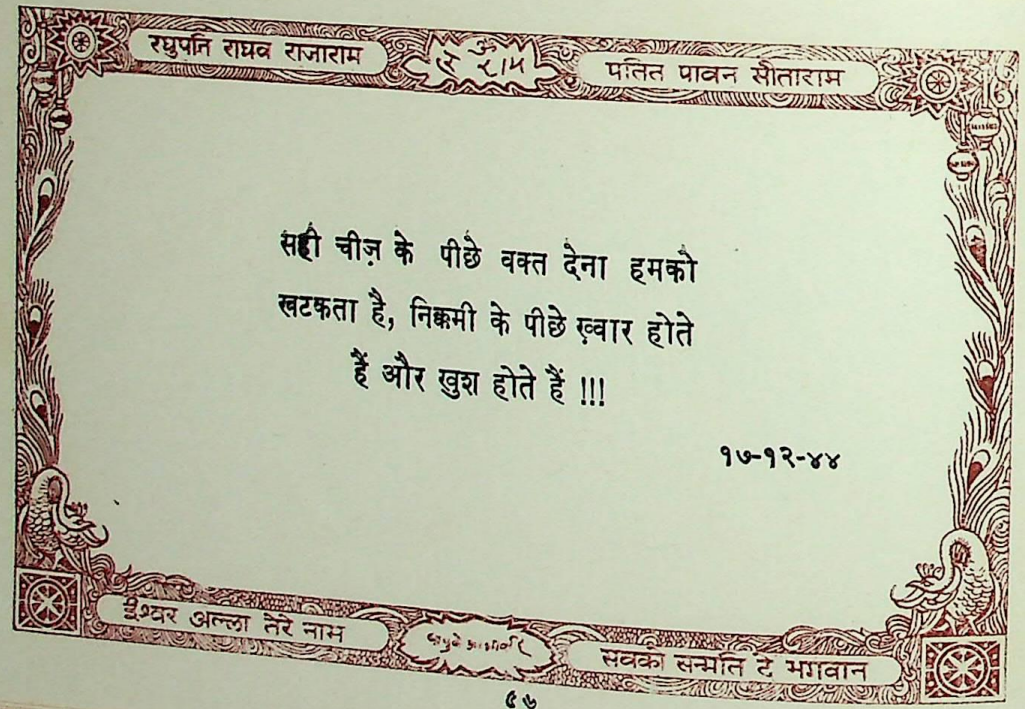
সামান্য মিথ্যাইও মানুহব নাশ কবে, যেনেকৈ
এক বিন্দু বিহেই গাখীবক কবে।

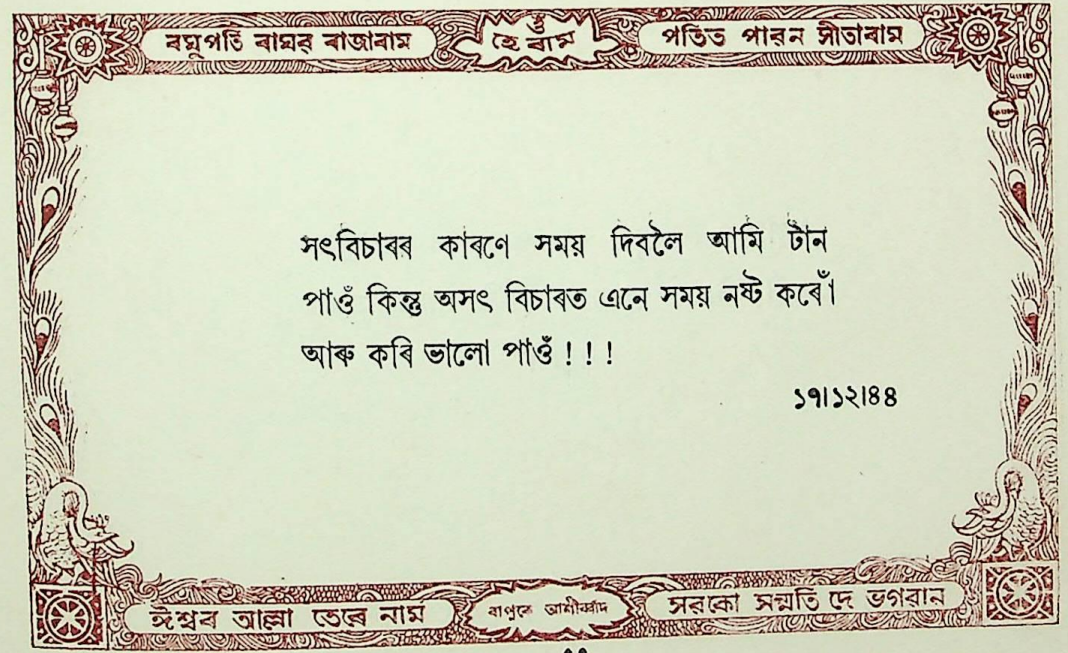
১৬।১২।৪৪

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

বাপুৰ আশীৰ্বাদ

সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
सही चीज़ के पीछे वक्त देना हमको
खटकता है, निकमी के पीछे ख़्वार होते
हैं और खुश होते हैं !!!
१७-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

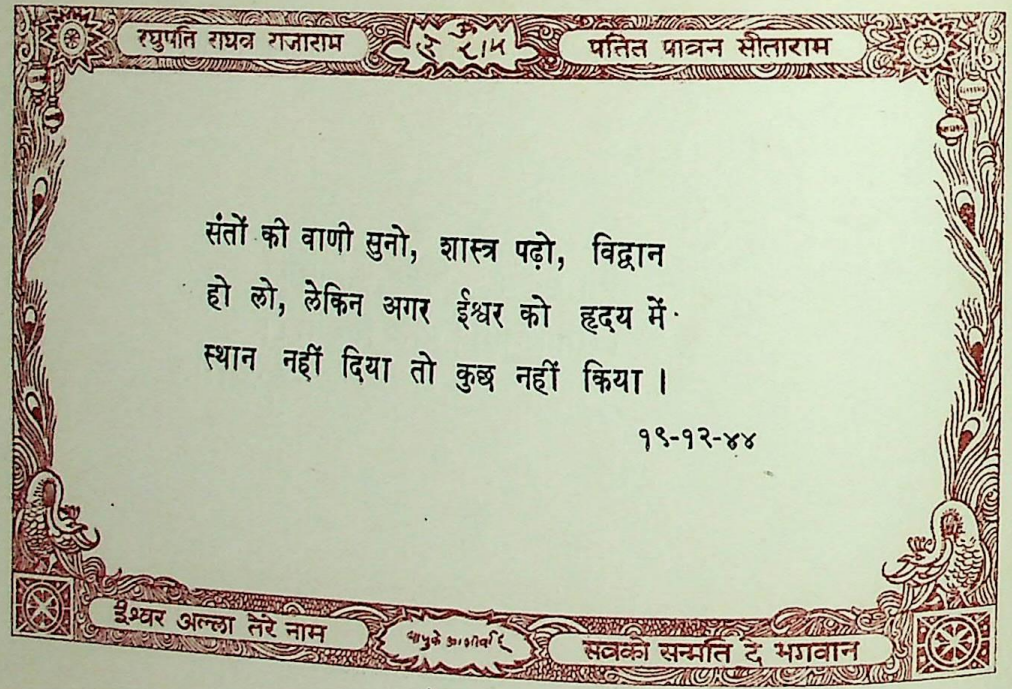

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
সৎবিচাৰৰ কাৰণে সময় দিবলৈ আমি টান
পাওঁ কিন্তু অসৎ বিচাৰত এনে সময় নষ্ট কৰোঁ
আৰু কৰি ভালো পাওঁ ! ! !
১৭।১২।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
সৰকো সন্মতি দে ভগবান

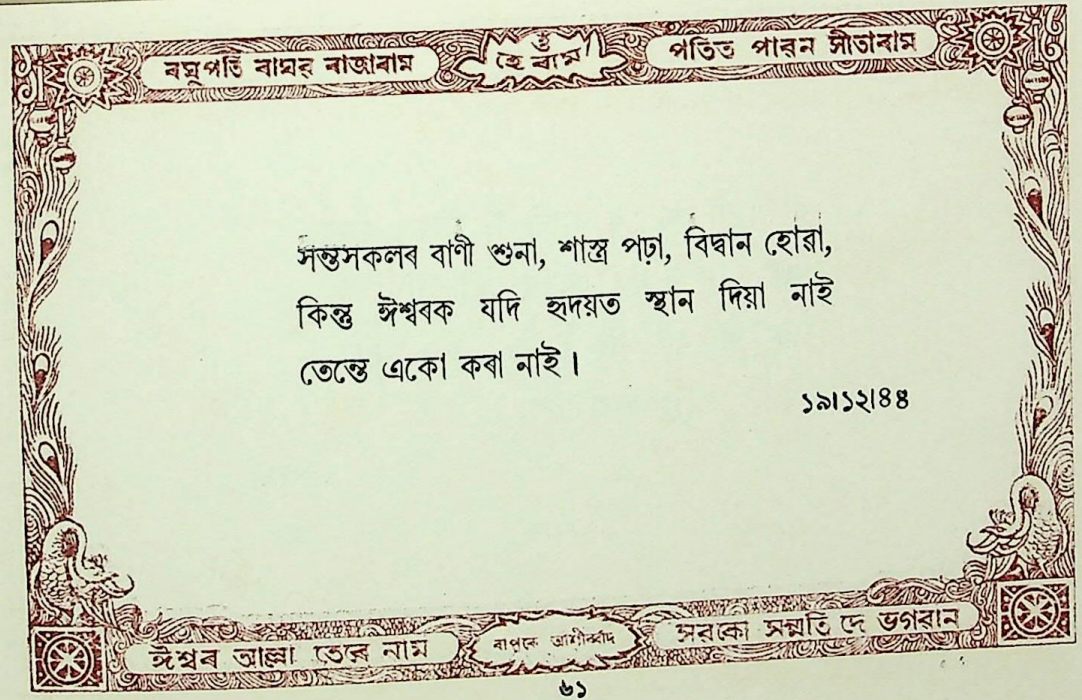
"आदम को ख़ुदा मत कहो, आदम ख़ुदा
नहीं; लेकिन ख़ुदा के नूर से आदम जुदा
नहीं।"

१८-१२-४४

আদমক খুদা নুবুলিবা, আদম খুদা নহয়;
কিন্তু খুদাৰ জ্যোতিৰ পৰা আদম ভিন্ন নহয়।

১৮।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
संतों की वाणी सुनो, शास्त्र पढ़ो, विद्वान
हो लो, लेकिन अगर ईश्वर को हृदय में
स्थान नहीं दिया तो कुछ नहीं किया।
१९-१२-४४
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
পতিত পাবন সীতারাম
সন্তসকলব বাণী শুনা, শাস্ত্র পঢ়া, বিদ্বান হোৱা,
কিন্তু ঈশ্বৰক যদি হৃদয়ত স্থান দিয়া নাই
তেন্তে একো কৰা নাই।
১৯।১২।৪৪
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
সৰকো সন্মতি দে ভগৰান

मुक्ति तो हम सब चाहते हैं, लेकिन उसका
अर्थ ठीक २ हम शायद नहीं जानते हैं।
एक अर्थ तो यह है कि जन्म मरण से
छुटकारा पाना।

२०-१२-४४

মুক্তিতো আমি আটাইয়ে বিচাৰোঁ, কিন্তু ইয়াৰ
ঠিক ঠিক অর্থ বোধহয় নাজানো। এটি অর্থ
হৈছে জন্ম মৃত্যুৰ পৰা হাত সৰা।

২০।১২।৪৪

भक्त-कवि नरसैंयो कहते हैं : "हरिना जन तो मुक्ति न मांगे, मांगे जनमोजनम अवतार रे।" इस दृस्टि से देखें तो 'मुक्ति' कुछ और रूप लेती है।

२१-१२-४४

ভক্ত কবি নসৈঁয়াঁয়ে এনেকৈ কয় ঃ "হৰিণাজন তো মুক্তি ন মাঁগে, মাঁগে জনমোজনম অৱতাৰবে"। (অর্থাৎ ভগৱৎ ভক্ত সকলে মুক্তি নিবিচাবে, বিচাৰে তেওঁলোকৰ জন্মৰ লগে লগে ভগৱৎ অৱতাৰকহে) এই দৃষ্টিবে চালে মুক্তিয়ে আৰু এটি ৰূপ লয়।

২১।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

अनासक्ति की पराकाष्टा गीता की मुक्ति
है और वही अर्थ हम ईशोपनिषत् के
पहले मंत्र में पाते हैं।

२२।१२।४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম হে ৰাম পতিত পাৱন সীতাৰাম

গীতাৰ মুক্তিয়েই অনাসক্তিৰ পৰাকাষ্ঠা
আৰু এই অৰ্থই আমি ঈশোপনিষদ্ৰ পহিলা
মন্ত্ৰটোত পাওঁ।

২২।১২।৪৪

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুকে আশীৰ্ব্বাদ সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

अनासक्ति कैसे बढ़े ? सुख और दुःख, दोस्त और दुश्मन, हमारा और दूसरों का—सब समान समझने से अनासक्ति बढ़ती है। इसलिये अनासक्ति का दूसरा नाम समभाव है।

२३।१२।४४

অনাসক্তি কেনেকৈ বাঢ়িব ? সুখ আৰু দুখ, মিত্ৰ আৰু শত্ৰু, আমাৰ আৰু পৰৰ—সকলো সমান বুলি ভাবিলেই অনাসক্তি বাঢ়ে। সেই কাৰণেই অনাসক্তিৰ আন এটা নাম সমভাৱ।

২৩।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

जैसे बिंदु का समुदाय समुद्र है, इसी तरह हम मैत्री करके मैत्री का सागर बन सकते हैं। और जगत् में सब एक दूसरों से मित्र भाव से रहें तो जगत् का रूप बदल जाय।

२४।१२।४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

যেনেকৈ বিন্দুব সমষ্টিয়েই সমুদ্র তেনেকৈয়ে আমিও মৈত্রীব দ্বাবাই মৈত্রীব সাগব বচিব পাবোঁ, আৰু জগতব সকলোৱে এজনে আনজনব সৈতে মিত্র ভাৱেৰে থাকোঁ যদি জগতখনবো ৰূপ সলনি হৈ পবিব।

২৪।১২।৪৪

ঈশ্বব আল্লা তেৰে নাম

সবকো সন্মতি দে ভগবান

आज क्रिसमस दिन है ! हम जो सब धर्मों
की समानता मानते हैं, उनके लिये ईसा
मसीह का जन्म ऐसा ही माननीय है जैसा
राम कृष्णादि का ।

२५।१२।४४

আজি ক্রিচ্‌মাচৰ দিন। আমি যি সকলে সৰ্ব্বধৰ্ম্মৰ
সমানত্ব মানো, সেই সকলৰ কাৰণে যীশুখ্রীষ্টৰ
জন্মতিথিও ৰামকৃষ্ণাদিৰ জন্মতিথিৰ দৰেই পালনীয়।

২৫।১২।৪৪

बीमारी मात्र मनुष्य के लिये शर्म की बात होनी चाहिये। बीमारी किसी भी दोष की सूचक है। जिसका तन और मन सर्वथा स्वस्थ है, उसे बीमारी होनी नहीं चाहिये।

२६।१२।४४

রোগ মাত্রেই মানুহৰ পক্ষে লাজৰ কথা হোৱা উচিত। রোগ কিবা এটা দোষৰ সূচক। যাৰ তনু আৰু মন সদাই সুস্থ তেওঁৰ বেমাৰ হব নালাগে।

২৬।১২।৪৪

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

विकारी विचार भी बीमारी की निशानी है। इसलिये हम सब विकारी विचारे से बचते रहें।

२७।१२।४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

বিকারগ্রস্ত বিচারো রোগারের লক্ষণ। গতিকে আমি সকলোরে বিকারগ্রস্ত বিচারবপরা আঁতরি থাকিব লাগে।

২৭।১২।৪৪

ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম

সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

विकारी विचार से बचने का एक अमोघ उपाय—रामनाम—है। नाम कंठ से ही नहीं, किन्तु हृदय से निकलना चाहिये।

२८।१२।४४

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

বিকারগ্রস্ত বিচারকরা রক্ষা পাবলে এটি অমোঘ উপায় হৈছে—রামনাম,—নাম কণ্ঠর-করাই নহয়, হৃদয়করাও ওলাব লাগে।

২৮।১২।৪৪

ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম

সবকো সন্মতি দে ভগবান

व्याधि अनेक हैं, वैद्य अनेक हैं, उपचार भी अनेक हैं। अगर व्याधि को एक ही देखें और उसको मिटानेहारा वैद्य एक राम ही है ऐसा समझें, तो बहुत सी झंझटों से हम बच जाँय।

२९।१२।४४

ব্যাধি অনেক আছে, বৈদ্য অনেক আছে, চিকিৎসাও অনেক আছে। যদি ব্যাধি এটা বুলিয়েই ভাবে আরু তাক মোচন করোঁতা বৈদ্যও এক রাম হে আছে—এনে বুলি ভাবে, তেন্তে আমি ভালেমান জঞ্জালৰ পৰা রক্ষা পাম।

২৯।১২।৪৪

आश्चर्य है वैद्य मरते हैं, डाक्टर मरते हैं, उनके पीछे हम भटकते हैं। लेकिन राम जो मरता नहीं है, हमेशा ज़िंदा रहता है और अचूक वैद्य है उसे हम भूल जाते हैं।

३०।१२।४४

আশ্চর্য্যৰ কথা হৈছে বৈদ্য মৰে, ডাক্তৰ মৰে, অথচ তেওঁলোকৰ পিচত আমি ঘূৰাঘূৰি কৰোঁ। কিন্তু ৰাম—যিজনাৰ মৰণ নাই, যিজনা চিৰদিন জীয়াই থাকে আৰু প্ৰকৃত বৈদ্য, তেখেতকেই আমি পাহৰি থাকোঁ।

৩০।১২।৪৪

इस से भी आश्चर्य यह है कि हम जानते हैं कि हम भी मरने वाले तो हैं ही, बहुत करें तो वैद्यादि की दवा से शायद हम थोड़े दिन और काट सकते हैं और इस लिये ख़्वार होते हैं।

२१।१२।४४

ইয়াতোকৈ আশ্চর্য্যৰ কথা হৈছে আমি জানো যে আমিও মৰিবই লাগিব—খুব বেচি কৰিলেও বৈদ্যাদিৰ ঔষধৰ সহায়েৰে হয়তো আৰু কেইটামান দিন কটাব পাৰোঁ। আৰু সেই কাৰণেই কষ্টও ভোগোঁ।

৩১।১২।৪৪

इसी तरह बूढ़े, बच्चे, जवान, धनिक,
ग़रीब, सब को मरते हुए पाते हैं तो भी
संतोष से बैठना नहीं चाहते हैं, लेकिन
थोड़े दिन जीने के लिये राम को छोड़
सब प्रयत्न करते हैं।

१।१।४५

এনেদৰেই বুঢ়া, ল'ৰা, ডেকা, ধনী, দুখীয়া সকলোটি
মৰিবই লাগিব, তথাপিও সন্তোষেৰে থাকিবলৈ
নিবিচাৰে; কিন্তু কেইটামান দিন জীয়াই থাকিবৰ
কাৰণেই সকলোৱে ৰামক এৰিবলৈ চেষ্টা
কৰে।

১।১।৪৫

कैसा अच्छा हो कि इतना समझ कर
हम राम भरोसे रह कर जो व्याधि
आवे उसकी भी बरदाश्त करें और
अपना जीवन आनंदमय बनाकर व्यतीत
करें !

२।१।४५

ইয়াকেই ভাবি আমি বাসতে ভাবসা বাখি
যি বোব ব্যাধি হয় তাক সহ্য কবিব পাবিলে
আৰু নিজব জীৱন আনন্দময় কবি কটাব
পাবিলে কিমান যে মঙ্গল হয় !

২।১।৪৫

शरीरधारी महादेव को शरीर से और उसके लेखों से ही हम देखते थे। यह एक ही बात हुई। देहातीत महादेव सर्व-व्यापी है और उसके गुणों से हम उसको पहचान सकते हैं और इस में सब एकसा शरीक हो सकते हैं। किसी को ज्यादा कम विभाग नहीं मिल सकता है।

३।१।४५

শৰীৰধাৰী মহাদেৱক তেওঁৰ শৰীৰটোৰে আৰু তেওঁৰ লেখনীৰেহে আমি দেখিছিলোঁ। ই একেটা কথাই হল। দেহাতীত মহাদেৱ সৰ্ব্বব্যাপী আৰু তেওঁৰ গুণাৱলীৰ যোগেই আমি তেওঁক চিনিব পাৰোঁ আৰু এই গুণৰ ভাগী সকলোৱে সমান ভাৱেই হব পাৰোঁ। কাৰো ভাগত কম বেচি নহয়।

৩।১।৪৫

जन्म और मरण शायद एक ही सिक्के
के दो बाजू नहीं हैं ? एक तरफ़ देखो
तो मरण और दूसरी तरफ़ जन्म।
इस से दुःख क्यों ? हर्ष क्यों ?

४।१।४५

জন্ম আৰু মৃত্যু একেটা মুদ্ৰাৰে দুটা ফাল
নহয় জানো ? এফালে চালে মৰণ আৰু
আনফালে চালে জন্ম। ইয়াৰ কাৰণে
দুখ কিয় ? হৰ্ষ কিয় ?

৪।১।৪৫

जो जन्म मरण की बात सही होय तो और है, तो हम क्यों मृत्यु से ज़रा भी डरें, दुःखी हों, और जन्म से ख़ुश हों ? प्रत्येक मनुष्य यह सवाल अपने साथ करे।

५।१।४५

যদি জন্মমৃত্যুৰ কথা সত্য হৈ আহিছে আৰু হয়, তেন্তে আমি কিয় মৃত্যুৰ কাৰণে তিলমানো ভয় কৰোঁ, দুঃখিত হওঁ আৰু জন্মৰ কাৰণে আনন্দিত হওঁ ? প্ৰত্যেক মানুহে যেন এই প্ৰশ্ন নিজকে সোধে।

৫।১।৪৫

जगत द्वंन्द से भरपूर है। सुख के पीछे दुःख रहा है, दुःख के पीछे सुख। धूप है तो छाया भी है, प्रकाश है तो अंधेरा भी, जन्म है तो मृत्यु भी। इस द्वंन्द से हटना अनासक्ति है। द्वंन्द को जीतने का उपाय द्वंन्द को मिटाना नहीं है, लेकिन द्वंन्दातीत्, अनासक्त होना है।

६।१।४५

জগত দ্বন্দবে ভৰপূৰ, সুখৰ পিচত দুখ থাকে আৰু দুখৰ পিচত সুখ। ৰ'দ থাকিলে ছাঁও থাকিব, পোহৰ থাকিলে এন্ধাৰো, জন্ম থাকিলে মৃত্যুও থাকিব। এই দ্বন্দবপৰা আঁতৰি থকাই অনাসক্তি। দ্বন্দত জয়ী হবৰ উপায় দ্বন্দক আঁতৰ কৰাই নহয়, কিন্তু দ্বন্দাতীত অনাসক্ত হোৱাহে।

৬।১।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

यह पीछे का बताता है कि सब की कूंजी सत्य की आराधना में है। सत्य की उपासना से सब चीज़ मिलती है।

७·१०४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম

পতিত পাৱন সীতাৰাম

অতীতে ইয়াকেই কয় যে সকলোৰে চাবি-কাঠী সত্যৰ আৰাধনাতেই আছে। সত্যৰ উপাসনাৰ দ্বাৰাই সকলো বস্তু পোৱা যায়।

৭।১।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

तब सत्य की आराधना कैसे हो ? सत्य कौन जानता है ? यहां सापेक्ष सत्य की बात है। जिसे हम सत्य रूप से देखें वह सत्य। इतना सत्य भी बहुत कठिन है ऐसा अनुभव से प्रतीत होगा।

८-१-४५

তেনেহলে সত্যব আবাধনা কেনেকৈ হব ? সত্যক কোনে জানে ? ইয়াত সাপেক্ষ সত্যবো কথা আছে। যাক আমি সত্য ৰূপেৰে দেখো তেৰেই সত্য। অভিজ্ঞতাব পৰা প্রতীত হব যে ইমান কন সত্যও যেন অতি কঠিন।

৮।১।৪৫

जानता हुआ आदमी सत्य कहने से क्यों झीझकता है ? शर्म के मारे ? किसकी शर्म ? ऊपरी है तो क्या ? नौकर है तो क्या ? बात यह है कि आदत आदमी को खा जाती है। हम सोचें और बुरी आदत से छूट जाँय।

९-१-४५

জনাশুনা মানুহেও সত্য কবলৈ কিয় পিচ হোঁহকে ? লাজৰ কাৰণে ? কিহৰ লাজ ? গৰাকী হলেইবা কি ? দাস হলেইবা কি ? কথা হৈছে, অভ্যাসে মানুহক গ্ৰাস কৰে। আমি ভাবি চাব লাগে আৰু কুঅভ্যাসৰ পৰা আতৰি থাকিব লাগে।

৯।১।৪৫

छूटें नहीं तो सत्य के रासते पर नहीं जा सकते हैं। बात यह है कि सत्य के लिये सब कुछ कुरबान करें। हम हैं ऐसा दीखना नहीं चाहते, लेकिन है उससे बेहतर दीखना चाहते हैं। कैसा अच्छा हो अगर हम नीच हैं तो नीच दीखें, अगर ऊंच होना चाहें तो ऊंच काम करें, ऊंच विचारें! ऐसा न हो सके तो भले नीच ही दीखें। कोई रोज़ तब ऊंचे जाँयगे।

१०-१-४५

আঁতব নহয় যদি সত্যব পথতো চলিব নোৱাৰে। আচল কথা হৈছে—সত্যব কাৰণে সকলোকে উচৰ্গা কৰিব লাগে। আমি যি, ঠিক তেনেভাৱে ধৰা দিবলৈ নিবিচাৰোঁ, কিন্তু তাতোকৈ উত্তম বুলি দেখুৱাবলৈ বিচাৰো। কিমান যে ভাল হয়, আমি যদি নীচ হওঁ তেন্তে নীচ হৈয়েই দেখুৱাম, উচ্চ হবলৈ বিচাৰোঁ। যদি উচ্চ কাম কৰিম, উচ্চ চিন্তা কৰিম! এনে হ'ব নোৱাৰিলে, নিজকে নীচ বুলি ভবাই শ্রেয়। সেয়ে হলেও কেতিয়াবা এদিন উচ্চ হবগৈ পাৰিম।

১০।১।৪৫

ज़ैसे अनुभव लेता हूं, पाता हूं कि
आदमी अपने आप अपने सुख दुःख का
कारण है।

११-१-४५

অভিজ্ঞতাৰ লগে লগে বুজিছোঁ যে মানুহ নিজেই
নিজৰ সুখ দুখৰ কাৰণ।

১১।১।৪৫

ऐसा होते हुए आदमी सुखी दुःखी क्यों
होता है।

१२-१-४५

এনে হৈয়ো মানুহ সুখী, দুঃখী হয় কিয় ?

১২।১।৪৫

बात यह है कि आदमी ऐसे विचार
करना नहीं चाहता। इसलिये मानता है
ऐसे विचार करने की फ़ुरसत ही नहीं है।

१३-१-४५

কথা হৈছে, মানুহে এনেভাৱে চিন্তা কৰিবলৈ
নিবিচাৰে। সেই কাৰণেই ধৰি লয়—এইবোৰ
ভাবিবলৈ সময়েই নাই।

১৩।১।৪৫

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

अगर हम सच्चा जीवन व्यतीत करना चाहते हैं तो मानसिक आलस्य छोड़ कर हमें मौलिक विचार करना होगा। परिणाम यह होगा कि हमारा जीवन बहुत सरल हो जायगा।

१४-१-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম ওঁ হে ৰাম পতিত পাৱন সীতাৰাম

আমি যদি প্ৰকৃত জীৱন যাপন কৰিবলৈ বিচাৰোঁ তেন্তে মানসিক অলসতা এৰি আমি মৌলিক বিচাৰ কৰিব লাগিব। পৰিণাম এয়ে হব যে আমাৰ জীৱন বহুতো সৰল হৈ পৰিব।

১৪।১।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম সৰকো সন্মতি দে ভগৰান

ज्ञानी ने हमें मुसाफिर कहा है। बात सच्ची है। हम यहां तो चंद रोज़ के लिये हैं। बाद में 'मरते' नहीं, अपने घर ज़ाते हैं। कैसा अच्छा और सच्चा ख्याल !

१५-१-४५

জ্ঞানীসৱে আমাক পথিক বুলিছে। কথাষাৰ ঠিকেই। আমিতো ইয়াত কেইদিনমানৰ কাৰণেহে আছোঁ। শেষত "নমৰো", নিজৰ ঘৰলৈ যাওঁ। কি সুন্দৰ আৰু সঠিক বিচাৰ !

১৫।১।৪৫

हज़ारों मण कचरा बड़े परिश्रम से निका-
लते हैं तब कोई हीरा हाथों में आता है।
क्या हम इस परिश्रम का थोड़ा हिस्सा भी
कचरा रूप झूठ निकालने में और हीरा
रूप सत्य ढूंढ़ने में देते हैं ?

१६-१-४५

হাজাৰ হাজাৰ মোন আবৰ্জ্জনা ৰৰ পৰিশ্ৰমৰে
উলিয়াই পেলোৱাৰ পিচতহে কিবা এডোখৰ হীৰা
হাতলৈ আহে। কি ? আমি এনে পৰিশ্ৰমৰ
এধানমানো আবৰ্জ্জনা ৰূপ মিথ্যাক আঁতৰাই
পেলাবলৈ আৰু হীৰা ৰূপ সত্যক বিচাৰি
উলিয়াবলৈ কবোঁনে ?

১৬।১।৪৫

बग़ैर परिश्रम से, यानि बग़ैर तप के,
कुछ भी हो नहीं सकता है, तो आत्म-
शोध कैसे हो सके ?

१७-१-४५

বিনা পরিশ্রমে অর্থাৎ বিনা তপে একোরেই হব
নোৱাবে, তেনেহলে আত্মশুদ্ধিনো কেনেকৈ হব পাবে ?

১৭।১।৪৫

अगर सब समय भगवान् का है तो हम
एक क्षण भी निकमी क्यों जाने दें ?
अगर हम भगवान् के हैं तो हमारे शरीर
का एक हिस्सा भी मौज शौक़ में क्यों दें ?

१८-१-४५

সকলোখিনি সময়েই যদি ঈশ্বৰে হয় তেন্তে
আমিনো এটা ক্ষণো অথলে যাবলৈ দিওঁ কিয় ?
আমিও যদি ঈশ্বৰেই তেন্তে আমাৰ শৰীৰৰ
এটি অংশও নো কিয় লালসা আৰু বাসনাত
লগাওঁ ?

১৮।১।৪৫

रघुपति राघव राजाराम ॐ पतित पावन सीताराम

अनासक्त कार्य शक्तिप्रद है, क्योंकि
अनासक्त कार्य भगवान् भक्ति है।

१९-१-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম ওঁ হে রাম পতিত পাবন সীতারাম

অনাসক্ত কার্য্য শক্তিপ্রদ, কারণ অনাসক্ত
কার্য্যই ঈশ্বর ভক্তি।

১৯।১।৪৫

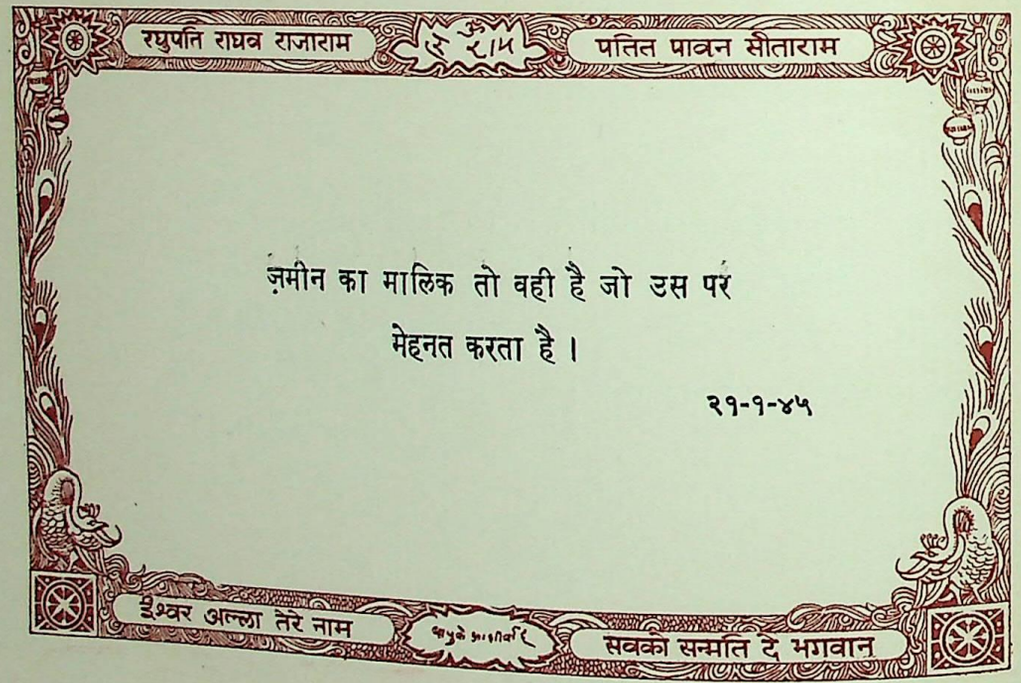
ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম বাপুকে আশীর্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

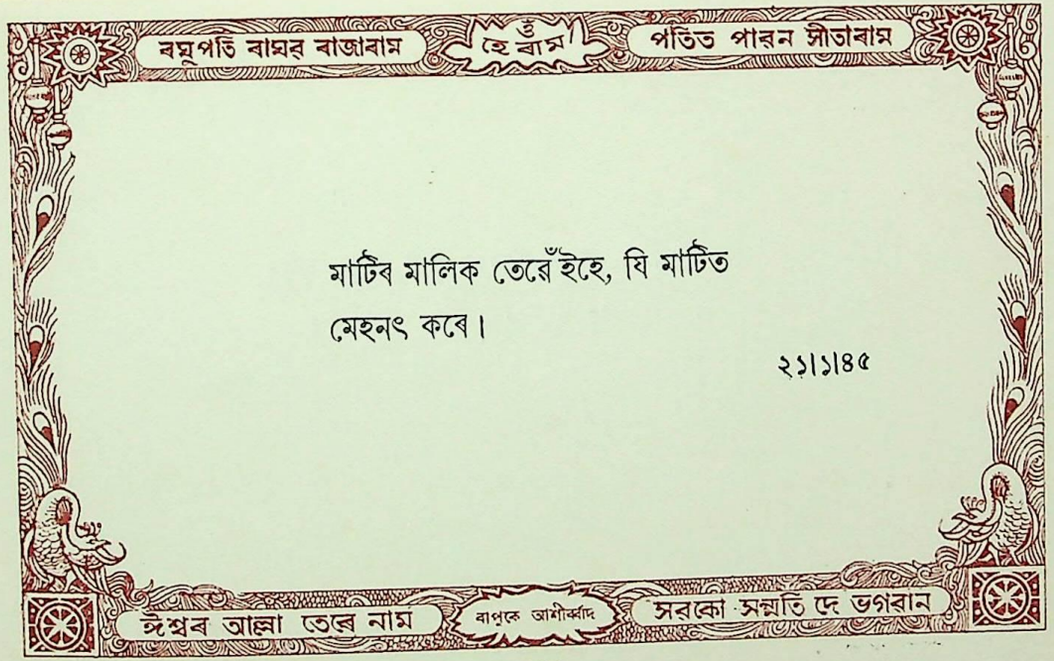
जमशेद मेहता ने आसीसो के फ़्रान्सिस
की एक प्रार्थना भेजी है। उस में यह
हिस्सा है : "हे भगवान्, किसी को देने
से ही हमें मिलता है, मरने से ही हम
अमर पद पा सकते हैं।"

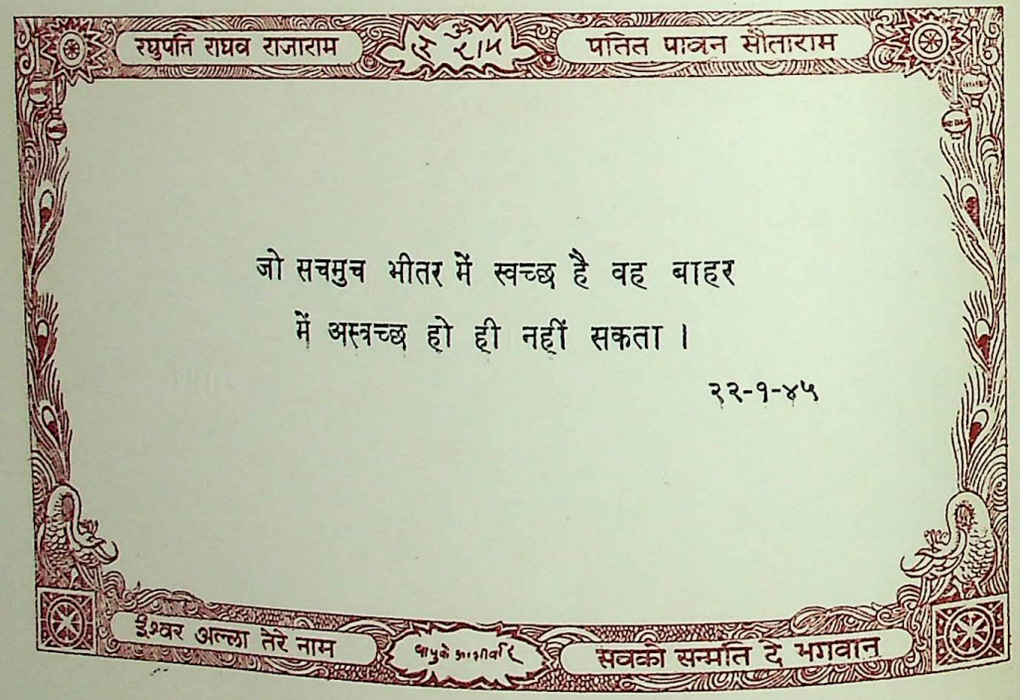
२०-१-४५

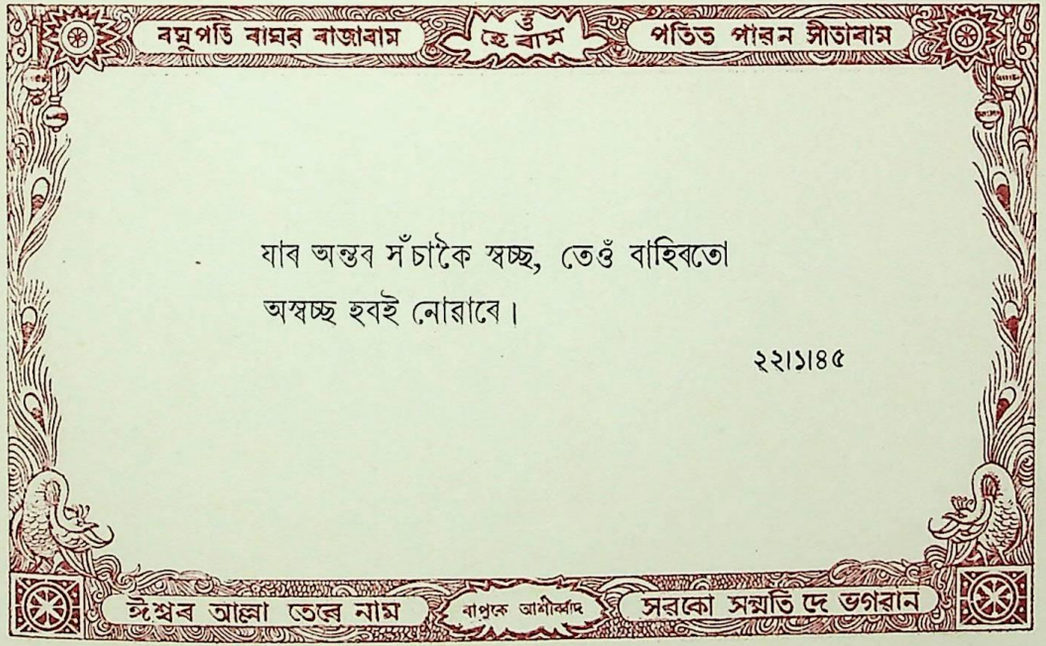
জামশেদ মেহতাই আসীসিব ফ্রান্সিস্‌ব এটা
প্রার্থনা পঠিয়াইছে। তাত এই অংশটো আছে ঃ
"হে ভগৱান, কাৰোবাক দিলেহে আমিও পাওঁ, মৰিলেহে আমি
অমৰ পদ পাব পাৰোঁ"।

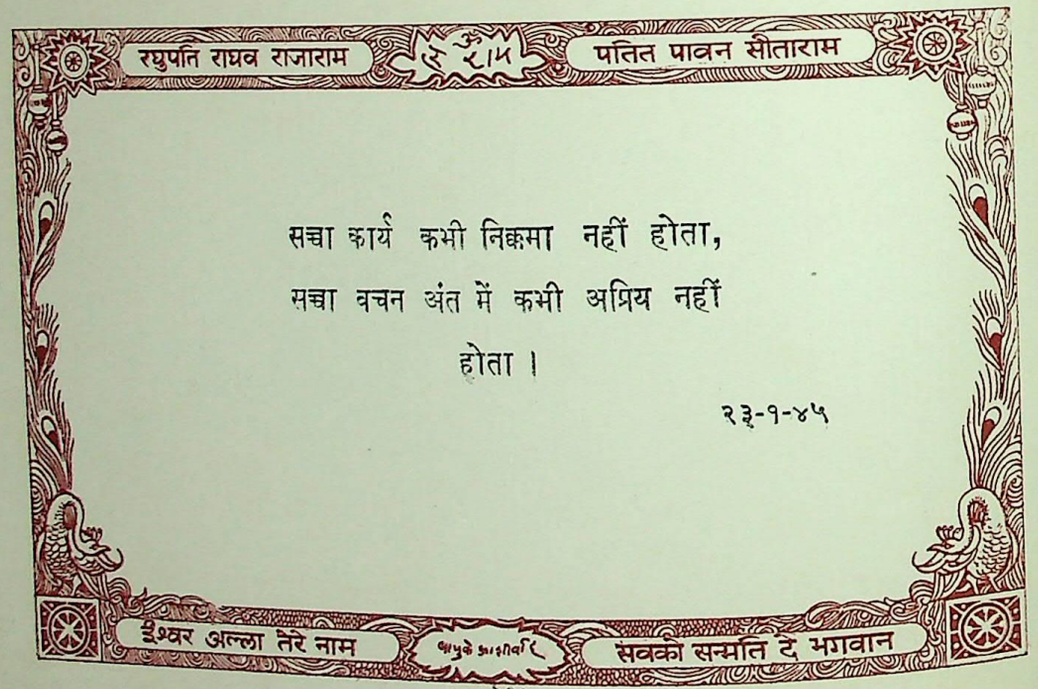
২০।১।৪৫

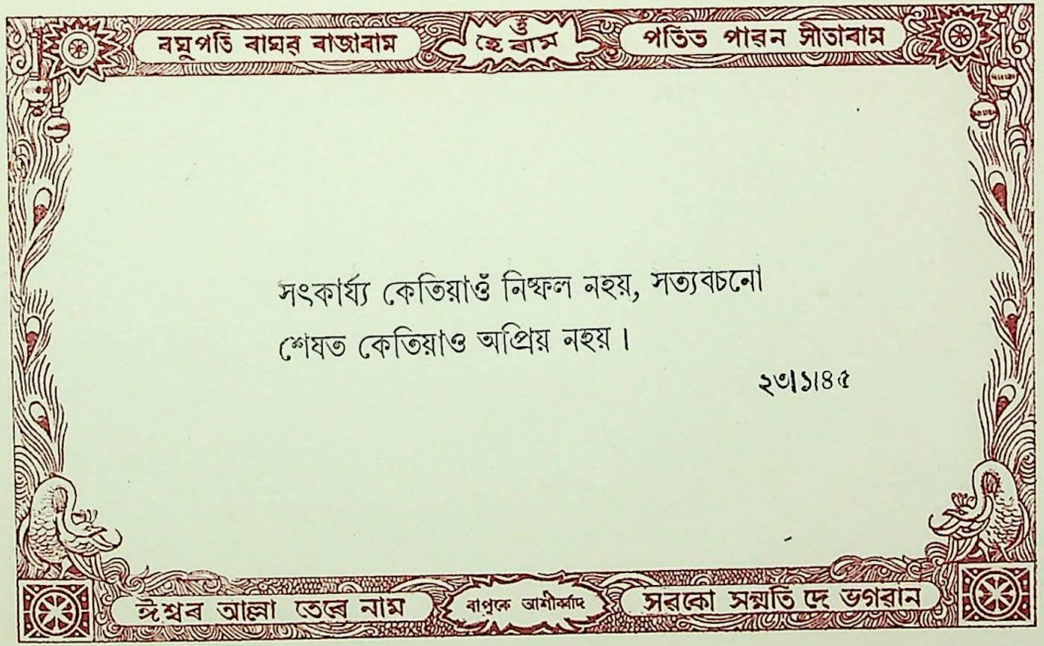

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
ज़मीन का मालिक तो वही है जो उस पर
मेहनत करता है।
२१-१-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

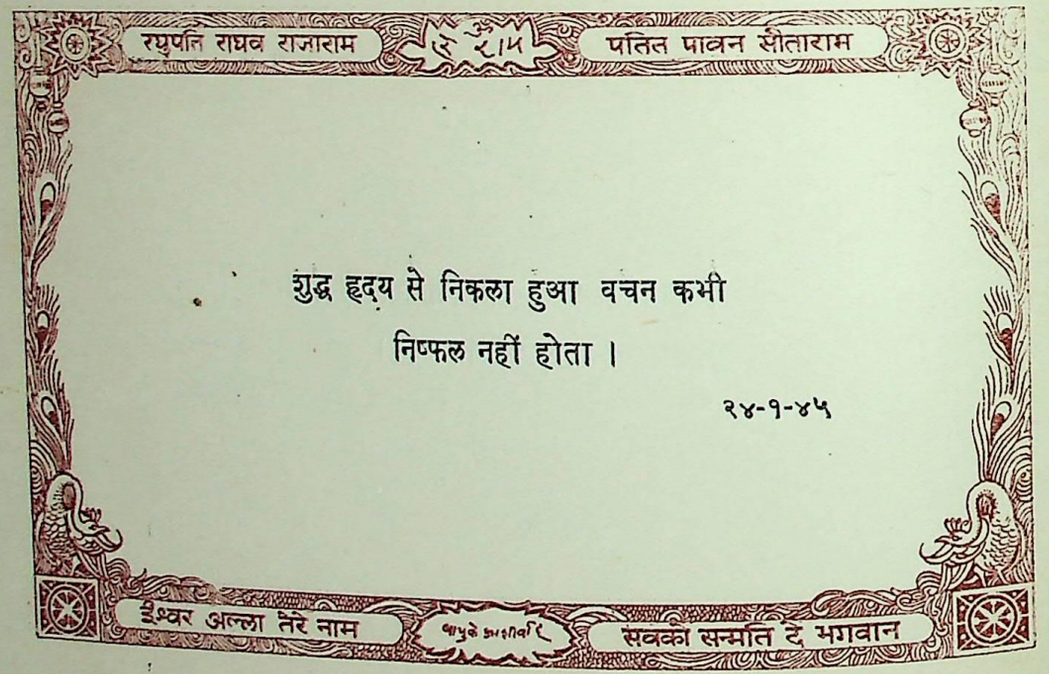

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
মাটিৰ মালিক তেৱেঁইহে, যি মাটিত
মেহনৎ কৰে।
২১।১।৪৫
ঈশ্বৰ আল্লা তেৱে নাম
বাপুকে আশীর্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

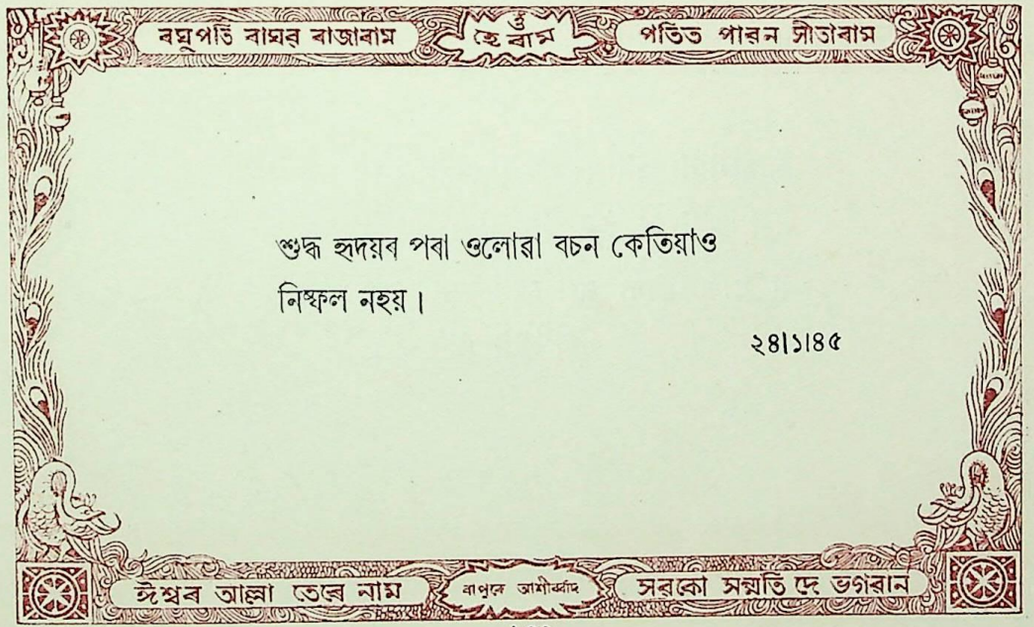

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
जो सचमुच भीतर में स्वच्छ है वह बाहर
में अस्वच्छ हो ही नहीं सकता।
२२-१-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
পতিত পাবন সীতারাম
যার অন্তর সঁচাকৈ স্বচ্ছ, তেওঁ বাহিরতো
অস্বচ্ছ হবই নোৱাৰে।
২২।১।৪৫
ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম
বাপুকে আশীর্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
सच्चा कार्य कभी निष्फल नहीं होता,
सच्चा वचन अंत में कभी अप्रिय नहीं
होता।
२३-१-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
পতিত পাবন সীতারাম
সৎকার্য্য কেতিয়াওঁ নিষ্ফল নহয়, সত্যবচনো
শেষত কেতিয়াও অপ্রিয় নহয়।
২৩।১।৪৫
ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম
বাপুকে আশীর্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
शुद्ध हृदय से निकला हुआ वचन कभी
निष्फल नहीं होता ।
२४-१-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबका सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
পতিত পাবন সীতারাম
শুদ্ধ হৃদয়ব পবা ওলোৱা বচন কেতিয়াও
নিস্ফল নহয় ।
২৪।১।৪৫
ঈশ্বৰ আল্লা তেৱঁ নাম
সৱকো সন্মতি দে ভগৱান

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

आलस्य से हमें दुःख होगा तो हम आलसी
नहीं रहेंगे। ऐसे ही यदी हमें व्यभिचार
से दुःख होगा तो व्यभिचारी नहीं बनेंगे,
नहीं रहेंगे।

२५-१-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম হে রাম পতিত পাবন সীতারাম

আলস্যব পৰা আমাব যদি দুখ হয় তেন্তে
আমি কেতিয়াও এলেহুৱা হৈ নাথাকিম।
এনেকৈয়ে যদি ব্যভিচাবব পৰা আমাব দুখ হয়
তেন্তে আমি কেতিয়াও ব্যভিচাৰী নহওঁ আৰু হৈ
নাথাকোঁ।

২৫।১।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুৰে আশীৰ্ব্বাদ সৱকো সন্মতি দে ভগৱান

रघुपति राघव राजाराम ২ ২।৫ পতিত পাবন সীতারাম

प्रथम काम, बाद में मिले तो, दाम
जितना काम। यह तो हुई परमात्मा की
सेवा। अगर दाम पहले मांगोगे तो वह
हुई शेतान की सेवा।

स्वतंत्रता दिन
२६-१-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम বাপুকে আশীর্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

রঘুপতি রাঘব রাজারাম ওঁ হে রাম পতিত পাবন সীতারাম

প্রথমতে কাম, পিচত যদি মূল্য পোরা যায় তেন্তে
কাম যিমান মূল্যও সিমানহে হব। এইয়েই
হৈছে পবমাত্মাব সেরা। প্রথমতেই যদি মূল্য
বিচাবোঁ তেন্তে ই হব শয়তানবহে সেরা।

স্বতন্ত্রতা দিবস।
২৬।১।৪৫

ঈশ্বব আল্লা তেৱ নাম বাপুকে আশীর্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

कामना को संतुष्ट नहीं करना अच्छा है।
लेकिन शुरू करने के बाद उसे रोकना
असंभव नहीं तो कठिन तो है ही।

२७-१-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

बापुके आशीर्वाद

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

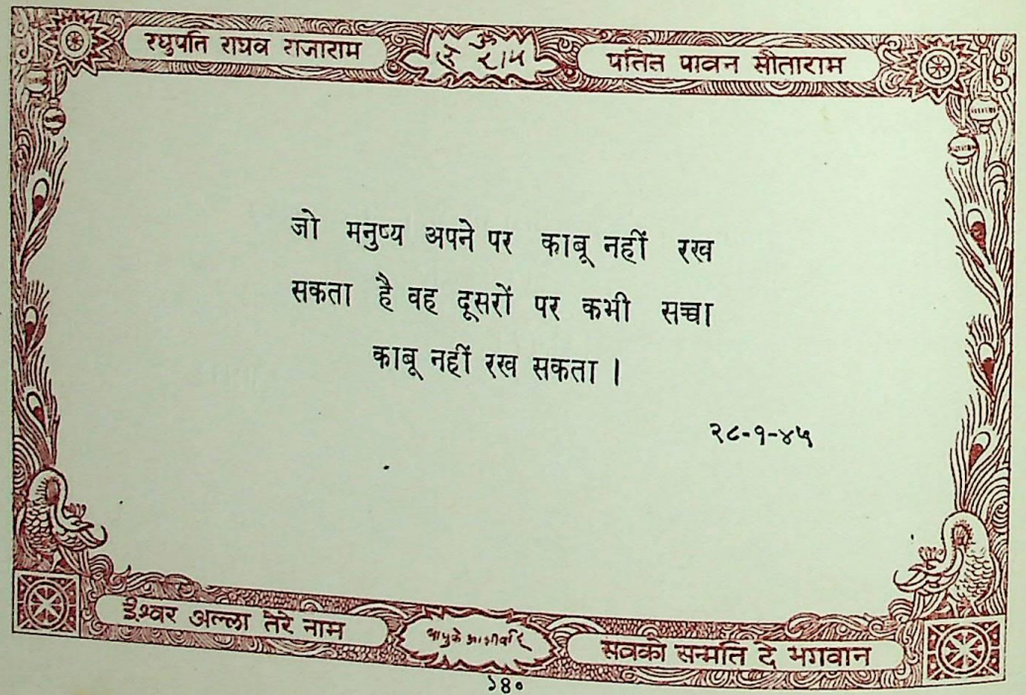
কামনাক সন্তুষ্ট নকরাতো ভালেই। কিন্তু আরম্ভ
করার পিচত তাক বাধা দিয়াতো অসম্ভব
নহলেও কঠিনতো হয়েই।

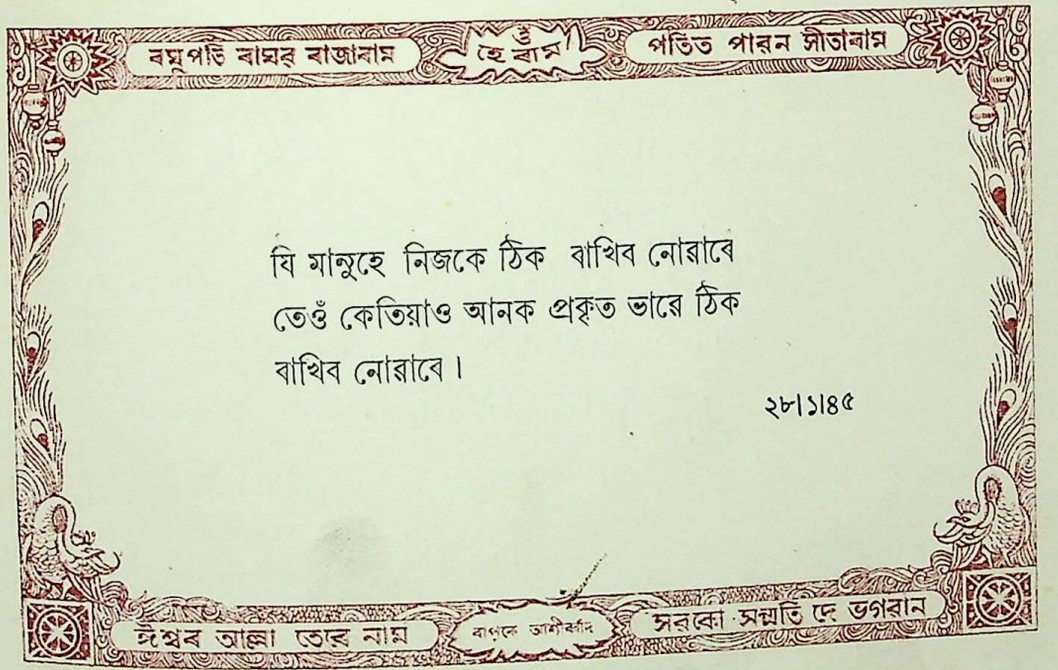
২৭।১।৪৫

ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম

বাপুকে আশীর্বাদ

সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
हे राम
पतित पावन सीताराम
जो मनुष्य अपने पर काबू नहीं रख
सकता है वह दूसरों पर कभी सच्चा
काबू नहीं रख सकता।
२८-१-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
आशीर्वाद
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
হে রাম
পতিত পাবন সীতারাম
যি মানুহে নিজকে ঠিক বাখিব নোৱাৰে
তেওঁ কেতিয়াও আনক প্ৰকৃত ভাৱে ঠিক
বাখিব নোৱাৰে।
২৮।১।৪৫
ঈশ্বৰ আল্লা তোৰ নাম
আশীৰ্বাদ
সৱকো সন্মতি দে ভগৱান

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

अपने को पहचानने के लिये मनुष्य को
अपने से बाहर निकल कर तटस्थ बन
कर अपने को देखना है।

२९-१-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

নিজকে চিনিবলৈ হলে মানুহে নিজৰ পৰা
বাহিবলৈ ওলাই নিৰপেক্ষ হৈ নিজকে চাব
লাগে।

২৯।১।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰ নাম

বাপুৰ আশীৰ্ব্বাদ

সবকো সন্মতি দে ভগবান

जो मनुष्य किसी का भी बोझ हलका
करता है वह निकमा नहीं है ।

३०-१-४५

যিজন মানুহে যি কোনো এজনৰ বোজা
লাঘব কৰে তেওঁ নিষ্কৰ্ম্মা নহয় ।

৩০।১।৪৫

जिसे हम सही और शुभ मानें वही करने
में हमारा सुख है, हमारी शांति है, नहीं
कि जो दूसरे कहें या करें उसे करने में।

३१-२-४५

আমি নিজে যিটো শুদ্ধ আৰু শুভ বুলি
ভাবোঁ তাকে কৰিলেই আমি সুখ পাওঁ,
শান্তি পাওঁ, নে, আনে যি কয় বা কৰে
তাকে কৰিলেহে পাওঁ ?

৩১।১।৪৫

रघुपति राघव राजाराम ॐ २।५ पतित पावन सीताराम

पुस्त वांचन से शक्ति तो आती है
लेकिन बिना ज्ञान के सही स्वतंत्रता
नहीं मिलती।

१-२-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম ॐ ২।৫ পতিত পাবন সীতারাম

সাক্ষরা পাঠব পরা শক্তিতো আহেই,
কিন্তু বিনা জ্ঞানে শুদ্ধ স্বতন্ত্রতা লাভ নহয়।

১।২।৪৫

ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম বাপুকে আশীর্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

किसी की मेहरबानी मांगना अपनी
आज़ादी बेचना है ।

२-२-४५

আনৰ অনুগ্ৰহ ভিক্ষা কৰা মানেই নিজৰ
স্বাধীনতা বিক্ৰী কৰা।

২।২।৪৫

मनुष्य की प्रतिष्ठा उस के दिल में—
हृदय में है, नहीं कि उसके मस्तिष्क में,
यानि बुद्धि में।

३-२-४५

মানুহৰ প্ৰতিষ্ঠা তেঁওৰ অন্তৰত—হৃদয়তহে হয়,
এনে নহয় যে তেওঁৰ মস্তিষ্কত অৰ্থাৎ বুদ্ধিত
হে হয়।

৩।২।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

धर्म वह है जो सब धारण करता है,
यानि सब हिस्से में सब समय जीवन में
ओतप्रोत है।

४-२-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

যি সকলো ধাৰণ কৰে সেয়ে ধৰ্ম্ম, অৰ্থাৎ
সকলো ক্ষেত্ৰতে সকলো সময়তে জীৱনত ওতঃ প্ৰোত
হৈ আছে।

৪।২।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

সৱকো সন্মতি দে ভগৱান

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

धर्म कुछ जीवन से भिन्न नहीं है, जीवन ही धर्म माना जाय। बग़ैर धर्म का जीवन मनुष्य जीवन नहीं है, वह पशु जीवन है।

५-२-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম হে রাম পতিত পাবন সীতারাম

ধর্ম্ম জীৱনৰ পৰা একো পৃথক নহয়, জীৱনকেই ধর্ম্ম বুলি ধৰা হয়। বিনা ধর্ম্মৰ জীৱন মনুষ্যজীৱন নহয়, ই পশুজীৱন।

৫।২।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম আশীৰ্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम हे राम पतित पावन सीताराम

जो ज़्यादा काबू पाते हैं या ज़्यादा काम करते हैं, वे कम से कम बोलते हैं। दोनों साथ मिलते ही नहीं। देखो, क़ुदरत सब से ज़्यादा काम करती है, सोती नहीं, लेकिन मूक है।

६-२-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম হে রাম পতিত পাবন সীতারাম

যি অধিক ক্ষমতা পায় বা কামকরে তেওঁ অতি কম কথা কয়। দুয়োটা একেলগে মিলিবই নোৱাৰে। চোৱাঁ, প্রকৃতিয়ে আটাইতকৈ বেচি কাম কৰে, নোশোৱেও, কিন্তু তেওঁ মূক।

৬।২।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুকে আশীৰ্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

जो दुःखीओं का ही ख़्याल करता है वह
अपना ख़्याल नहीं करेगा, उसको इतना
समय कहां से ?

७-२-४५

যি দুঃখীসকলৰ কাৰণেহে ভাৱে, তেওঁ নিজৰ
কাৰণে ভাবিবই নোৱাৰে। তেওঁৰ ইমান
সময় ক'ত ?

৭।২।৪৫

जो मनुष्य जो देखना चाहता है वही
देखेगा, सुनना चाहता है वही सुनेगा।
जैसे माली बग़ीचे में फूल को ही देखेगा,
फ़िलसुफ़ को पता भी नहीं लगेगा बग़ीचे
में क्या है। (वह) बग़ीचे के बाहर है या
भीतर उसका भी पता उसे शायद
नहीं होगा।

৮।২।৪৫

যি মানুহে যি চাবলৈ বিচাৰে তেওঁ তাকেই
দেখিব, যি শুনিবলৈ বিচাৰে তাকেই শুনিব।
যেনেকৈ মালীয়ে বাগিচাত ফুলহে দেখিব,
দার্শনিকে গমেই নাপাব বাগিচাত কি আছে।
(তেওঁ) বাগিচাৰ ভিতৰত নে বাহিৰত আছে
তাকো বোধহয় কবই নোৱাৰিব।

৮।২।৪৫

जिन के साथ हमारा सहवास है उनसे
अपनी त्रुटियां देख सकते हैं और सुधार
भी सकते हैं। बेहतर है कि हम रोज़
के व्यवहार को शुद्धतम रखें तो सच्चे
सेवक बनने की आशा रख सकते हैं।

९।२।४५

যাব লগত আমি একেলগে থাকোঁ তেওঁব যোগেই
নিজব ত্রুটীবোবো ধবিব পাবোঁ আৰু শুধবাবও
পাবোঁ। উত্তম কথা হৈছে, আমি যদি দৈনন্দিন
ব্যৱহাব শুদ্ধতম কবি বাখিব পাবোঁ তেন্তে প্রকৃত
সেৱক হবলৈ আশা বাখিব পাবোঁ।

৯।২।৪৫

सत्य के व्रत की शुद्ध निशानी है कि सत्यार्थी मौन का सेवन करे! ऐसे होते हुए भी हम पाते हैं कि बहुत सत्यार्थी बहुत बातें करते हैं। कारण स्पष्ट है—आदत। हम इस आदत को छोड़ें।

१०।२।४५

সত্যব ব্রত পালনব শুদ্ধ লক্ষণ হৈছে সত্যার্থীয়ে মৌনতাব সেৱা কবা। এনে হলেও আমি পাইছোঁ বহুতো সত্যার্থীয়ে বেচি কথা কয়। কাবণটো স্পষ্ট হৈ আছে—অভ্যাস। আমি এনে অভ্যাস এবিব লাগে।

১০।২।৪৫

मृत प्रियजन का स्मरण कैसे करें ? मेरा दृढ़ विश्वास है कि वे मरते नहो, शरीर मरता है। लेकिन स्मरण तो क़ायम रखना ही हैं, उनके सब गुण हमारे में यथाशक्ति उतार कर, उनकी शुभ प्रवृत्ति अपनाकर और उसमें वृद्धि कर कर। समाधि पर फूलादि रखना उसी स्मरण को बड़ाने के लिये है। अगर फूलों से ही संतुष्ट रहें तो उसे मैं मूर्ती-पूजा कहुंगा।

११।२।४५

মৃত প্ৰিয়জনৰ স্মৰণ কেনেকৈ কৰিবা ? মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস যে তেওঁ নমৰে, শৰীৰটোহে মৰে। কিন্তু স্মৰণ সদাই কৰিবই লাগিব, তেওঁৰ সকলো গুণ আমি যথাশক্তি আয়ত্ত কৰি, তেওঁৰ সৎপ্ৰবৃত্তিক গ্ৰহণ কৰি আৰু তাকে আকৌ বৃদ্ধি কৰি—। সমাধিত ফুল আদিও সেই স্মৰণক বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণেই দিয়া হয়। যদি ফুলখিনি দিয়েই সন্তুষ্ট থাকে তেন্তে মই তাক মূৰ্ত্তিপূজা বুলিম।

১১।২।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

यह कितनी ग़लत बात है कि हम मैले
रहें और दूसरों को साफ़ रहने की
सलाह दें !

१२।२।४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

এইটো কিমান ভুল কথা—আমি অপবিষ্কাব
হৈ থাকিম আৰু আনক পবিষ্কাব হৈ থাকিবলৈ
পবামর্শ দিম।

১২।২।৪৫

ঈশ্বব আল্লা তেৰে নাম

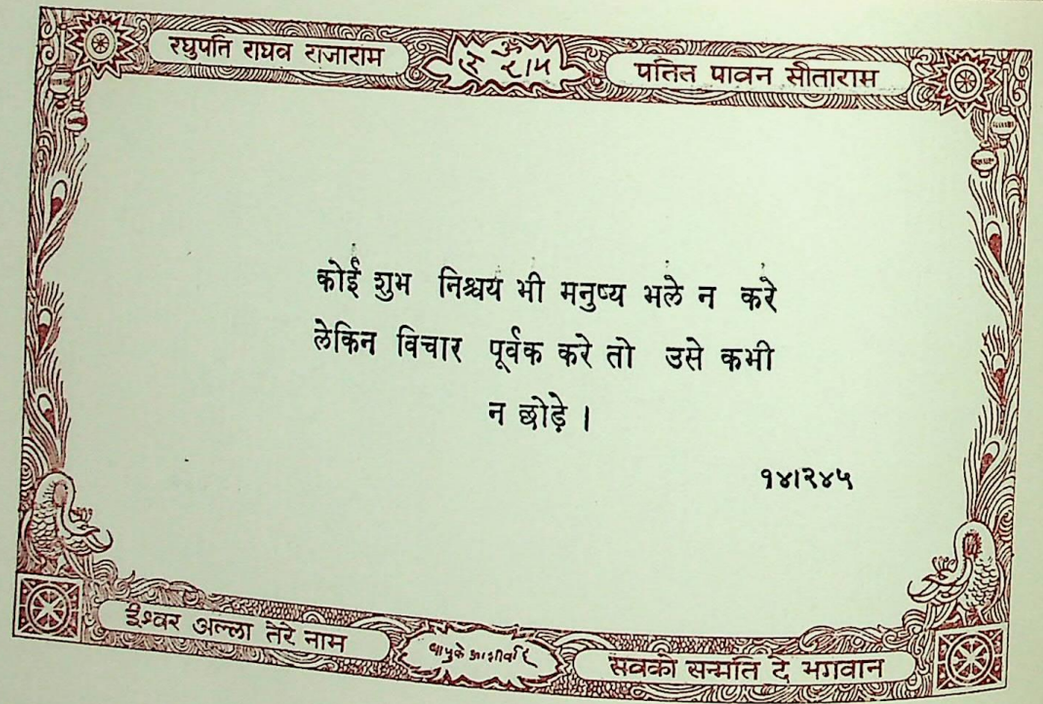
সবকো সন্মতি দে ভগবান

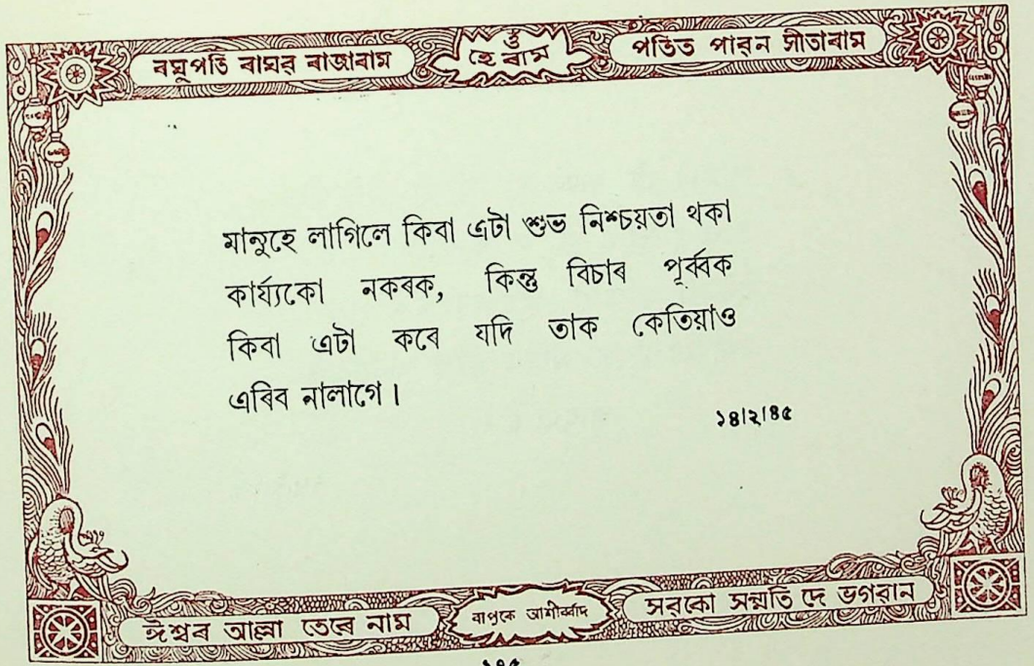
दूसरे और हमारे में, सारे जगत् में जो
भेद है वह अंश का या दरजों का ही है,
जाति का कभी नहीं, जैसे एक ही जाति
के वृक्षों में होता है। इस में क्रोध क्या,
द्वेश क्या, भेद क्या ?

१३।२।४५

আমার আর আমার মাঝে, সমস্ত সংসার মধ্যে
যে বিভেদ আছে সে অংশের বা শ্রেণীরই,
জাতির কোথাও নয়, যেমনকে একে জাতীয়
গাছের ভিতরে থাকে। ইহাতেও ক্রোধ কি, দ্বেষ কি,
বিভেদ কি ?

১৩।২।৪৫

रघुपति राघव राजाराम
ॐ राम
पतित पावन सीताराम
कोई शुभ निश्चय भी मनुष्य भले न करे
लेकिन विचार पूर्वक करे तो उसे कभी
न छोड़े।
१४।२४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম
হে রাম
পতিত পাবন সীতারাম
মানুহে লাগিলে কিবা এটা শুভ নিশ্চয়তা থকা
কার্য্যকো নকৰক, কিন্তু বিচাৰ পূৰ্ব্বক
কিবা এটা কৰে যদি তাক কেতিয়াও
এৰিব নালাগে।
১৪।২।৪৫
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
বাপুকে আশীর্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

आदमी को अपने को धोखा देने की शक्ति इतनी है कि वह दूसरों को धोखा देने की शक्ति से बहुत अधिक है। इस बात का प्रत्यक्ष प्रमाण हरेक समझदार आदमी है।

१५।२।४५

মানুহব নিজক ফাঁকি দিয়া শক্তি ইমান আছে যে ই আনক ফাঁকি দিয়া শক্তিতকৈ বহুতো বেচি। এই কথাব প্রত্যক্ষ প্রমাণ ৰূপে বহুতো 'সমঝদাব' (বিবেচক) ব্যক্তি আছে।

১৫।২।৪৫

जो ग़ुस्सा स्वजन पर होता है उसे रोकने में जप है। परजन पर ग़ुस्सा रोकने के लिये हम मजबूर हो जाते हैं। उस में जप कैसे ?

१६-२-४५

স্বজনৰ প্ৰতি উঠা খং বোধ কৰাত জপ থাকে। পৰৰ ওপৰত উঠা খং বোধ কৰিবলৈ আমি আপোনা আপুনি সংযত হওঁ। ইয়াত জপ কেনেকৈ থাকিব পাৰে ?

১৬।২।৪৫

जीना मानी मौज करना— खाना, पीना,
कूदना—नहीं, लेकिन ईश्वर की स्तुति
करना अर्थात् मानव जाति की सच्ची
सेवा करना।

१७-२-४५

জীয়াই থকা মানেই স্ফূর্ত্তি কৰা—খোৱা,
পিন্ধা, খেলা—নহয়, কিন্তু ঈশ্বৰক
ত কৰা, অর্থাৎ, মানৱজাতিৰ প্রকৃত
সেৱা কৰাহে।

১৭।২।৪৫

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

मनुष्य जीवन और पशु जीवन में फ़रक
क्या है ? इसका संपूर्ण विचार करने से
हमारी काफ़ी मुसीबतें हल होती हैं।

१८-२-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম হে ৰাম পতিত পাৱন সীতাৰাম

মনুষ্য জীৱন আৰু পশুজীৱনৰ মাজত পাৰ্থক্য
কি ? ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ বিচাৰ কৰিলেই আমাৰ
বহুতো দুখ লাঘৱ হয়।

১৮।২।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰ নাম বাপুকে আশীৰ্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

मनुष्य जब अपनी हद से बाहर जाता है, हद से बाहर काम करता है, विचार भी करता है, तब उसे व्याधि हो सकती है, क्रोध आ सकता है। ऐसी जल्दबाज़ी निकमी है, नुक़सान भी कर सकती है।

१९-२-४५

মানুহে যেতিয়া নিজৰ সীমাৰ বাহিৰলৈ যায়, সীমাৰ বাহিৰত কাম কৰে, চিন্তাও কৰে তেতিয়া তেওঁৰ ব্যাধি হব পাৰে, ক্ৰোধ আহিব পাৰে। এনে ততাতৈয়াৰ কাম এনেয়ে যায়, ই ক্ষতি কৰিবও পাৰে।

১৯।২।৪৫

आज प्रातःकाल के भजन में था ईश्वर
हम को कभी नहीं भूलता, हम भूलते हैं
वही सच्चा दुःख।

२०-२ ४५

আজি প্ৰাতঃকালৰ ভজনত আছিল ঈশ্বৰে
আমাক কেতিয়াও নাপাহৰে, আমি পাহৰি
থাকোঁ, এয়েহে প্ৰকৃত দুঃখ।

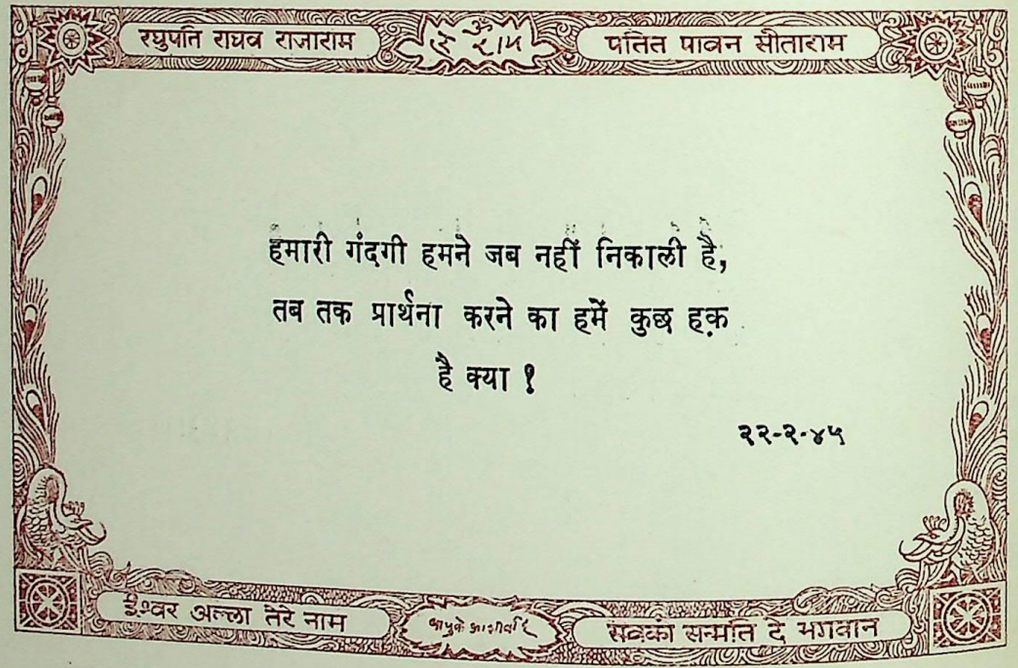
২০।২।৪৫

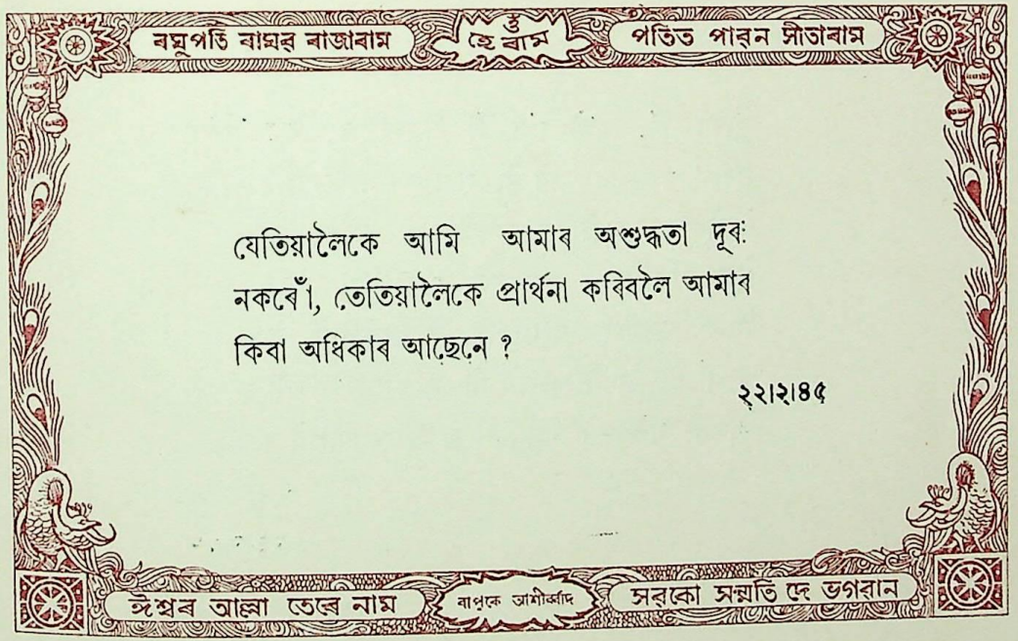
जब ईश्वर नहीं बचाना चाहता, तब न
धन बचायगा, न मातपिता, न बड़ा
डाक्टर !!! तब हमें क्या करना
चाहिये ?

२१-२-४५

ঈশ্বরে যেতিয়া বচাব নোখোজে তেতিয়া
ধনেও বচাব নোৱাৰে, মাতাপিতাইও নোৱাৰে,
ডাঙৰ ডাক্তৰেও নোৱাৰে !!! তেতিয়া আমি
কি কৰা উচিত ?

২১।২।৪৫

रघुपति राघव राजाराम
ॐ राम
पतित पावन सीताराम
हमारी गंदगी हमने जब नहीं निकाली है,
तब तक प्रार्थना करने का हमें कुछ हक़
है क्या ?
२२-२-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
आपुके आशीर्वाद
सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম
ওঁ হে ৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
যেতিয়ালৈকে আমি আমাৰ অশুদ্ধতা দূৰ
নকৰোঁ, তেতিয়ালৈকে প্ৰাৰ্থনা কৰিবলৈ আমাৰ
কিবা অধিকাৰ আছেনে ?
২২।২।৪৫
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
বাপুকে আশীৰ্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

माला लें, उसे संत ने फिराई है, वह तुलसी या सुखड की है, रुद्राक्ष हो, लेकिन फेरनेवाला यदी माला में ही सर्वस्व है ऐसा मानता है तो उसे फेंक दे। यदी माला उसको परमात्मा के नज़दिक ले जाती है, अपने कर्तव्य में सावधान करती है, तो भले उसे विधिवत ले और फिरावे।

वर्धा :

२३-२-४५

মালা লোৱা, ইয়াক সন্তসকলে জপে, ই তুলসী নাইবা বৈজয়ন্তীৰ হয়, ৰুদ্রাক্ষৰ হওক, কিন্তু ঘূৰাওঁতাই যদি মালাতেই সর্ব্বস্ব আছে এনে মানি লয়—তেন্তে তাক যেন পেলাই দিয়ে। যদিহে মালাই তেওঁক পৰমাত্মাৰ ওচৰ চপাই নিয়ে, আপোন কর্ত্তব্যৰ প্রতি সতর্ক কৰে তেন্তে ভালেই, ইয়াক তেওঁ বিধিমতে লওক আৰু ঘূৰাওক।

ৱার্দ্ধা ঃ

২৩।২।৪৫

रघुपति राघव राजाराम　　पतित पावन सीताराम

हम हैं क्योंकि ईश्वर है। इसी से हम
देखते हैं कि मनुष्य मात्र, जीव मात्र,
ईश्वर का अंश है।

२४-२-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम　　सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম　　পতিত পাবন সীতারাম

আমি আছোঁ,— কিয়নো ঈশ্বব আছে। ইয়াব
পবাই আমি দেখোঁ। যে মনুষ্য মাত্রে, জীব
মাত্রে, ঈশ্ববৰে অংশ।

২৪।২।৪৫

ঈশ্বব আল্লা তেৰে নাম　　সবকো সন্মতি দে ভগবান

नये करार १ में एक यह वाक्य है : "तेरे दिल में न चिंता रहे, न तू किसी का भय रखे।" यह वचन उसके लिये है जो परमात्मा को मानता है।

२५-२-४५

1 The New Testament

নতুন কবাবত * এনে এটি বাক্য আছে : "তোমাব অন্তবত চিন্তাও নাথাকক, কালৈকো তুমি ভয়ও নকবিবা।" যি সকলে পবমাত্মাক মানে তেওঁলোকলৈহে এই বচন।

২৫।২।৪৫

* The New Testament

वही नया करार कहता है कि अगर ईश्वर
हमें लालच में डालता है, तो उसमें से
बच जाने का रास्ता भी वही बताता है।
यह बात सही उन्हीं के लिये है जो अपने
आप लालच में फंसते नहीं।

२६-२-४५

নতুন কবাবে ইয়াকেই কয় যে ঈশ্বরে যদি
আমাক লালসাত পেলায় তেন্তে ইয়াব পবা
মুক্তি পোৱাব পথো তেৱেঁই দেখুৱাই দিব।
কোনোবাই নিজব পবাই লালসাত
নপবাকৈ থাকিব পবাটো ভাল কথা।

২৬।২।৪৫

नाम की महीमा सिर्फ़ तुलसीदास ने ही
गाई है ऐसा नहीं है। बाईबल में मैं
वही पाता हूं। दसवें रोमन के १३
कलम में कहते हैं जो कोई ईश्वर का
नाम लेंगे, वे मुक्त हो जायंगे १।

२७-२-४५

1 "For whosoever shall call upon the name of the Lord shall be saved."

—The New Testament
(Romans 10 : 13)

নামৰ মহিমা অকল তুলসীদাসজীয়েহে গাইছে
এনে নহয়। বাইবেলতো মই ইয়াকেই পাইছোঁ।
দশম ৰোমানৰ ১৩ শাৰীত কৈছে, যেয়ে ঈশ্বৰৰ
নাম ল'ব তেৱেঁই মুক্তি পাব ?।

২৭।২।৪৫

? "For whosoever shall call upon the name of the Lord shall be saved."

The New Testament
(Romans 10 : 13)

गुनाह छिपा नहीं रहता। वह मनुष्य के मुख पर लिखा रहता है। उस शास्त्र को हम पूरे तोर से नहीं जानते, लेकिन बात साफ़ है।

२८-२-४५

পাপ লুকাই নাথাকে। ই মানুহব মুখতেই লেখা থাকে। এই শাস্ত্রখন আমি সম্পূর্ণভাবে (ভালকৈ) নাজানো, কিন্তু কথাষাব সঁচা।

২৮।২।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

आजकल बाईबल के फ़िक्रे पढ़ रहा हूं। आज यह देखता हूं : "श्रद्धा से जो कुछ तुम मांगोगे, तुम्हें मिलेगा।" १

(मेथी २१-२२)

१-३-४५

1 "And all things, whatsoever ye shall ask in prayer, believing, ye shall receive."

—The New Testament
(St. matthew 21 : 22)

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম

পতিত পাৱন সীতাৰাম

আজিকালি বাইবেলৰ বাণী পঢ়িছোঁ। আজি এইষাৰ চাইছোঁ। : "শ্রদ্ধাৰে তুমি যি বিচাৰিবা তাকেই পাবা।" ?

(মথি ২১-২২)

১।৩।৪৫

? "And all things, whatsoever ye shall ask in prayer, believing, ye shall receive".

The New Testament
(St. matthew 21-22)

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

आजकल बाईबल के फ़िक्रे पढ़ रहा हूं। आज यह देखता हूं : "श्रद्धा से जो कुछ तुम मांगोगे, तुम्हें मिलेगा।" १

(मेथी २१-२२)

१-३-४५

1 "And all things, whatsoever ye shall ask in prayer, believing, ye shall receive."

—The New Testament
(St. matthew 21 : 22)

আজিকালি বাইবেলৰ বাণী পঢ়িছোঁ। আজি এইষাৰ চাইছোঁ। : "শ্রদ্ধাৰে তুমি যি বিচাৰিবা তাকেই পাবা।" ?

(মথি ২১-২২)

১।৩।৪৫

? "And all things, whatsoever ye shall ask in prayer, believing, ye shall receive".

The New Testament
(St. matthew 21-22)

'निर्बल के बल राम' के जैसा ही साम ३४-१८ में है। जो तूट गया है उसके नज़दीक परमात्मा है ही, और जिस को सच्चा पश्चाताप हुआ है उसे बचा लेता है। १

२-३-४५

1 "The Lord is nigh unto them that are of a broken heart; and saveth such as be of a contrite spirit."

—The old Testament
(Psalm 34 : 18)

'ছাম' ৩৪-১৮ ত থকাৰ দৰেই "নিৰ্বলীৰ বল ৰাম"। যাৰ অন্তৰ ভাঙ্গিছিঙ্গি গৈছে তেওঁৰ কাষত পৰমাত্মা থাকেই আৰু যাৰ সঁচাকৈয়ে অনুতাপ হৈছে, তেওঁকো উদ্ধাৰ কৰেই ?।

২।৩।৪৫

? "The Lord is nigh unto them that are of a broken heart; and saveth such as be of a contrite spirit."

The old Testament
(Psalm 34 : 18)

आइलामा ४१-१० में कहता है : डरो
नहीं, क्योंकि परमात्मा तुम्हारे पास
ही है। १

३-३-४५

1 "Fear thou not ; for I am with thee."
—The old Tastament
(Isaiah 41 : 10)

'আইলামা' ৪১-১০ ত কৈছে ঃ ভয় নকৰিবা, কিয়নো
পৰমাত্মা তোমাৰ কাষতেই আছে ?।'

৩।৩।৪৫

? "Fear thou not ; for I am with thee."
—The Old Testament
(Isaiah 41 : 10)

एक ईश्वर में ही संपूर्ण शक्ति है। इसलिये ईश्वर में ही हमेशा के लिये विश्वास रखा जाय, इनसान पर कभी नहीं। १

(इसाया २६-४ से)

४-३-४५

1 "Trust ye in the Lord for ever : for in the Lord Jehovah is everlasting strength." —The Old Testament

(Isaiah 26 : 4)

অকল ঈশ্বৰতহে সম্পূর্ণ শক্তি আছে। গতিকে চিৰদিনৰ কাৰণে ঈশ্বৰতহে বিশ্বাস ৰাখিব পাৰি, মানুহৰ ওপৰত কেতিয়াও নহয়।?

(ইসায়া ২৬-৪ৰ পৰা)?

৪।৩।৪৫

? "Trust ye in the Lord for ever : for in the Lord Jehovah is everlasting strength" —The Old Testament

(Isaiah 26 : 4)

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

पानी का स्वभाव नीचे जाने का है।
इसी तरह दुर्गुण नीचे ले जाता है,
इसलिये सहल होना ही चाहिये। सद्गुण
ऊंचे ले जाता है, इसलिये मुश्किल सा
लगता है।

५-३-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

পানীব স্বভাব (ধর্ম্ম) তলৈ বৈ যোৱা। এনেকৈয়ে দুগুণে
তলৈ লৈ যায়, সেইকাৰণে সহজ হবই লাগে।
সদগুণে ওপৰলৈ তোলে, সেইকাৰণে কঠিন যেন লাগেই।

৫।৩।৪৫

"मेरी कृपा तेरे लिये काफ़ी होनी चाहिये,
क्योंकि मेरा बल दुर्बलता में ही पूर्ण होता
है।" १ (२ कोर १२-९)

६-३-४५

1 "My grace is sufficient for thee ; for my strength is made perfect in weakness."
—The New Testament
(2 Corinthians 12 : 9)

"মোর কৃপা তোমার কারণে যথেষ্ট হব লাগে, কিয়নো
মোর বল দুর্ব্বলতাতহে পূর্ণ হয় ?।"
(২ ক'র ঃ ১২-৯)

৬।৩।৪৫

? 'My grace is sufficient for thee ; for my strength is made perfect in weakness."
—The New Testament
(2 Corinthians 12 : 9)

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

"ईश्वर हमारा आश्रय है, वही हमारा बल है और वही आपत्ति के समय में हमारी रक्षा करता है।" १ (साम ४६-१)

७-३-४५

1 "God is our refuge and strength, a very present help in trouble." —The Old Testament
(psalm 46 : 1)

ईश्वर अल्ला तेरे नाम आपके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

ঘঘুপতি বাঘব বাজাবাম হে বাম পতিত পাবন সীতাবাম

"ঈশ্বব আমাব আশ্রয়, তেবেঁই আমাব বল আব দুখ কষ্টব সময়ত তেবেঁই আমাব বক্ষা কর্ত্তা।" ?
(ছাম ৪৬-১)

৭ ৩।৪৫

? "God is our refuge and strength, a very present help in trouble"—The Old Testament
(psalm 46 : 1)

ঈশ্বব আল্লা তেৰে নাম বাপুকে আশীর্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

ईश्वर का कौल है: मैं आज हूं, कल था, भविष्य में हूंगा ; मैं सब जगह में हूं, सब में हूं। इतना जानते हुए भी हम ईश्वर से दूर भागते हैं और (जो) विनाशी अपूर्ण है उसका सहारा ढूंढते हैं और दुःखी होते हैं। इस से अधिक आश्चर्य किसी में है ?

८-३-४५

ঈশ্বৰ বিধান ঃ মই আজি আছোঁ, কালি আছিলোঁ, ভবিষ্যতে থাকিম, মই সকলো ঠাইতে আছোঁ, সকলোতে আছোঁ। ইমান খিনি জানিও আমি ঈশ্বৰ পৰা দূৰৈলৈ আঁতৰো। আৰু (যিটো) বিনাশী অপূৰ্ণ, তাৰ সহায় বিচাৰি ফুৰো আৰু দুঃখী হওঁ। ইয়াতোকৈ অধিক আশ্চর্য্য ক'ত আছে ?

৮।৩।৪৫

पूर्व पश्चिम में भेद न करें। हरेक वस्तु कहीं की हो उसकी तुलना गुण दोष पर करें। तब ही शुद्ध न्याय कर सकते हैं।

९-३-४५

পূৱ পশ্চিমৰ ভেদ নকৰিবা। সকলো বস্তুৰে, যৱেই নহওক, তুলনা গুণ দোষৰ ওপৰত কৰিবা। তেতিয়াহে শুদ্ধ ন্যায় আচৰিব পাৰিবা।

৯।৩।৪৫

पाप-पुण्य, सुख-दुःख क्यों ? ईश्वर होते हुए ईश्वर व्यक्ति नहीं है। वह नियम है, नियंता भी। इसका अर्थ हुआ कि मनुष्य कर्म का भोग बनता है। सत्कर्म से चढ़ता है, दुष्कर्म से पड़ता है।

१०-३-४५

পাপ-পুণ্য, সুখ-দুখ কিয় ? ঈশ্বৰ আছে যদিও ঈশ্বৰ ব্যক্তি নহয়। তেওঁ নিয়মহে, নিয়ন্তাও। ইয়াৰ অৰ্থ হৈছে, মানুহে কৰ্ম্মৰ ফল ভোগ কৰে। সৎকৰ্ম্মৰ দ্বাৰা ওপৰলৈ উঠে, দুষ্কৰ্ম্মৰ দ্বাৰা তললৈ নামে।

১০।৩।৪৫

समाज की सच्ची सेवा यह है जिस से
समाज, मानी सब लोग, ऊंचे चढ़े। समाज
देख कर ही मनुष्य कह सकता है अमुक
समाज कैसे ऊंचे चढ़े।

११-३-४५

সমাজব প্রকৃত সেবা হৈছে এইয়ে, যাব দ্বাবা
সমাজ, মানে সকলো লোকেই, ওপবলৈ উঠে।
সমাজ খন চায়েই মানুহে কব পাবে অমুক সমাজখন
কেনেকৈ ওপবলৈ উঠিছে।

১১।৩।৪৫

मनुष्य जानता है कि जब मरने के नज़दीक पहुँचता है सिवाय ईश्वर के कोई सहारा नहीं है, तो भी रामनाम लेते हिचकिचाहट होती है। ऐसे क्यों ?

१२-३-४५

মানুহে জানে যে মৰণ যেতিয়া ওচৰ চাপেহি তেতিয়া কেৱল ঈশ্বৰ বাহিবে আৰু কোনো সহায় নাই, তথাপিও ৰাম নাম লবলৈ দ্বিধা কৰে। এনে হয় কিয় ?

১২।৩।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

हे राम

पतित पावन सीताराम

अहिंसा के मार्फ़त स्वतंत्रता पाने का एक ही मार्ग है : मर कर जीते हैं, मार कर कभी नहीं।

१३-३-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

बापुके आशीर्वाद

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

হে রাম

পতিত পাবন সীতারাম

অহিংসার যোগে স্বতন্ত্রতা পাবর এটিহে মার্গ আছে ঃ মরিহে জিকে, মারি কেতিয়াও নহয়।

১৩।৩।৪৫

ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম

বাপুকে আশীর্ব্বাদ

সরকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम पतित पावन सीताराम

मरें कैसे ? आत्महत्या करके ? कभी नहीं। आवश्यकता पर मरने की तैयारी रख कर मरें तब तो ज़िंदा रहने के लिये मरें।

१४-३-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম ॐ রাম পতিত পাবন সীতারাম

মরিব কেনেকৈ ? আত্মহত্যা করি ? কেতিয়াও নহয়। আৱশ্যক হলে মরিবলৈ বুলি প্রস্তুত থাকি মৰে যদি জীয়াই থাকিবৰ কাৰণেহে মৰে।

১৪।৩।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুৰ আশীৰ্ব্বাদ সৱকো সন্মতি দে ভগৱান

धैर्य से, शांति से क्या नहीं हो सकता है !
उसका तजर्बा जो लेना चाहें उनको रोज़
मिल सकता है ।

१५-३-४५

ধৈর্য্যর দ্বারা, শান্তির দ্বারা কি হর নোরারে!
ইয়ার সোরাদ কোনোবাই লর খুজিলে নিতো
পাব পারে।

১৫।৩।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

क़िसमत और पुरुषार्थ का झगड़ा रोज़
चलता है। हम पुरुषार्थ करते रहें और
परिणाम ईश्वर पर छोड़ें।

१६-३-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

ভাগ্য আৰু পুৰুষার্থৰ দ্বন্দ সদাই চলি থাকে।
আমি পুৰুষার্থ কৰি থাকোহঁক আৰু পৰিণাম
ঈশ্বৰ ওপৰত এৰি দিওঁ।

১৬।৩।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

বাপুকে আশীর্ব্বাদ

সবকো সন্মতি দে ভগবান

क़िसमत पर न सब छोड़ें, न पुरुषार्थ
का फांका करें। क़िसमत चलती रहेगी।
हम देखें कहां दख़ल दे सकते हैं, देना
फ़र्ज़ होता है, परिणाम कुछ भी हो।

१७-३-४५

ভাগ্যৰ ওপৰতে সকলো এৰিব নালাগে আৰু
পুৰুষাৰ্থকো বাদ দিব নালাগে। ভাগ্য চলিয়েই
থাকিব। আমি চাওঁহে ক'ত বাধা দিব পাৰো,
দিয়াটো উচিতো; পৰিণাম যিয়েই নহওক।

১৭।৩।৪৫

दुःखद बात तो यह है कि हम जानते
हैं क्या करना, लेकिन उसे हम कर
नहीं पाते। इसका उत्तर हरेक मनुष्य
अपने लिये दें।

१८-३-४५

দুখব কথা এইটোহে যে আমি কি কবিব
লাগে জানো, কিন্তু আমি তাক কবিব
নোৱাৰোঁ। ইয়াব উত্তব সকলো মানুহে
নিজব কাৰণেই দিয়ক।

১৮।৩।৪৫

रघुपति राघव राजाराम ২ ২।৫ पतित पावन सीताराम

प्रतिक्षण अनुभव लेता हूं कि मौन
सर्वोत्तम भाषण है। अगर बोलना ही
चाहिये तो कम से कम बोलो। एक
शब्द से चले तो दो नहीं।

१९-३-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম হে রাম পতিত পাবন সীতারাম

প্রতিক্ষণতে অভিজ্ঞতা লাভ কবিছোঁ যে মৌনই
সর্ব্বোত্তম ভাষণ। যদি কথা কবই লাগে তেন্তে
যিমান কমকৈ পাবা কবা। এটা শব্দৰেই
চলে যদি ছুটা নকবা।

১৯।৩।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুকে আশীর্ব্বাদ সৰকো সন্মতি দে ভগবান

छोटी २ बातें जब हलाक करें तब समझना कि कहां भी आसक्ति है। उसे ढूंढो और निकालो। बड़ी बातों में हम सीधे रहते हैं ऐसा मानना भ्रम है। बड़ी बातों में हम मजबूर होते हैं। उसका नाम सीधापन नहीं है।

२०-३-४५

সৰু সৰু কথাইও আঘাত কৰে যেতিয়া বুজিবা কৰবাত আসক্তি আছে। তাক বিচাৰা আৰু উলিওৱা। ডাঙৰ কথাতো আমি স্থিৰ হৈ থাকোঁ এনে মানি লোৱা ভুল। ডাঙৰ ডাঙৰ কথাত আমি বিৱশহে হওঁ। ইয়াৰ নাম স্থিৰতা নহয়।

২০।৩।৪৫

ऐसे मौक़े पर याद रखने का श्लोक यह
है : मात्रा स्पर्ष आते हैं जाते हैं, उसे
सहन करो ।

२१-३-४५

এনে অবস্থাত মনত পেলাব লগীয়া শ্লোক হৈছে ঃ
মাত্রা অনুপাতে আহি থাকে আৰু গৈ থাকে,
তাক সহ্য কৰা ।

২১।৩।৪৫

जो कुछ करें, सुव्यवस्थित करें या न करें। इसका प्रत्यक्ष दर्शन नित्य होता है! आज ख़ूब हुआ। बा की तिथि थी। गीता पारायण थी। उस में कुछ भी रस नहीं था।

२२-३-४५

যিহকে কৰা সুব্যৱস্থিত ভাৱে কৰা, নহলে নকৰিবা। ইয়াৰ প্ৰত্যক্ষ দৰ্শন নিতৌ হৈ থাকে। আজি খুব হল। বাৰ তিথি আছিল। গীতা 'পাৰায়ণ' (আদিৰ পৰা অন্তলৈকে পাঠ) আছিল। তাত অকণিকে ৰস নাছিল।

২২।৩।৪৫

ग़लती ग़लती मिटती है जब दुरस्ती कर
लेते हैं। ग़लती जब दबा देते हैं, तब
फोड़ा के जैसी फूटती है और भयंकर
स्वरूप लेती है।

২৩-৩-৪৫

ভুল হয়, ভুল নাশো হয় যেতিয়া তাক শুধবাই
লওঁ। ভুল যেতিয়া চেপি ৰাখে তেতিয়া ফোঁহোৱাব
দৰেই ফুটি যায় আৰু ভয়ঙ্কৰ ৰূপ ধাৰণ কৰে।

২৩।৩।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

आत्मा को पहचानने से, उसका ध्यान
धरने से और उसके गुणों का अनुसरण
करने से मनुष्य ऊंचे जाता है। उलटा
करने से नीचे जाता है।

२४-३-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম

পতিত পাৱন সীতাৰাম

আত্মাক চিনিলে, ইয়াক ধ্যান কৰিলে, আৰু
ইয়াৰ গুণসমূহ অনুসৰণ কৰিলে মানুহ
ওপৰলৈ উঠে। ইয়াৰ বিপৰীতটো কৰিলে
তললৈ নামে।

২৪।৩।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

धैर्य किसे कहें ? शंकराचार्य कहते हैं :
एक सुली—घास की—लो, समुद्र किनारे
बैठो और सुली पर पानी का बुंद लो।
अगर धैर्य होगा और नज़दीक में ऐसी
खाई है जिस में बुंद सुरक्षित रह सकता
है, तो कालवशात् समुद्र ख़ाली होगा।
यह करीब २ पूर्ण धैर्य का दृष्टांत है।

२५-३-४५

ধৈর্য্য কাক কয় ? শঙ্কবাচার্য্যই কৈছে ঃ এডাল তৃণ লোৱা। সমুদ্রব পাবত বঁহা আৰু তৃণডালত পানীব টোপাল লোৱা। যদি ধৈর্য্য থাকে আৰু যদি ওচবত পানীব টোপলবোব সুবক্ষিত হৈ থাকিব পবা খাৰৈ থাকে তেন্তে অক্ষয় সমুদ্রও খালি হব। এয়েই প্রায় সম্পূর্ণ ধৈর্য্যব দৃষ্টান্ত।

২৫।৩।৪৫

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

जिसको इतना धैर्य नहीं है, वह अहिंसा
पालन नहीं कर सकता है।

२६-३-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

যাৰ ইমান খিনি ধৈর্য্য নাই, তেওঁ অহিংসা
পালন কৰিব নোৱাৰে।

২৬।৩।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

सांप और मनुष्य में क्या फ़रक़ ? देखने में सांप पेट के बल चलता है, मनुष्य पैरों पर टटार रहकर चलता है। लेकिन यह देखाव है। जो मनुष्य मन से पेट के बल चलता है, उसका क्या ?

२७-३-४५

সাপ আৰু মানুহৰ মাজত পার্থক্য কি ? দেখাত সাপে পেটেৰে বগাই যায়, মানুহে ভৰিৰে খোজ কাঢ়ি যায়। কিন্তু এইটো দেখাতহে। যি মানুহে মনৰ দ্বাৰা অন্তৰৰ শক্তিত চলিছে তাৰ কি ?

২৭।৩।৪৫

प्रतिदिन मौन का महत्त्व मैं देखता हूं।
सब के लिये अच्छा है, लेकिन जो कामों
में डूबा रहता है उसके लिये तो मौन
सुवर्ण है।

२८-३-४५

প্রত্যেক দিনাই মই মৌনৰ মাহাত্ম্য দেখিছোঁ।
সকলোৰে কাৰণেই ভাল, কিন্তু যি কামত ডুব
গৈ থাকে তাৰ কাৰণেতো মৌনই সোণ।

২৮।৩।৪৫

रघुपति राघव राजाराम हे राम पतित पावन सीताराम

"उतावला सो व्हावरा, धीरा सो गंभीरा।" प्रतिक्षण इसका सत्य देखा जाता है।

२९-३-४५

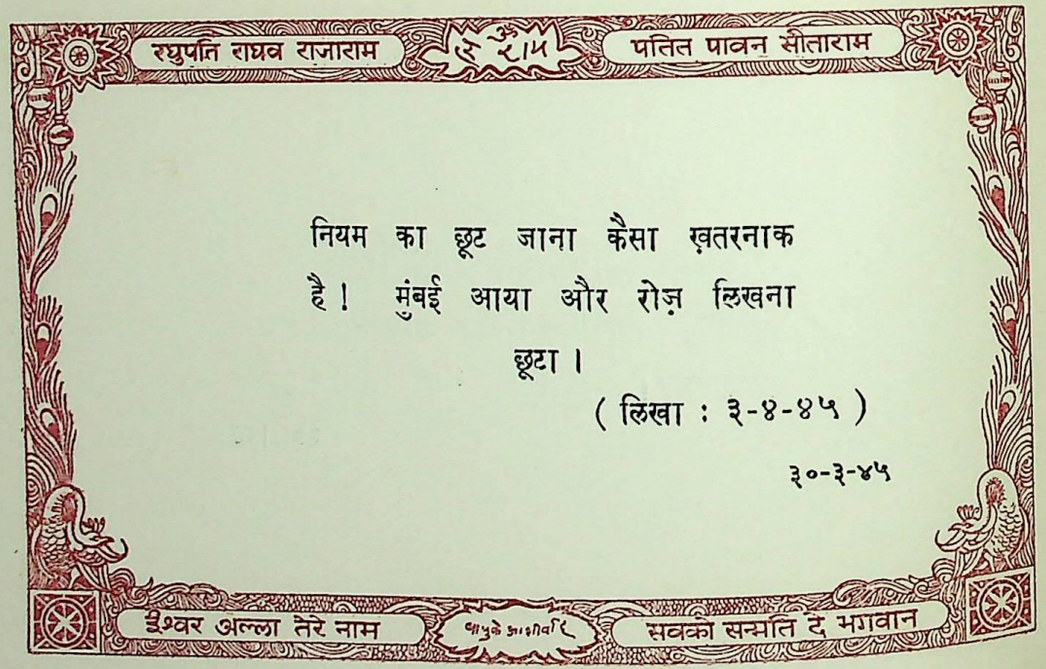
ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

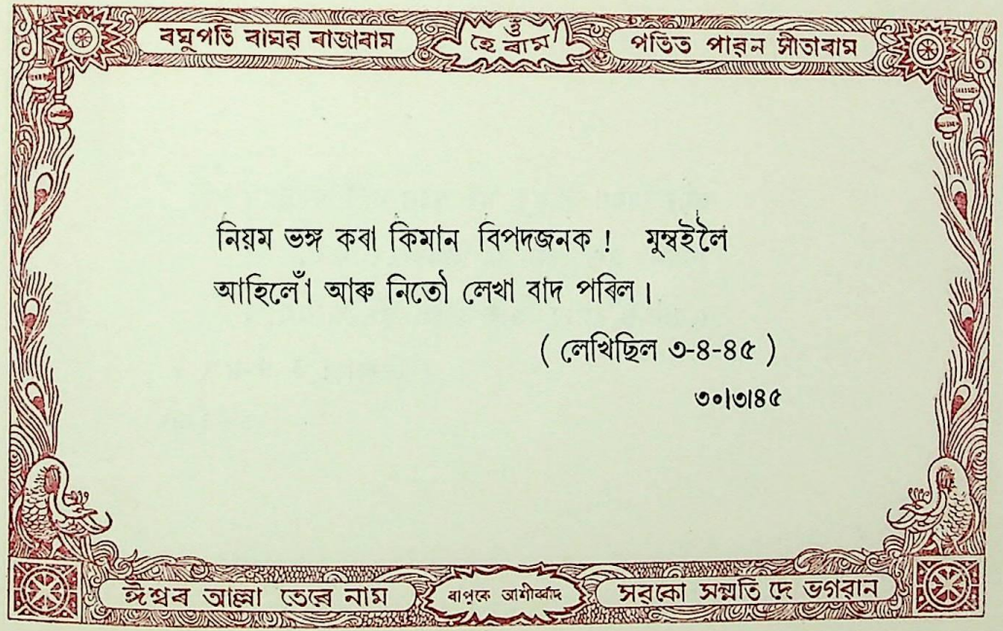
रघुपति राघव राजाराम हे राम पतित पावन सीताराम

"उत्तावलता येने वाउल स्थिरता तेनेई गम्भीर"। प्रतिक्षणते इयार सत्यता देखा पोरा याय।

२९।३।४५

ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম বাপুকে আশীর্ব্বাদ সরকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम
पतित पावन सीताराम
नियम का छूट जाना कैसा ख़तरनाक है! मुंबई आया और रोज़ लिखना छूटा।
(लिखा : ३-४-४५)
३०-३-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
নিয়ম ভঙ্গ কৰা কিমান বিপদজনক! মুম্বইলৈ আহিলোঁ আৰু নিতৌ লেখা বাদ পৰিল।
(লেখিছিল ৩-৪-৪৫)
৩০।৩।৪৫
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
সবকো সন্মতি দে ভগবান

बग़ैर नियम के एक भी काम नहीं बनता।
नियम एक क्षण के लिये टूट जाय, तो
सूर्यमंडल सारा अस्त-व्यस्त हो जायगा।

(लिखा : ३-४-४५)

३१-३-४५

নিয়ম বিনে এটা কামো হব নোৱাৰে। নিয়ম
যদি এটা ক্ষণৰ কাৰণেও ভঙ্গ হয় তেন্তে
গোটেই সূর্য্যমণ্ডলত তোলপাৰ লাগি যাব।

(লেখিছিল ৩-৪-৪৫)

৩১।৩।৪৫

यह बात छोटे, मोटे, सब के लिये है ऐसा
सोच कर हम सीखें और चलें, या ज़िंदा
होते हूए भी मरें।

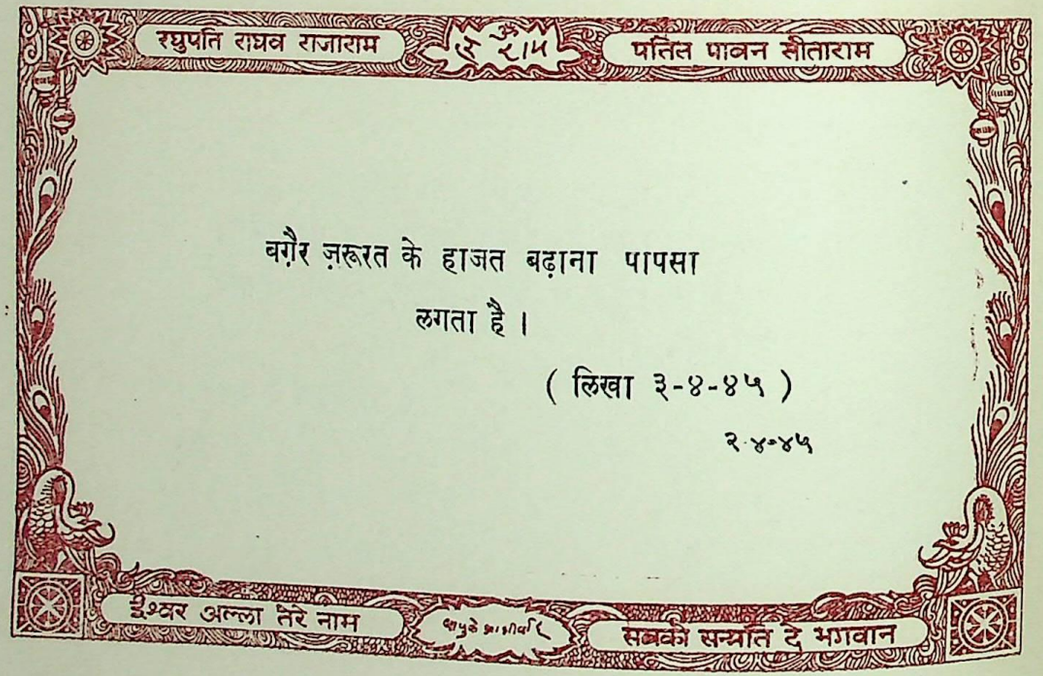
(लिखा : ३-४-४५)

१-४-४५

এই কথা সৰু, ডাঙৰ আটাইবে কাৰণে, এনে ভাবি
আমি শিকিব আৰু চলিব লাগে, নহলে জীয়াই
থাকিও মৰা।

(লেখিছিল ৩-৪-৪৫)

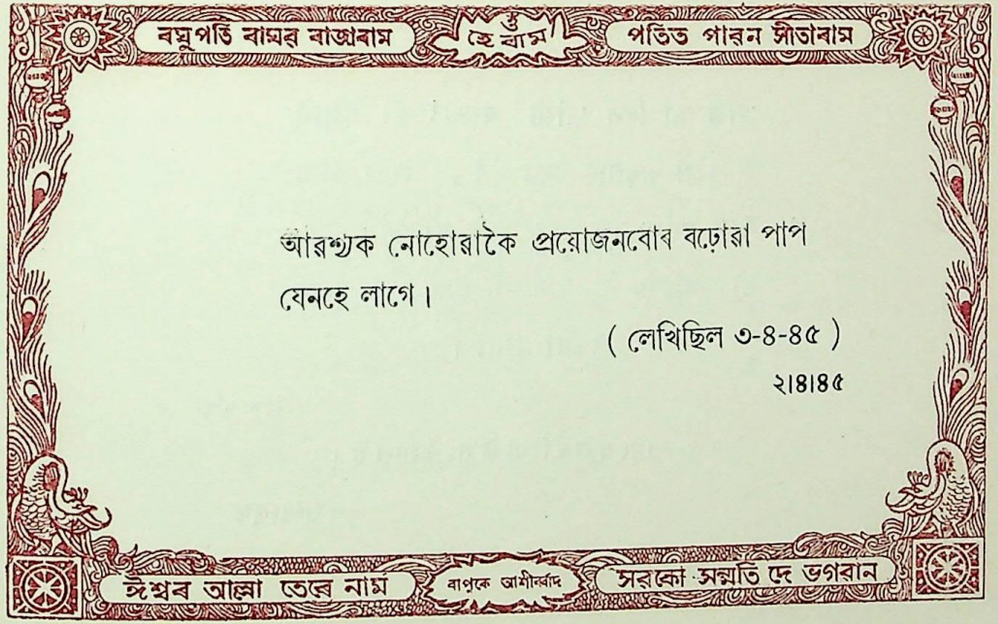
১।৪।৪৫

बग़ैर ज़रूरत के हाजत बढ़ाना पापसा
लगता है।

(लिखा ३-४-४५)

२-४-४५

আবশ্যক নোহোরাকৈ প্রয়োজনবোধ বঢ়োৱা পাপ
যেনহে লাগে।

(লেখিছিল ৩-৪-৪৫)

২।৪।৪৫

आज का दिन फांसी वालों[१] को बचाने के लिये हड़ताल का है। अगर लोग मात्र समझ बूझ कर आज का कार्य करें, तो अहिंसा के मार्ग में हमने बड़ा काम किया होगा।

३-४-४५

१ चीमुर वाले कैदियों के तर्फ़ इशारा है।

—सम्पादक

আজিৰ দিনটো ফাঁচীযাওঁতা সকলক * বচাবৰ কাৰণে হৰতালৰ। মানুহে যদি আজিৰ কামবোৰ মাত্ৰ বুজি শুনিহে কৰে তেন্তে আমি অহিংসা মাৰ্গত ডাঙৰ কামেই কৰিছোহঁক।

৩।৪।৪৫

* চীমূৰৰ কয়েদীসকলৰ প্ৰতি সঙ্কেত আছে—সম্পাদক

रघुपति राघव राजाराम

पतित पावन सीताराम

मनुष्य जानता है क्या करना, लेकिन
जानता है वह करता नहीं। उसका
क्या कारण ?

४-४-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम

सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম

পতিত পাবন সীতারাম

মানুহে জানে কি কৰিব লাগে, কিন্তু জানেহে,
নকৰে। ইয়াৰ কাৰণ কি ?

৪।৪।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম

সৰকো সন্মতি দে ভগৱান

अगर हम बाहर के मानसिक वायुमंडल के असर नीचे आवें, तो हमारा नाश ही है। चीमूर वाले कैदियों के बारे में प्रतिदिन वायुमंडल बदलता ही रहता है। हम कर्तव्य पालन करें और अनासक्त रहें।

५-४-४५

আমি যদি বাহিৰৰ মানসিক বায়ুমণ্ডলৰ প্ৰভাৱৰ বশলৈ আহোঁ তেন্তে আমাৰ অনিষ্টহে আছে। চীমূৰত থকা কয়েদীসকলৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যেক দিনাই বায়ুমণ্ডল সলনি হৈ থাকে। আমি কৰ্ত্তব্য পালন কৰোঁহঁক আৰু অনাসক্ত হৈ থাকোহঁক।

৫।৪।৪৫

रघुपति राघव राजाराम पतित पावन सीताराम

सीधी बात को भी मनुष्य टेड़ी समझे,
उसे सहन करने में कितनी भारी अहिंसा
चाहिये !

६-४-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম পতিত পাবন সীতারাম

পোন কথাকো মানুহে বেঁকা কৈ বুজে, তাক
সহ্য কবোঁতে কিমান যে অহিংসা লাগে !

৬।৪।৪৫

ঈশ্বর আল্লা তেরে নাম বাপুকে আশীর্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

रघुपति राघव राजाराम ॐ पतित पावन सीताराम

शरीर को बचाने के लिये बहुत उद्यम
करता हूँ, आत्मा को पहचानने के लिये
इतना करता हूँ क्या ?

७-४-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

রঘুপতি রাঘব রাজারাম পতিত পাবন সীতারাম

শরীরটোক বচাবৰ কাৰণে বহুতো চেষ্টা কৰোঁ, :
আত্মাক জানিবলৈ ইমান খিনি কৰোনে ?

৭।৪।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুৰ আশীৰ্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

ग़ैर-समझ से मैं गुस्सा करता हूँ, रोता हूँ, हंसता हूँ, रहम खाता हूँ। यह सब छोड़ कर, धीरज रख कर, ग़ैर-समझ मिटाना ही एक मेरा धर्म नहीं है क्या ?

८-४-४५

নুবুজাকৈয়ে মই খং কবো, কাঁন্দো, হাঁহো, দয়া লওঁ। এই সকলোবোব এবি, ধৈর্য্য ধবি, অজ্ঞানক দূব কবাই মোব এটি ধর্ম্ম নহয় জানো ?

৮।৪।৪৫

हम क्या मानें ? हमारी तारीफ़, हमारी निंदा ? दोनों ग़लत हो सकते हैं। तब हमारा इनसाफ़ हम ही करें ? इस में भी तो काफ़ी ग़लती पाई जाती है। हम कैसे हैं सो तो ईश्वर ही जानता है, लेकिन वह तो हमें कहता नहीं है। अच्छा तो यह है कि हम अपने बारे में कुछ जाने नहीं, माने नहीं। जैसे हैं वैसे हैं। जानने से और मानने से हमें कुछ फ़ायदा नहीं पहोंचता। हमारा धर्म पालन ही सच्ची बात है।

९-४-४५

আমি কি বুজো ? আমাৰ প্ৰশংসা, আমাৰ নিন্দা ? দুয়োটাই ভুল হব পাৰে। তেনেহলে আমাৰ বিচাৰ আমিয়েই কৰো ? ইয়াতো দেখোন বহুতো ত্ৰুটী দেখা যায়। আমি কেনেধৰণৰ তাকতো ঈশ্বৰেই জানে, কিন্তু তেওঁতো আমাক নকয়। এনে হোৱাতোহে শ্ৰেয় যে আমি নিজৰ সম্বন্ধে একোকেই জনা নাই, বুজা নাই। যেনে আছো তেনেই। জানিলে আৰু বুজিলে আমাৰ একো লাভ নহয়। আমি ধৰ্ম্ম পালন কৰাটোহে আচল কথা।

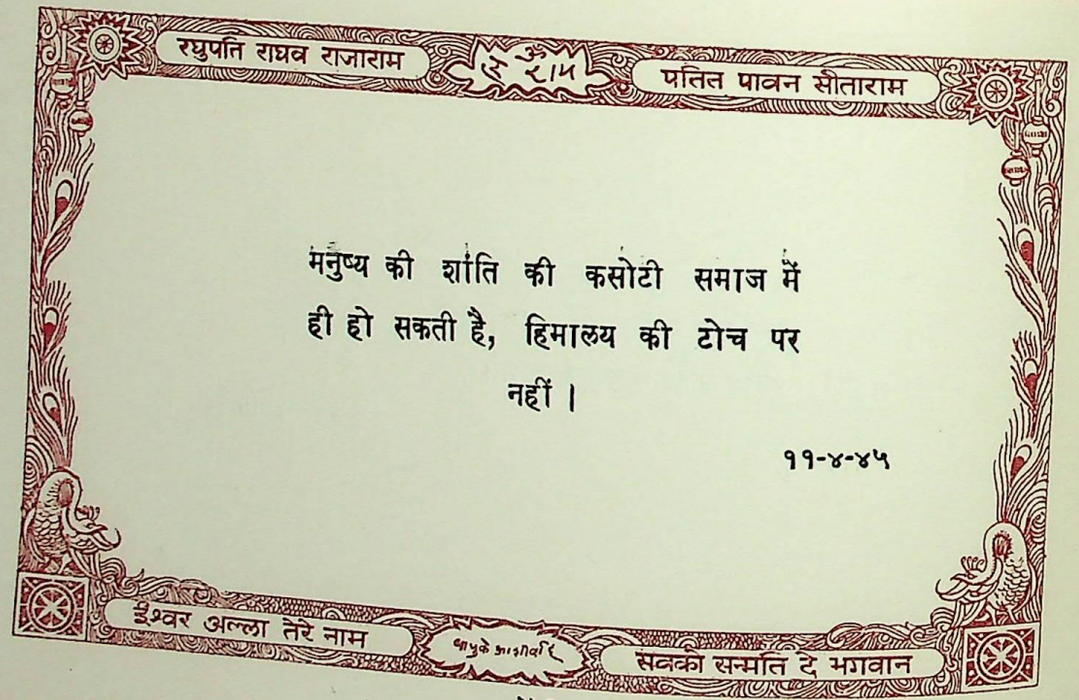
৯।৪।৪৫

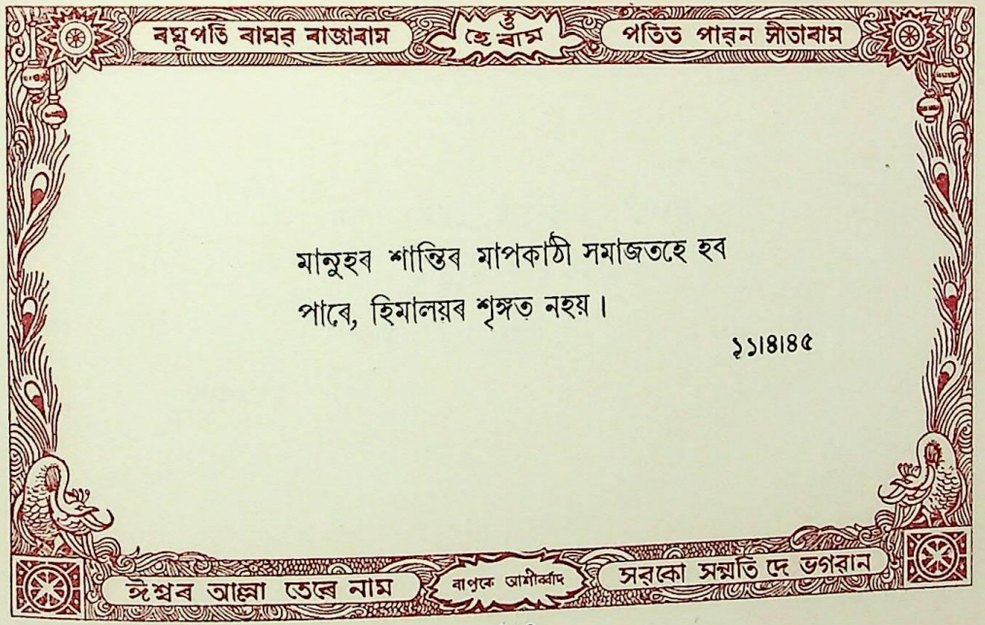
अंधा वह नहीं जिसकी आंख फुट गई है।
अंधा वह है जो अपने दोष ढांकता है।

१०-४-४५

যাব চকু ফুটিল তেওঁ অন্ধ নহয়। যি নিজৰ
দোষ ঢাকে তেওঁহে অন্ধ।

১০।৪।৪৫

रघुपति राघव राजाराम
हे राम
पतित पावन सीताराम
मनुष्य की शांति की कसोटी समाज में
ही हो सकती है, हिमालय की टोच पर
नहीं।
११-४-४५
ईश्वर अल्ला तेरे नाम
बापूके आशीर्वाद
सबको सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম
হে ৰাম
পতিত পাৱন সীতাৰাম
মানুহৰ শান্তিৰ মাপকাঠী সমাজতহে হব
পাৰে, হিমালয়ৰ শৃঙ্গত নহয়।
১১।৪।৪৫
ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম
বাপুকে আশীর্ব্বাদ
সবকো সন্মতি দে ভগবান

आदर्श एक वस्तु है, उसका पालन
बिलकुल दूसरी वस्तु है ।

(लिखा : १५-४-४५)

१२-४-४५

আদর্শ এটা কথা, ইয়াক পালন কবা একেবারে
বেলেগ এটা কথা।

(লেখিছিল ১৫-৪-৪৫)

১২।৪।৪৫

रघुपति राघव राजाराम ॐ राम हे राम पतित पावन सीताराम

सिवाय आदर्श के मनुष्य सुखान रहित
जहाज़ के जैसा है।

(लिखा : १५-४-४५)

१३-४-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम आपुके आशीर्वाद सबको सन्मति दे भगवान

বিনা আদৰ্শৰ মানুহ পানী নোহোৱা ঠাইৰ
জাহাজ হেন !

(লেখিছিল ১৫-৪-৪৫)

১৩।৪।৪৫

মেরে পাস আদর্শ है, ऐसे तब ही कहा जाय
जब मैं उसे पहुंचने की कोशिश करता हूँ ।

(लिखा : १५-४-४५)

१४-४-४५

মোর সম্মুখত আদর্শ আছে, এই কথা তেতিয়াহে
কব পবা যায় যেতিয়া তাক লাভ কবিবলৈ মই
চেষ্টা কবোঁ—।

(লেখিছিল ১৫-৪-৪৫)

১৪।৪।৪৫

हम कोशिश से संतुष्ट रहें, बशर्तेकि कोशिश सही और यथाशक्ति हो। परिणाम सिर्फ़ कोशिश पर निर्भर नहीं रहता। और चीज़ें होती हैं जिस पर हमारा कोई अंकुश नहीं होता।

१५-४-४५

আমি চেষ্টাতেই সন্তুষ্ট থাকিব পারো, যদিহে আমার চেষ্টা সত্য আরু যথাশক্তি হয়। পরিণাম অকল চেষ্টার ওপরতেই নির্ভর নকরে। আরু কিছুমান কথা আছে যার ওপরত আমার কোনো হাত নাই।

১৫।৪।৪৫

सही कोशिश किसे कहें ? एक बात यह है कि सही कोशिश से बहुत वक्त हमें इच्छित फल मिलता है। इसलिये फल से ही कहा जाता है कोशिश सही थी। लेकिन अनुभव से मालुम होता है ऐसे हमेशा नहीं बनता। सही कोशिश यह है कि साधन की योग्यता के बारे में निश्चय है और विपरीत फल देखने पर भी साधन बदलता नहीं, न उद्यम बदलता है या कम होता है।

१६-४-४५

প্রকৃত চেষ্টা কাক কয় ? এইটোও এটা কথা যে প্রকৃত চেষ্টাৰ দ্বাৰা বহুতো সময়ত আমাৰ বাঞ্ছিত ফল লাভ হয়। সেইকাৰণে ফল চাইহে কোৱা হয়, চেষ্টাখিনি প্রকৃত আছিল। কিন্তু অভিজ্ঞতাৰ পৰা বুজা যায় সদাই এনে নহয়। প্রকৃত চেষ্টা এয়েহে, যত সাধনাৰ যোগ্যতাৰ বিষয়ে নিশ্চয়তা থাকে আৰু বিপৰীত ফল দেখিলেও সাধনাৰ পৰিবর্ত্তন নহয়, উদ্যমৰ ইফাল সিফাল বা কম নহয়।

১৬।৪।৪৫

यथाशक्ति किसे कहें ? जिससे मनुष्य अपनी सब शक्ति बग़ैर संकोच के ख़र्च करता है। ऐसे शुभ प्रयत्न में सफलता प्रायः होती है।

१७-४-४५

যথাশক্তি কাক কয় ? যার দ্বারা মানুষে নিজর সমস্ত শক্তি বিনা সঙ্কোচে নিয়োগ করে। এনে শুভ প্রযত্নত প্রায়েই সফলতা লাভ হয়।

১৭।৪।৪৫

मनुष्य अपने निर्णय नहिंवत् प्रमाण को आचार-भूत करके करता है और उसी पर चलता है। ऐसी हालत में अच्छा हैं कि जहां तक बन सके कुछ निर्णय करना नहीं और परिणाम के बारे में तटस्थ रहना। निर्णय करने का धर्म बन जाता है, तब पूरी सावधानी रख कर ही निर्णय करना और निडरता से अमल करना।

१८-४-४५

মানুহে আপোন নিৰ্ণয় প্ৰমাণবিহীন আচৰণেৰে কৰে আৰু সেই মতেই চলে। এনে অৱস্থাত ভাল কথা হৈছে, যিমানদূৰ পৰা যায় কোনো নিৰ্ণয় নকৰা আৰু পৰিণাম সম্বন্ধে "তটস্থ" (উদাসীন) থকা। নিৰ্ণয় কৰাটো যেতিয়া স্বভাৱ হৈ পৰে তেতিয়া সম্পূৰ্ণ সতৰ্কতা অৱলম্বন কৰিহে নিৰ্ণয় কৰিবা আৰু নিৰ্ভয়ে প্ৰয়োগ কৰিবা।

১৮।৪।৪৫

रघुपति राघव राजाराम ॐ पतित पावन सीताराम

असंगत ऐसी मोटी वस्तु छोटी लगती है, और सुसंगत जैसी सब से छोटी वस्तु का इतना ही स्थान है जैसा मोटी का।

१९-४-४५

ईश्वर अल्ला तेरे नाम बापुके आशीर्वाद सबका सन्मति दे भगवान

ৰঘুপতি ৰাঘৱ ৰাজাৰাম ওঁ পতিত পাৱন সীতাৰাম

অসংগত হেন স্থূল বস্তুটোও সূক্ষ্ম যেন লাগে, আৰু সুসংগতৰ দৰে আটাইতকৈ সূক্ষ্ম কথাটোৰো স্থূলটোৰ সমানেই স্থান আছে।

১৯।৪।৪৫

ঈশ্বৰ আল্লা তেৰে নাম বাপুকে আশীৰ্ব্বাদ সবকো সন্মতি দে ভগবান

परिशिष्ट

१।

वृक्षन् से मत ले, मन तु वृक्षन् से मत ले।
काटे वाको क्रोध न करही,
सींचे न करहि स्नेह…वृक्ष ०

धूप सहत अपने शिर उपर,
ऊर को छाँह करेत।

जो वाही को पत्थर चलाय,
ताहि को फल देत…वृक्ष ०

धन्य धन्य ए परोपकारी,
वृथा मनुष्य की देह।

सूरदास प्रभु कहँ लग वरणो
हरिजन की मत ले…वृक्ष ०

২।

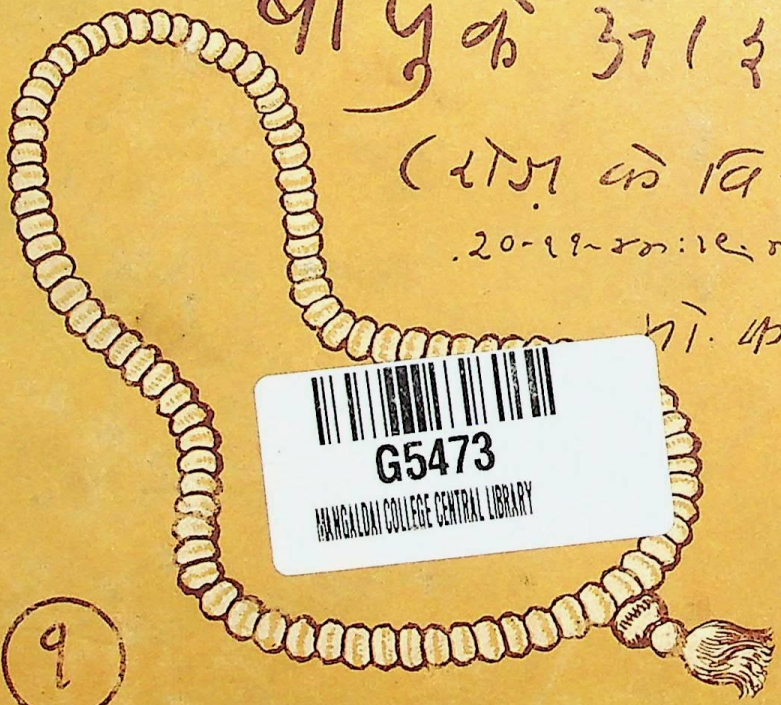
অব হৌ কাসোঁ বৈর করোঁ?
কহত পুকারত প্রভু নিজ মুখতে
"ঘট ঘট হৌ বিহরোঁ॥ ধ্রু॥
আপু সমান সবৈ জগ লেখোঁ।
ভক্তন অধিক ডরোঁ॥
শ্রীহরীদাস কৃপাতে হরিকী।
নিত নির্ভয় বিচরোঁ॥ ১॥

বৈষ্ণব জন

বৈষ্ণব জন তো তেনে কহীএ, জে পীড় পরাই জানে রে;
পর দুঃখে উপকার করে তোয়ে, মন অভিমান ন আনে রে॥ ধ্রু॥
সকল লোক মাঁ সহুনে রন্দে, নিন্দা ন করে কেনী রে;
রাচ কাছ মন নিশ্চল রাখে, ধন ধন জননী তেনী রে। ১
সমদৃষ্টি নে তৃষ্ণা ত্যাগী, পর স্ত্রী জেনে মাত রে;
জিহ্বা থকী অসত্য ন বোলে, পরধন নর ঝালে হাথ রে। ২
মোহ মায়া ব্যাপে নহিঁ জেনে, দৃঢ় বৈরাগ্য জেনা মনমাঁ রে;
রাম নামশুঁ তালী লাগী, সকল তীরথ তেনা তনমাঁ রে। ৩
রনলোভী নে কপটরহত ছে, কাম ক্রোধ নিরার্যা রে,
ভণে নরসৈয়োঁ তেঁনু দরসন করঁতা, কুল একীতের তার্যা রে। ৪

नाम जपन

नाम जपन क्यौ छोड़ दिया ?
क्रोध न छोड़ा, झूठ न छोड़ा,
सत्यवचन क्यौं छोड़ दिया ? ॥ ध्रु ॥
झूठे जग में दिल ललचावे,
असल रतन क्यौं छोड़ दिया ?
कौड़ी को तो खूब सम्हाला,
लाल रतन क्यौं छोड़ दिया ? ॥ १ ॥
जिहि सुमिरन ते अति सुख पावे,
सो सुमिरन क्यौं छोड़ दिया ?
खालस, इक भगवान भरोसे,
तन, मन, धन क्यौं न छोड़ दिया ? ॥ २ ॥

G5473
MANGALDAI COLLEGE CENTRAL LIBRARY